

**Godın Akam Inigha Izir
Gumazim
Esekielın Akınafarım
O
Esekiel
Akar faragha zuim**

Esekiel, a Godın ofa gamir gumazir mam, a uaghan akam inigha izir gumazim. A gumazimizir apaniba inigha ghua Babilonın kalabus gatiziba, a men tongın ikia, bizir gın otivambar gun gumazamizir bizir pumuning vırara me miği. Gumazamizir maba Esekiel ko Babilonın iti, ezi gumazamizir maba Jerusalemra iti.

Akınafarımın aven danganir mabar Esekiel, Ikiavıra Itir God pazavıra Judabar amuamin ikiangsızir Akar Gavgavibar me miği. Egha danganir mabar a ghaze, God gumazir Judabagh asighasighiziba, men araziba tuisigh osımtızir ekiam me danıngam. Egha akar otevir igharazibar, Esekiel kamaghın miğia ghaze, God gumazamizibar amighti me navir amirizimın ikiam. A ghaze, God dughiar aghuim damighti a gın otivam. Eghti Israelia ua uan kantri damighti a ua tughti, me ua God bagh Dıpenir igiamın ingaram.

Ezi Judan gumazamizir Babilonın itiba, me niğhnızir avırıbagh ami. Me ua Godın nguibar ekiamın itir puvatıgha, Godın Dıpenimın saghon iti. Kamaghın amizi, me fozir puvati, God me ko ikiavıra iti, o ti puvati? Ezi Esekiel Godın akabar

me miġia, men niġhnizibar amighti da gavgavighti me kamaghin fogham, God me ko ikiavira iti. Egha arazir aghuibar amuasa vaghvagha gumazamiz-ibar naviba fer akabar me miġei.

Dughiar aviribar God irebabar min garir biz-ibar miġiriġiabar Esekiel miġei. Ezi Esekiel bizir a garir kabagh eghari. An miġiriġiar kabar mingariba dughiar mabar azenara iti e dagh fogha da baraghasa ifonge. Ezi miġiriġiar mabar mingariba mongezi, e deragh dar mingaribagh fofoghasa divaghdivasi.

God akam inigha izir ingangarim Esekiel ganingi

(Sapta 1--3)

Esekiel Godin atrivir dabirabimin gari

¹ Ki Esekiel, ki Judabar tongin Babilon Kantrin aven Kebarin Fanemin boroghin iti. Babilonia faragha e inigha iza kalabus gatizi, e danganir kamini iti. Ezi azenir namba 30, an iakinir namba 4, egha an aruer namba 5, ki irebamin min garir bizimin garima, overiam kuiagherizi, ki Godin gari.

² Babilonia atrivim Jehoiakin Jerusalem in a inigha Babilon kantrin ghuzi, azenir 5pla givazi, gin, bizir kaba otifi.

³ Ki Esekiel, Godin ofa gamir gumazim Busin otarim. Ki kantri Babilonin Kebarin Faner miriamin ikia, Ikiavira Itir God barazi, a na miġeima an gavgavim iza na avara.

⁴ Ezi ki kogha, notin amadaghan pin garima, Ame! Aminir ekiam miturir ekiar mitiam sara izi. Ezi onimariba miturir mitiar kamın aven taghtazima, an angazangarim avimin min bariba sigha ghuavira iti. Ezi avir kamın tongın bizir mam brasın min angazangarigha taghtasi.

⁵ Ezi miturir mitiar ekiar kamın tongın ki gari, bizir angamira itir 4pla iti. Dar namnaba, gumazimin namnamın min gari.

⁶ Egha da vaghvagha 4plan guaba ikiava 4plan aviziba iti.

⁷ Dar sueba gumazamizibar suebar min minaghire, ezi dar dagarir oniba mati bulmakaun dagarir beraba. Dar dagariba ko dagarir beraba, mati me bras dagh aghuizi, da taghtasi.

⁸ Ezi dar namnabar miriar 4pla vaghvagh aviziba iti. Egha 4plan avizibar apengan da vaghvagha gumazamizibar dafaribar min dafariba iti. Ezi dar aviziba ko guaba kamaghın iti.

⁹ Ezi bizir angamira itir 4plan kaba, vaghvagha uan aviziba kuizi dar avizir suiaba uarir suigha, mati boksiam 4plan ruaghateviba iti. Egha da zuir dughiabar, da kamaghira ikia uari inigha zui, egha namnaba gighavkira tintinibar zuir puvati.

¹⁰ Egha bizir angamira itir 4plan kaba, da vaghvagh 4plan guaba iti. Gumazir guam faragha iti, ezi laionın guam agharir guvimin itima, bulmakaun guam agharir kiriamın iti, ezi kuarazir bagamin guam, girakirangın iti.

¹¹ Bizir angamira itir kaba uan aviziba kuizima dar avizir suiaba uarigh inifi, ezi dar avizir

igharaziba, me dar uan namnaba ave.

¹² Ezi bizir angamira itir kaba vaghvagha Godin Duamin gin bighatighavira zui. Egha uan namnaba ighaghira tintinibar zuir puvati.

¹³ Ki bizir angamira itibar tongin gari, mati adenir avim isia, bizir angamira itir kabar tongin ghua ua izi. Ezi avimin angazangarim bar gavgav-igha onimarimin min taghtagha tintinibar zui.

¹⁴ Ezi bizir angamira itir kaba, mati onimarim taghtasi, ezi da mangi zegh gami.

¹⁵ Ki bizir angamira itir kabar gari, da vaghvagha dar boroghin, wilin mam nguazim gisirara iti. Egha da vaghvagha wilin vamira vamira iti.

¹⁶ Ezi wilin kaba magh gari, da vaghvagha dagiar iangurir pin kozibar min taghtasi. Egha uaghan da vaghvagha dar aven wilin igharazir mam ua vaghvagha wilin kabar aven dagh ighuvagha iti.

¹⁷ Ezi wilin kaba managh mangisi pura bighiratigh mangi ua ighighiran kogham.

¹⁸ Wilin kabar rimba ekevezi dar tuiriviba pin iti, ezi ganamin damaziba bar wilin kaba noegha iti. Ezi ki dar gara bar atiatingi.

¹⁹ Bizir angamira itir kaba sivaghsivagh mangiti, wilin kaba uaghan mangam. Eghti bizir kaba nguazim ategh pin ghuavanangti, wilin kaba uaghan ghuavanangam.

²⁰ Godin Duam managh zui, ezi bizir angamira itir kaba uaghan zuima, wilin kaba uaghan da ko zui. Bizir angamira itir kabar duam, wilin kabagh

apazagha iti, kamaghin amizi, da bar uari inigha virara zui.

²¹ Bizir angamira itir kabar duam wilbagh apazagha iti. Kamaghin amizi, bizir angamira itir kaba mangiti wilba uaghan mangam. Eghti da tuivighi, wilba tuivigham. Eghti bizir angamira itir kaba nguazim ategh ghuavanangti, wilba nguazim ategh ghuavanangam.

²² Ezi ki bizir angamira itir kabar dapanibagh isin gari, bizir mam mati itarir bar dafam fuaghav iti. Egha a glasin aghuir mam in min bizir angamira itir kabar dapanibagh isin onegha taghtasi.

²³ Bizir angamira itir kaba itarir dafamin min garir bizir kam in apengan ikia, uan aviziba kua uarir amangizi, dar suiaba uarir suisi. Ezi dar avizir igharazir pumuning vaghvagha dar namnaba ave.

²⁴ Egha da migha zuima, ki dar avizibar niginim barazima, mati ongarim dipira tingazi, egha mati midorozir gumazir okuruar gavgavir mam misoghasa zui, egha mati Godin Gavgaviba Bar Itimin tiarim, ararimin min dagarvasi. Egha da mighegha ghua tuivigha, uan avizibar kumi.

²⁵ Ki orazima, gumazimin tiarim, bizir angamira itir kabar dapanibagh isin itir itarir ekiar fuaghav itimin ikegha izi. Ezi bizir angamira itir kaba tuivigha uan avizibar kumi.

²⁶ Ezi itarir ekiar kam gisin mati atrivir dabirabir me dagiar bar gavgavir bluplan

ingarizim, ezi atrivir dabirabim gisin, mati gumazim a gaperaghav iti.

²⁷ Ezi ki gumazir kamın gari, an ivariamın ikegha uanadi, a brasın mın angazangarigha taghtasi. Ezi an angazangarim avimın mın bar ekefe. Egha an ivariamın ikegha uaghiri, ki gari, mati avim isia bar ekevegha bar an okari.

²⁸ Ezi angazangarir kam, ekianimın mın overiamın ikia dirir aghuiba an iti. Angazangarir ki gari kam, kar Ikiavıra Itir Godın angazangarir gavgavim a izi.

Ezi ki an ganigha, irigha uan guam isa nguazim gatigha orazima, migirigiam kamaghın na bagha izi.

2

God, akam inigha izir gumazimın ingangarim damuasa Esekiel amisefe

¹ Ezi tiarir kam kamaghın na migia ghaze, “O nguazir kamın gumazim, ni dikavigh tughti, ki ni mikimasa.”

² God na migiavıra itima, an Duam na bagha iza nan aven ghua, na fezi ki dikavigha tu. Egha ki God barazima, a ua kamaghın na migia ghaze.

³ “O nguazir kamın gumazim, ki datirighın Israelia bagha ni amadi. Me gumazamizir akaba barazir puvatiziba, me nan akam batoke. Me uan inazir afeziabar mın akaba batogha, akiribagh igha na gasi, mati men inazir afeziaba fomıra amizi mokin.

⁴ Men naviba gavgavizi me nan akam barazir puvati. Ezi ki ni amadaghti, ni me bagh mangi kamaghin me mikim suam, 'Kar Ikiavira Itir Godin Ekiam, ia bagha akar kam amada.'

⁵ Eghti e pura ganam, gumazamizir kaba ti nin akam baregham, o an aghuagham. Bar guizbangira, kar gumazamizir akaba barazir puvatiziba. Egh me kamaghin fogham, Godin akam inigha izir gumazir mam me ko iti.

⁶ "Ezi nguazir kamın gumazim, ni men migirigiar me ni gamibar atiatingan marki. Me nin akaba dikabiragh ni abinam, mati ni benir ataghataribar torimin iti moghin ikiam. Egh uaghan mati ni tuighakabagh isin aperaghav iti. Eghti ni gavgafigh. Me akaba batozir adarasi. Kamaghin amizi, ni men akabar atiatingan marki.

⁷ Ni fo, kar akaba batozir adarasi. Me ni baragham, o ti puvatigham, ni pura nan akabar me mikim mangivira iki.

⁸ "Nguazir kamın gumazim, nırara, akar ki ni migeiba, ni deragh da baragh. Egh gumazamizir akaba batozir kabar min akaba batoghan marki. Ni uan akam akarigh bizir ki ni daningamim ami."

⁹ Ezi ki garima, Ame! Dafarir mam miniaghirigha na bagha izi, ezi akınafarir righizim an iti.

¹⁰ Ezi God akınafarir righizir kam nan damazimin an onezi, ki garima, tuater arareba ko, azirakar ighiaba ko, gumazamiziba osimtiziba itir akaba, me da osirizi, da vong ko vong sara iti.

3

¹ Ezi God kamaghin na miġei, “O nguazir kamın gumazim, ni akınafarir rıghızir kam amegh ġivagh, egh mangı İsraelian adaraziv kim.”

² Ezi ki uan akam akarizima, an akınafarir rıghızir kam amasa a isa nan akam garu.

³ Egha a kamaghin na miġei, “Nguazir kamın gumazim, ni akınafarir rıghızir kam amıti, nin navim bar izifagh.” Ezi ki anepima, a nan akamın ikia, hanin mın isingi.

⁴ Ezi God kamaghin na miġia ghaze, “O nguazir kamın gumazim, ni İsraelian adarazi bagh mangıva, ki ni mikemezir akabar me mikim.

⁵ Ki Kantrin Igharazibar Gumazamizir akar ıgharazıbav geıba bagha ni amadir puvatı. Ki İsraelian adarazi baghavıra ni amadı.

⁶ Ki Kantrin Igharazibar Gumazamizir avırır, uan akabav kimti ni foghan koghamıba bagha ni amadir puvatı. Ezi kamaghin ti deragham, ki kantrin ıgharazir kaba bagh ni amadaghti, me nin akaba baragh dar ġin mangam.

⁷ İsraelian adarasi, me oraghan aghuagham. Me bar moghıra akaba barazir puvatıgha navıba bar gavgafi. Kamaghin amızı, men tav tong bar ni miġeir akatam bareghan kogham.

⁸ “Ni oragh! Men niġhnızıba gavgavızı moghin, ki nin niġhnızim damıghtı a gavgavıgham. Ezi men navıba gavgavızı moghin, ki datırıġhin nin navim damıghtı a men damazıbar gavgavıgham.

⁹ Ki nin niġhnızim damıghtı ni daimonın daġıamın mın gavgavıgham. Eghtı ni men

ganganibar ganiva digavir kuram damu men atiatingan marki. Me bar akaba batozir adarasi.”

¹⁰ Egha God ua kamagh na miġia ghaze, “Nguazir kamın gumazim, ni deravıram miġirıġiar ki ni mikımamin kaba uan kuarir torimningın da baregh, da isi uan navim datıgh dagh niġhniġhvıra iki.

¹¹ Niın gumazamiziba iza Babilonın kalabusın iti, ni me bagh mangı me mikım suam, Ikiavıra Itir Godın Ekiam, ia mikımasa na mikemezi biziba ki ia miġei. Eghti me uari, me ni baragham, o puvatıgham.”

¹² Ezi Godın Duam na fezi, Ikiavıra Itir Godın angazangarir gavgavim uan danganimın ikegha izima, ki uabın ġırakırangın niġinir dafam barasi.

¹³ Ezi niġinir dafar izir kam, kar 4plan angamıra itir bizir kaba uan avıziba kuizi dar avızir suiaba uarir suigha uanaga izaghiri, ki dar niġinim barasi. Ezi wilın kaba dar boroghın ikia uaghan niġinir ekiam gami, mati mikımkızir ekiam izi.

¹⁴ Ezi Godın Duam na fegha na inıgha zuima, ki paza uabi baragha atara nan navim bar osemi. Ezi Ikiavıra Itir Godın gavgavim na avara.

¹⁵ Ezi ki iza Israelia kalabusın itir nguibam, Telabipın oto. Nguibar kam Kebarın Fanemın miriamın iti. Ki danganir kamın ikia, 7plan aruebar bizitam damuamin gavgaviba puvatıgha, puram aperaghav ikia bizir ganizir kabagh niġhniġha bar osemegha iti.

*Ikiavıra Itir God, Israelia geghuv
men ganasa Esekiel amısefe
(Esekiel 33:1-9)*

16 Ezi 7plan arueba givazima, Ikiavira Itir God ua kamaghin na migei,

17 “Nguazir kamın gumazim, ki Israelia geghuv men ganasa ni amisefe. Egh ki me mikimsi akatam mikemeghti, ni oregh, ikiangsizim me daning me mikim.

18 Eghti gumazitam arazir kurabar amighti, ki aremeghsi a mikimam, eghti ni ikiangsizir akamin a mikim suam, a navim giragh uan arazir kuraba ategh, angamira ikiam. Ni a mikemeghti, a uan arazir kurabagh iraghan kogh, ovegham. Ni a mikemeghan koghti, an arazir kuraba ikivira ikiti an oveghti, an ovevemın osimtızim nin ikiam.

19 Egh ni uabi, ni arazir kurabagh amir gumazir kam mikemeghti an arazir kuraba ataghiraghan aghuagh aremegham. A uabi uan arazir kuraba bangin aremegham. Eghti ni an ovevemın osimtızim ateran kogham. Egh arazir kamın, ni uabi uan ikirimirimın akuragh, ovengan kogham.

20 “Eghti gumazir aghuitam uan arazir aghuim ategh arazir kuram damighti, ki an tuavim apirighti, an aremegham. Ni dughiar kamın ikiangsizir akam a mikemeghan koghti, a uabi uan arazir kuraba bangin aremegham. A faragha amizir arazir aghuiba, ki dagh nighnighan kogham. Puvati. An aremegham. Eghti an ovevemın osimtızim nin ikiam.

21 Eghti ni gumazir aghuitam arazir kurabar anogorogh ikiangsizir akamin a mikemeghti, a nin akam baregh arazir kurabar amuan koghiva, aremeghan kogham. Eghti arazir kamın, ni uabi uan ikirimirimın akuragh ovengan kogham.”

*God Esekiel gamizi,
an mizem osemezi, a mikiman asa*

²² Ki danganir kamra ikiavira itima, Ikiavira Itir Godin gavgavim na bagha iza na avara. Ezi ki orazima, a kamaghin na migei, “Ni dikavigh danganir zarimin magiriti, ki munagh ni ko mikimam.”

²³ Ezi ki dikavigha danganir zarimin zuima, Ikiavira Itir Godin angazangarir gavgavim munagh tughav iti. A mati ki faragha Kebarin Fanemin miriamin ikia ganizir angazangarir gavgavimin mirara gari. Ezi ki uan tevimning apirigha guam isa nguazim gati.

²⁴ Ezi Godin Duam nan aven iza na gamizi ki dikavigha tu. Egha na ko migia ghaze, “Ni mangiva uan dipenimin aven mangi uan tiar akam asaragh.

²⁵ Nguazir kamın gumazim, ni oragh! Me benir gavgavibar ni ikeghti, ni ua gumazamizibar tongin daruan kogham.

²⁶ Eghti ki nin mizem damighti, an anang nin akar averiam apirighti, ni mikiman asagham. Eghti ni uam akaba batozir ikizir kam, ni me akirsi me mikiman kogham.

²⁷ Eghti gin ni nan akam gumazamizibav kinsi ifongeghti, ki nin mizem damighti, ni ua mikimam. Egh ni me mikim suam, ‘Kar Ikiavira Itir Godin Ekiam, ia mikimasa mikemezir akaba.’ Eghti tarazi ni baraghsi ifuegham, a dera, me mar ni baragh. Eghti tarazi oraghan aghuagham, marki, me mar aghuagh. E fo, me gumazamizir akaba batoziba.”

Esekiel akam akura ghaze, Jerusalem ikuvigham

4

(*Sapta 4--24*)

Apaniba Jerusalem gasighasigham

¹ Egha God ua kamaghin miġei, "O nguazir kamın gumazim, ni mangi brighin tam inigh nguazim datigh, egh Jerusalemın nguibar ekiamın nedazim brighin kam osirizi moghin an aghoregh.

² Egh brighin kamın boroghın, ni mati midorozir gumaziba nguibar ekiar mam avinigh a misogh a iniamin arazibar ababaniba, ni bar dar arikigh. Egh daghurimın ababanim damighti a nguibar ekiar kam bar anevinigh, egh nguazibagh kuva nguibar ekiar kamın divazimın boroghın dar pozibav kinigh. Eghti da danganir aghuir midorozir gumaziba isin ghuavanang tuiv iki misoghamibar min ikiam. Egh midorozir gumaziba iki misoghamin averpeniba nguibar ekiamın boroghın dar ababaniba arikigh. Egh nguibar ekiamın divazim ginivti an akarighirisi, me temer bar ekiaba inigh da isi akuriabar arigh, egh dagh afughafuzir ababanibar moghin, ni bar moghira dar ababanim nguazimın dar amu.

³ Egh ni dar ababaniba arigh givagh, ainin itaritam inigh anekirigh a isi ni uabi ko nguibar ekiamın tongin anesaragh, egh ni uan guam nguibar ekiam mituagh, egh nguibar ekiar kam bagh misogh a iniamin ababanim damu. Eghti Israelian gumazamiziba bizir kamın gan fogham,

gin midorozir gumazitaba izi Jerusalemın nguibar ekiam gasighasigham.”

4-5 “Ni kamaghın damigh gıvagh, egh ragh uan agharir kırıam moghın mıtoğh, 390plan dughıabar irıghıv ikı arazir kurar Israelia amızıbar osımtızıbar ıvezir kuram ateram. Kı 390plan dughıaba nı ganıngı, ezı dughıar kaba Israelın ikızim osımtızır me ini ikıamım, a 390plan azenıbar dıbobonım ko magh ghu. Kamaghın amızı, nı bar dughıar ruarır kamın me amızır arazır kurabar osımtızım inıam.

6 Ni kamaghın damigh gıvagh, namba 2ın dughıamın ua mıtoğh. Egh nı uan agharır guvım moghın mıtoğh egh irıghıv ikı, egh Judan gumazamızıba amızır arazır kurabar osımtızımın ıvezir kuram ateram. Kı 40plan dughıaba nı ganıngı, ezı dughıar kaba Judabar ikızımın osımtızır me ini ikıamın azenıbar dıbobonım ko magh ghu.

7 “Ni irıghıv ikıva, apanıba Jerusalem inıasava amır ababanır nedazır itıbar gan. Egh nı matı midorozım damuasava amı moghın damu, egh nan akam ısı kamaghın pamtem an gun mıkim, ‘Nguıbar ekıar kam ikuvıgham.’

8 Ni orakıgh, kı benır gavgavımın nı ikıeghtı nı uabı gıghıvknı sı damuva avegham. Ni kamaghıra ikı mangı, dughıar kı nı ganıngızır kaba, da mangı bar gıvagh.

9 “Ni datırıghın, wıtın ıgharagha garı taba ko, balın taba ko, nguezır ıgharagha garır taba inıghıva bar moghıra da ısı itarır ekıatam datıgh, dagh asegh da veregh ua bagh bretın tabar ıngarıgh da tuegh. Ni 390plan dughıar kabar

uan agharir k̄riamin ofizibara irighvira ik̄iva darara dami iki.

¹⁰ Egh dagher aruer vamiran ni damamin osimtizim, 200pla gremra tu, a tong ua sivazir puvati.

¹¹ Egh uaghan dipar ni aruer vamira damamim a 1 litara tugh, a tong uam afiraghan marki.

¹² Egh ni bret tusi gumazir buariba inigh dar arikigh. Buariba misingighti, ni da inigh dar avim atigh bretba tu. Ni gumazamizibar damazimin bizir kabar amuti, me ni amir bizir kabar ganam.”

¹³ Ikiavira Itir God ua kamaghin migia ghaze, “Arazir ni amir kaba, kar Israelia damuamin arazibar ababaniba. Ki gin apanibar amamangatighi, me mangi Israelia ko misoghiva me inigh kantrin igharazimin mangigham. Eghti me kantrin igharazimin iki dagher nan damazimin zuezir puvatizibar amam.”

¹⁴ Ezi ki an akam ikaragha ghaze, O Ikiavira Itir Godin Ekiam, “Ni orakigh! Ki kamaghin damighan kogham. Bar puvati. Ki uan igiamin ikegha iza datirighin, nin damazimin mizezir puvati. Egha asizir atiaba misozir asiziba ko, uari ariaghirir asizibar tuziba, ki uan akamin tam amezir puvati. Egha dagher nin damazimin zuezir puvatiziba, ki uan akamin tam amezir puvati.”

¹⁵ Ezi a nan akam ikaragha ghaze, “Mamaghin, ki nin amamangarisi, ni gumazir buariba ategh egh bulmakaun buaribara inigh avim atigh bretba tu.”

¹⁶ Egha a ua kamaghin na migei, “O nguazir kam̄in gumazim, ni oragh! Ki Jerusalem̄in

daghebar amighti da bar otevegham. Eghti gumazamiziba atiatim sara, aruer vamirara men tughatighamin damamin daghebara ikiam. Eghti gumazamizibar dipabar daghem, ki anetughti, me arueba vaghvagh dughiar vamiran dipam ami bar osemegham.

¹⁷ Eghti dagheba ko dipaba bar men oteveghti, me osimtizir ekiamin iki uarira uarir ganam. Me gumazamizir arazir kurabagh amiba, kamaghin amizi, ki ivezir kuram me daning men dagheba ko dipabar amighti, da bar oteveghti, me bar aghariba gunigham.”

5

Esekiel uan dapanir arizim gise

¹ God ua kamaghin migia ghaze, “O nguazir kamın gumazim, ni mangi midorozir sabar bar ghumtizir tam inigh resan min an suiragh uan ghuamasizim ko dapanir ariziba bar adagh isegh. Egh arizir kaba bar da isi skel datigh dar osimtizim gifogh, egh 3plan pozibar da tuiragh da arikigh.

² Egh 390plan aruebar gin ivezir kurar kam givaghti ni dikafigh. Eghti arazir kam kamaghin Israelian akagham, apaniba Jerusalem inigha gifa. Ni dikavigh uan arizir pozir faragha itim inigh, Jerusalemın akazir abanim gamir brighin kam gisin datigh, a daboroghti a isi. Egh arizir pozir namba 2 inigh, brighin kamın miriam daruva da akun, uan midorozir sabamin tintinibar ada aghor mangi. Egh arizir pozir namba 3 inigh da akunighti, aminim da ater tintinibar mangi. Eghti ki uan midorozir sabam inigh arizir kabar gintigh mangam.

³ Egh ni arızir vabara ateghti da ikiti, ni da inigh uan azenan itir korotiamin miriam gitorogh da isamigh.

⁴ Egh arızibar tongin, ni ua taba inigh avim mikinighti da isi. Eghti dar avim isi mangi Israelin ikizim girigh, bar moghira men isigham.”

⁵ Egha Ikiavira Itir Godin Ekiam, kamaghin na migei, “Ni Jerusalemın nguibar ekiamın gan, ki a isa kantrin igharazibar nguibabar tongiram aneti. Ezi me bar an okarigha iti.

⁶ Ezi Jerusalemia, bizir ki damuasa me mikemeziba ko arazir ki ifongezibar gin zuir puvatigha, me amir arazir kuraba, Kantrin Igharazibar Gumamaziba amir arazir kuraba bar dagh afira. Me bar akirim ragha bizir ki damuasa me mikemezibagh asaragha, nan arazir ki ifongezibar gin zuir puvati.

⁷ Bizir kam bangin, ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki kamaghin migei: Jerusalemia, ia oragh! Ia arazir ki ifongeziba batuegħa bizir ki damuasa ia mikemezibar gin zuir puvatigha, kantrin ian boroghin itiba men arazibagħa ami. Ezi arazir kurar ia amiba, kantrin igharaziba amir bizir ki damuasa mikemezibar arazir kuraba bar dagh afira.

⁸ Bizir kam bangin, ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki ghaze, nan agorogetam tong ian itir pu. Bar puvati. Ki ian apanimin min iti. Egh kantrin igharazibar damazibar, ki ian araziba tuisighti gumamaziba bar ian ganam.

⁹ Ia arazir ki ifongezir puvatizir bar aviribagh amigha gifa. Ezi ki ivezir kuram ia daningiva arazir fomira amizir puvatizir kaba, datirighin ia

damuam. Egh ki ua gin kamaghin ia damighan kogham.

¹⁰ Eghti arazir kurar ia amizibar ivezir kuram, ia ameboghfeziaba uan boribav soghiva dar tuzibar amiti, boriba uan ameboghfeziabav sogh men tuzibar amam. Ki pazivira ia damuam, eghti ariaghirezir puvatizir darasi, ki me aghamsighti me tintinimin nguazir kamın danganir igharazibar mangegham.

¹¹ “Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki zurara ikia uan ziamin guizbangira migei. Ia arazir kurar ki ifongezir puvatizir aviriba, nan Dipenimin aven dagh amizi nan Dipenim nan damazimin bar mize. Eghti ki ian apangkuv ian asughasuighan kogham. Ia mati gumazim uan dapanir arizim bar a gise. Kamaghira, ki guizbangira bar ia gasighasigham.

¹² Ki ia isi 3plan okoruabar ia arigham. Eghti namba 1in okoruam, mitiriar ekiam ian aghiti arimariaba ia damuti ia nguibar ekiamin aven arighiregham. Eghti namba 2in okoruam, apaniba izi nguibar ekiamin azenan midorozir sababar me misoghti me arighiregham. Eghti namba 3in okoruam, ki me aghamsigh tintinimin me amangighti me nguazimin danganiba bar dar mangeghti, ki apanibar amamangatighti me uan midorozir sababa inigh men agintigh mangi me misoghirarigham.

¹³ “Egh ki kamaghin damighti nan adarir ekiam ko aningagharim givagham. Bizir kaba otivti, ia nan akam ginighigh fogham, ki Ikiavira Itir God,

---

5:10: Ofa Gami 26:29; Azir Akam 4:10; Esekiel 6:8; Amos 9:9; Sekaraia 7:14

ki asetamin amamangatighti, a nan danganim inighan kogham.

¹⁴ Ki ia gasighasighti, kantrin igharazir ian boroghin itibar gumazamiziba izi ian gan kamaghin mikimam, ‘Mevzika! Me bar moghira ikufi. Ikiavira Itir God, men arazir kuraba ikarvagha me gasighasiki.’

¹⁵ “Ki Ikiavira Itir God, ki kamaghin migia ghaze, nan aningagharim ia bagha bar nan ekefe, ezi ki bar pazavira ia damu ia gasighasigham. Eghti arazir kam kantrin igharazir ian boroghin itibar gumazamizibar damazimin ikiangsizir arazimin min otogham. Eghti me ian ganigh atiatigh nighnizir aviribar amuam. Egh me dibovir akabar ia mikimti ia bar aghumsigham.

¹⁶ Egh ki ian dagher damamibar amighti,* da bar oteveghti, mitiriaba puv ian agham. Eghti mitiriar aghazir kam, mati me baribar ia gasima, ia mizazir ekiaba isi moghin uari baragham.

¹⁷ Egh ki mitiriar aghazir ekiam ia bagh anemadagh, asizir atiabar amamangatighti, da ian boribav soghirarigham. Egh ki arimariar bar kurabar amamangatighti da ia bagh izam. Egh ki apaniba amadaghti, me izi bar ia misoghirarigh ia agivagham. Ki Ikiavira Itir God, ki mikemegha gifa.”

6

Ikiavira Itir God gumazamizir asebar gin zuibar atari

---

* **5:16:** Hibrun akam deragha migirigiar kamin mingarim abighizir puvati. **5:17:** Akar Mogomem 6:8

¹ Ikiavira Itir God kamaghin na mighia ghaze,

² “O nguazir kamın gumazim, ni Israelin kantrin mighsiabar amadaghan ganıva nan akamın gun dav kim,

³ egh suam, Ia Israelin kantrin mighsiaba ia Ikiavira Itir Godin Ekiamın akam baragh. Ikiavira Itir Godin Ekiam, uan akam isa ia mighsiar ekiaba ko mighsiar doziba, ko daghurir ekiaba, ko danganir zariba, ia ganıdi! A ghaze: Ki apanibar amamangatıghti me izi, gumazamiziba asebar ziaba fer danganir pın itiba bar dagh asıghasıgham.

⁴⁻⁵ Egh apaniba, ian ofa gamir dakoziba, ko ian ofan migharir mughurıar aghuim zuim gamıbar dakoziba bar da apırarıgham. Egh ki apanıbar amuti, me Israelian gumazamiziba bar me misoghırarıgh, men kuaba ian marvir guabar damazıbar da akunıghti, da ireghıv ikiam. Eghti ki apanıbar amamangatıghti, me men aghariba ian ofa gamir dakozir kabar mıriabar tintınıbar da aghamsıghti da ireghıv ikiam.

⁶ Egh apaniba, Israelin nguıbar ekiaba bar dagh asıghasıghti da ikuvıgham. Eghti men mighsiabar pın itir danganir ia asebar ziaba feba ko, men ofa gamir dakoziba ikuvıgh pura ikiam. Eghti ian asebar marvir guaba me bar dagh asıghasıgham. Egh mughurıar aghuim zuir ofa gamir dakoziba bar da akararıghti, Israelia amir arazir kurar kaba bar moghıra gıvaghıam.

⁷ Eghti apaniba Israelin kantrin averıam bar a daru, egh gumazamizıbav soghırarıgham, eghti ariaghırezir puvatıgha angamıra itiba ganıgh kamaghın fogh suam, ki Ikiavira Itir God.

⁸ “Ki tarazi ateghti, me iki vira ikiam. Eghti tarazi midorozimin tintinibar aregh mangi kantrin igharazibar ikiam.

⁹ Me saghon itir kantrin igharazir kabar kalabusin iki, na ginighnigh kamaghin fogh suam, me uan navir averiabar aven akirim ragha na gasara, ezi arazir kam bar na abira. Me uan damazir kurabar aseba bagha pamtem garava, bar dagh ifonge, ezi arazir kam na gamima, ki bar me baseme. Me fo, me arazir kurar ki ifongezir puvatizir aviribagh ami. Eghti me uan arazir kurar mizirizir amiziba bagh bar aghumsigham.

¹⁰ Egh me kamaghin fogh suam, Kirara ki Ikiavira Itir God. Egh me fogham, Akar Gavgavir ki amizim, a purama akar kinim puvati.”

¹¹ Ikiavira Itir Godin Ekiam kamaghin migei, “Ia uan dafaribav sogh, pamtemin dagaribar nguazim dikiva, osemi moghin kamagh mikim, ‘Mevzika! Israelin ikizim, me arazir kurar ki ifongezir puvatizir aviribagh ami.’ Kamaghin amizi, apaniba iziva men tarazi, bar me misoghirarigham. Eghti men tarazi, mitiriaba ko arimariaba me damuti, me arighiregham.

¹² Men tarazi saghon iki arimariaba bangin arimighiram. Eghti tarazi roghira ikiti apaniba izi me misoghti me arimighiram. Eghti angamira ikiavira iti darasi, mitiriar ekiam men aghiti me arimighiregham. Kamaghira, ki men aningaghegh bar ivezir kuram me daningam.

¹³ Eghti apaniba, Israelian gumamazibar marvir guabar ofa gamir dakoziba, ko mighsiabar pin

itir danganir asebar ziaba feba, ko temer eki-abar apebaba, ko me aseba bagha ofan migharir mughuriar aghuim gamir danganibar Israelian tabav soghirarighti, men kuaba pura tintinibar ireghiv ikiam. Eghti dughiar kamın, Israelia arazir kamın gan fogh suam, kirara ki Ikiavira Itir God.

¹⁴ Ki uan agharim men nguazimın anemadaghti a bar moghira ikuvigham. Ki notin amadaghan Diplan nguibamın ikegh mangi gumazamiziba puvatizir danganir sautin itimın otogh, men nguaziba bar dar amighti, da gumazamiziba puvatizir danganibar mın ikiam. Ki men nguibatam ateghti a ikian kogham. Da danganir kinibar mın ikiam. Eghti gumazamiziba deravira na gifogh suam, ki uabi ki Ikiavira Itir God.”

7

God Israelia agivam

¹ Ikiavira Itir God kamagh na migei:

² O nguazir kamın gumazim, ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki kamaghın Israelin nguazibar itir gumazamizibav gia ghaze:

Kar dughiar abuananam!

Dughiar abuananam a nguazir oteviba bar dar otivasava ami.

³ Ia Israelia, ian dughiar abuananam otogha gifa.

Eghti ki datirighın uan aningagharim ia bagh anemadagh,

ia amizir araziba tuisigham.

Egh arazir kurar ki ifongezir puvatizir aviriba ikarvagh

ivezir kuram ia daningam.

⁴ Ki ian gan egh ian kuarkuvighan kogham.

Ia arazir kurar ki ifongezir puvatizir aviribagh ami.

Arazir kaba bangin, ki ivezir kuram isi ia daningam.

Eghti ia bizir kamın ganigh fogh suam,
ki Ikiavira Itir God.

⁵ Ikiavira Itir Godin Ekiam kamaghın migia ghaze:

Ia gan! Bizir kurar ia gasighasighamin kaba,
uari tivaghtivagh izivira iki bar moghira ia agivagham.

⁶ Ia gan! Ian dughiar abuananam datirighin roghira izegha gifa,
egha ia agivasava ami.

⁷ O Israelin nguazimin itir gumazamiziba, ia bar moghira,
ian dughiam roghira izegha gifa.

Eghti ia ua mighsiabar uari akuv bar akueghan kogham.

Ia datirighin atiatim sara uari akuv akong ikiam.

⁸ Ki ian arazir kurar ia amizir kaba bagh ia tuisigh,
zuamira ian arazir kurar avirir ki ifongezir puvatizir kaba ikarvagh
ivezir kuram ia daning,

egh uan aningagharim ia gingeghti,
ia osimtizir ekiaba iniam.

⁹ Ki ian gan egh ian kuarkuvighan kogham.

Ia arazir kurar ki ifongezir puvatizir
aviribagh ami.
Arazir kaba bangin, ki ivezir kuram isi ia
daningam.
Eghti ia bizir kamın ganigh, fogh suam,
ki Ikiavira Itir God, ki bizir kurar kaba
amada.

¹⁰ Egha Ikiavira Itir God ua kamaghın na migei:

Ia gan! Dughiam otogha gifa!
Ezi asighasizir ekiam otivasa.
Israelia zurara uan namakabar ikuvava, arazir
aghuibar me gamir puvati.
Me zurara uari pirafir arazim gami.
¹¹ Men arazir kurar kaba ghuavira ikia datirighın
ekevegha gifa.
Kamaghın amizi, ki men bizir aghuir aviriba
bar dagh asighasigham.
Egh men ziam abiraghti,
me uam arazir kurabar amuan kogham.*

¹² Osımtızim otivamin dughiam a roghira izegha
gifa.
Eghti dughiar kamın gumazamiziba bizibagh
ivesi akongan marki.
Eghti gumazamizir biziba amangasa amiba nav-
iba osıman marki.
Dughiar kamın ki gumazamiziba bar me
gasighasigham.

---

* **7:11:** Hibrun akam ves 10 ko 11 deragha aningın mingarım
abighizir puvati.

13 Eghti gumazitam uan biziba amangiti tav adagh
 ivesi ifuegh,
 aning dughiar kamin angamira ikivira iki,
 ua uan biziba amang dagh ivezamin
 arazim damuan kogham.
 Gumazamiziba bar moghira arazir kuram gami,
 kamaghin men tav ikian kogham,
 me bar moghira givagham.
 Nan akam a gavgafi, egh a guizbangiram
 otivam.

14 Nan aningagharim gumazamizir kaba bar men
 iti.
 Kamaghin amizi, me midorozim damusi
 sigham givi biziba akiriva,
 men gumazitam midorozim bagh man-
 gan kogham.

God ivezir kuram Israelia ganidi

15 Ikiavira Itir God ua kamaghin migei:

Apaniba Jerusalem anekiarugha gifa.
 Eghti gumazamizir nguibar ekiamin azenan
 itiba,
 apaniba me misoghti me arimighiram.
 Eghti gumazamizir nguibar ekiamin aven itiba,
 dagheba men oteveghti,
 arimariar igharagha garir aviriba me damuti,
 me arimighiram.

16 Eghti midorozimin ariaghirezir puvatizir
 darasi, me ari mighsiabar mangam.
 Egh uan arazir kurar me amizibagh nighnigh
 naviba bar osemegh puvirama aziam.
 Eghti men azirakam,

mati danganir zaribar itir kuarazibar
ararebar min mangam.

17 Eghti men aghariba men amiragh gavgaviba
puvatighti,
men teviba me ginuighnuigham.

18 Eghti me azirakar korotiabar aghuigh,
puvirama atiating akongiva,

bar aghumsigh,
uan dapanir ariziba bar dagh isegh dapanir
tuziba ikiam.

19 Me faragha silva ko gol mighigha aning
gagoima,
aning me gamizi, me arazir kurar aviribagh
ami.

Egha me fo, Ikiavira Itir God, uan aningagharim
men akaghamin dughiamin,
men gol ko silva men akuraghan kogham.

Guizbangira, men gol ko silva, men mitiriar ag-
hazir ekiar kam agivaghan kogham.

Kamaghin amizi, me pura uan gol ko silva isi
bizir kurabar min, tintinibar tuavir toribar
da akunti,

da Godin damazimin bizir mizirizibar
min otogham.

20 Me gol ko silva itir dughiamin, me kurukazir bar
aghuibar ingara uarir kuruka,
egha da bagha bar akongegha

da isa aser aviribar marvir guabar ingari.

Marvir guar kaba ki dagh ifongezir puvatigha, bar
a dar aghua.

Kamaghin amizi, ki bizir kabar amighti
da men damazibar bar bizir mizirizibar
otivigham.

21 Egha Ikiavira Itir God ua kamaghin miġia ghaze:

Ki gumazir kurar azenan itibar amamangatighti
me uan kantri ategh izi,
Israelian bizir kaba bar ada okemegh mangi,
egh dar arazir kurar bar aviribar amuam.

22 Egh ki men amamangatighti me nan Dipenir
aghuimin aven mangi
a damighti, a nan damazimin mizegham.
Eghti ki men anogoreghan kogham.
Bar puvati.

23 Israelin nguazimin itir danganiba bar, gumaza-
miziba arazir kurar aviribar uari gamua,
egha men nguibar ekiamin aven me uan
avirim misozi me ariaghira ghuavira iti.

Kamaghin amizi, datirighin senbar in-
garigh me ikirarighamin dughiam oto.†

24 Ki kantrin bar kurar igharazibar gumazibar
amamangatighti
me izi Israelian dipenibar me batoghti,
me ari mangiti, me men dipeniba iniam.
Egh Israelia asebar ziaba fer danganiba me bar
ada akararigham.

Eghti men gumazir gavgavir uan ziaba feba,
atiatigh,
ua uari pirafan kogham.

25 Eghti dughiar bar kuram Israelia bagh iziti,
me dabirabir aghuim ko navir amirizimin
ikisi bar damuva avegham.
Bar puvatigham.

---

† 7:23: Hibrun akam deragha migirigiar kamin mingarim
abighizir puvati.

26 Eghti osimtizir ekiaba uari tivaghtivagh me
 bagh izam,
 eghti bizir kurar otivir aviribar akaba uari
 tivaghtivagh me bagh iziti,
 me da baragham.

Egh bar atiatingiva nan nighnizibagh fofoghsi,
 akam inigha izir gumazibar azangsighti,
 ki akaba me daningan kogham.

Eghti ofa gamir gumaziba men sure damuamin
 akaba puvatighti,
 men gumazir dapaniba me daningamin
 nighnizir aghuiba puvatigham.

27 Eghti men atrivimin navim bar a basemeghti,
 an nighniziba bar an ikuvigham.

Eghti nguazir kamin gumazamiziba
 atiatingiva akongam.

Ki men arazir kurar me amiziba bar da bagh ivezir
 kuram me daningam.

Me faragha gumazir igharaziba isa kot
 gatigha me tuisizi moghin,

ki datirighin arazir kurar me amiziba
 bagh me tuisigham.

Eghti me kamaghin fogh suam,
 ki Ikiavira Itir God.

8

Israelia arazir kuraba Godin Dipenimin aven dagh ami

¹ E kantri Babilonin kalabusin itir dughiamin,
 azenir namba 6in, an iakinir namba 6in, an aruer
 namba 5 otozi, ki uan dipenimin aperaghav itima,

Judan gumazir dapaniba iza na ko e apiaghav iti. E apiaghav itima, Ikiavira Itir Godin Duam na bagha iza na avara.

² Ezi ki kogha pin gara irebamın min garir bizimın garima, bizir mam mati, gumazimın nedazim avimın min isi. Ezi gumazir kamın mikarzim ko, ivariamın ikegha uaghiri, ki an gari, a mati avim isi. Ezi an ivariamın ikegha ghuanaga ki garima, a isia bar puvira taghtasi.

³ Ezi ki garima, gumazir kam mati, uan dafarim aneminegha nan dapanir arizimın suira. Ezi irebamın min garir bizir kamın aven, Godin Duam na ghufegha nguazim ko overiamın tizimın ghua na inigha Jerusalemın ghua Godin Dipenimın otogha ghua, notin amadaghan itir divazimın tiar akamın tu. Danganir kamın, Israelia faragha aser mamın marvir guam atizi a iti. Ezi God bizir kam bagha bar aningaghe.

⁴ O Israelia, ki e uan Godin angazangarir gavgavimın gari. Ki faragha Kebarın Faner miriamın ikia ganizir angazangarim.

⁵ Ezi a kamagh na miġei, “O nguazir kamın gumazim, ni kogh notin amadaghan gan.” Ezi ki garima, aser mamın marvir guam tiar akamın boroghira ofa gamir dakozimın boroghın asaraghav iti. Ezi God bizir kurar kam bagha bar aningaghe.

⁶ Egha a kamaghın na miġei, “O nguazir kamın gumazim, ni Israelin ikizimın arazir kurar me amibar gari? Me amir arazir kaba, ki bar dar aghua. Da bar ikuvigha, nan Dipenimın na batosi,

egha na gamima ki bar men saghon iti. Ni gin me damuamin arazir bar kurar ki bar ifongezir puvatizibar ganam, da ni datirighin garir arazir kurar kabagh afiragham.”

⁷ Egha a nan akua ghua divazir Godin Dipenimin avinizimin aven zuir tiar akamin otozi, ki garima, torir mam divazimin iti.

⁸ Egha God kamaghin na migei, “Nguazir kamın gumazim, ni divazimin torir kam akarigh a damighti an arokegh.” Ezi ki divazimin torim asigha garima, tiar akar mam iti.

⁹ Ezi a kamagh na migei, “Ni aven mangiva arazir bar kurar mizirizir ki ifongezir puvatizir me amibar ganigh.”

¹⁰ Ezi ki aven ghua garima, God ifongezir puvatizir asizir mizirizibar nedaziba ko kuruziba, danganir kamın divaziba bar a dagh izifa. Israelin ikizim fer marvir guaba uaghan iti.

¹¹ Ezi ki garima, Israelian gumazir dapanir 70pla danganir kamın aven iti, ezi Safanin otarim Jasia, a uaghan me ko iti. Me bar moghira vaghvagha itarir pauran mughuriar aghuim zuibar suighav itima, mighariba dar dikava ghuavanadi.

¹² Ezi Ikiavira Itir God, kamaghin na migei, “Nguazir kamın gumazim, Ni gan! Israelian gumazir dapaniba mitarmemin mueghav ikia arazir kurar kabagh ami. Me vaghvagha uan marvir guaba bagha ofa gamir dakoziba iti. Me ghaze, Ikiavira Itir God ti men garir puvati. Ikiavira Itir God ti akirim ragha nguazir kam gasara.”

¹³ Egha Ikiavira Itir God, ua kamaghin na migei, “Ni men ganti, me arazir kurar ekier ki ifongezir puvatizir aviribar amu mangivira ikiam. Ezi

arazir kurar me amir kaba, me faragha amizir arazir kurabagh afira.”

14 Egha a na inigha ghua Ikiavira Itir Godin Dipenimin divazir notin amadaghan itir tiar akamin otogha na migia ghaze, “Ni gan! Amizir munaba ghaze, men asem Tamus areme, ezi me an apangkuva a bagha azia iti.”

15 Egha a ua kamaghin na migei, “Nguazir kamin gumazim, ni bizir kamin ganiz, o? Ni arazir bar kurar mabar ganigha gifa, ni datirighin ua arazir bar kurar ki aghuazir igharagha garibar ganam, da arazir ni faragha ganigha givaziba bar dagh afira.”

16 Egha a ua nan akua ghua Ikiavira Itir Godin Dipenim avinizir divazimin bar aven ghua an Dipenimin tiar akamin boroghin oto. Ezi ki garima, Dipenimin tiar akam ko ofa gamir dakozimin tizimin 25plan gumaziba iti. Me akiriba ighegha Ikiavira Itir Godin Dipenim gasaragha guaba aruem anadi naghin gara tevibar pirigha avighav iti.

17 Egha a ua kamaghin migei, “O nguazir kamin gumazim, ni bizir kamin ganiz, o? Judan ikizim, arazir bar kurar ki aghuazibagh amuava, Israelin nguazim bar an gumazamizir igharaziba bar men apanim gami. Men arazir kurar kamin, me ghaze, ki ti pura bizim, egha na dipova arazir bar mizirizibar na gami. Ezi ni oragh! Me amir arazir kurar kaba na gamizi ki bar men aningaghe.

18 Kamaghin amizi, ki bar pazivira me damigham. Egh uan aningagharim anegivagham. Ki tong men apangkuv men asughasughan

kogham. Me pamtem nan dimiva arangam, eghti ki bar me bareghan kogham.”

9

God ivezir kuram isa Jerusalem ganidi

¹ God na mikemegha givagha, tiarim akarigha pamtemin dia migei, “Ia, gumazir nguibar ekiamin itir gumazamizibav soghti me arighiramiba, ia vaghvagh midorozir sababar suigh kagh izi.”

² Ezi ki gari, gumazir 6pla divazimin notin amadaghan itir itiar akamin boroghin ikegha izi. Me bar vaghvagha gumazibav soghamin midorozir sababar suiki. Ezi gumazir igharazir mam me ko izi. A korotiar ghurghurir bar aghuir mam aruzi, osizirir biziba itir mitarir muziarim an oghiriamin mitem gitoroghav iti. Me bar izegha ofa gamir brasin dakozimin miriamin boroghin mitifi.

³ Ezi Israelian Godin angazangarir gavgavir ekiam, enselin bar gavgavim a gisin ikia avugh-segga, anetegha uanaga Godin Dipenimin tiar akamin boroghin zui. Ezi Ikiavira Itir God, gumazir korotiar ghurghurir bar aghuim aruzir kamın dia,

⁴ egha kamaghin a migei, “Ni dikavigh Jerusalemın nguibar ekiam bar an averiam daruva gumazamizir men namakaba amir arazir kurar God aghuazibar osemegha itiba, ni me bativ, men guaba osizirir ababanim me darigh.”

5 Ezi ki orazi God kamaghin gumazibav soghamin midorozir sababar suighizir gumazir 6plan kabav gei, "Ia dikavigh an gin mangi nguibar ekiamin aven gumazamizibav soghti, me arimighiregh. Egh men tavin apangkuvigh aneteghti an angamira ikian marki.

6 Ia gumazir dapanir akirim ragha Godin Dipenim gasaraziba faragh me misoghinarigh, egh mangi gumazir ghuriba, ko guiviba ko otarir igiaba, ko amiziba ko boriba, bar me misoghinarikigh. Egh osizirir ababanim guabar itir gumazamiziba, ia me misueghti me arimighiran marki." Ezi me dikavigha ghua gumazir dapanibav soghezi me ariaghire.

7 Egha God kamaghin 6plan gumazir kabav gei, "Ia nan dipenim avinizir divazimin aven iti darazi bar me misoghinarighi men kuaba nan Dipenim gizifagh. Eghti bizir kam bangin nan Dipenim nan damazimin bar mizegham. Aria! Ia dikavigh mangi." Ezi me nguibar ekiamin danganiba bar dagh arua ghua gumazamiziba bar me misuagharisi.

8 Me gumazamizibav soagharizir dughiamin, ki uabira ikia Godin Dipenimin aven iti. Egha ki nguazim girigha fuagha, uan guam nguazim mituagha diava ara ghaze, "O Ikiavira Itir Godin Ekiam, ni uan aningagharim isi Jerusalemia gingamin dughiamin, ni Israelian ikiavira itir varazira bar me gasighasigham, o?"

9 Ezi a na ikaragha ghaze, "Israelin ikizim ko Judan ikizim arazir kurar bar avirim gami, ezi osimtizir bar ekiam iti. Nguazir kamın, arazir gumaziba uariv soghava ariaghirim bar ekefe.

Ezi nguibar ekiaŕ kamın gumazamiziba uarir ikizirizir arazim bar izifa. Me ghaze, Ikiavira Itir God ti nguazir kam akirim ragha a gasara. Egha en garir puvati.

¹⁰ Ezi ki men ganiva tong men apangkuv men asughasughan kogham. Ki arazir me igharaz darazigh amizibara, uam da ikarvagh dar me damuam.”

¹¹ Ikiavira Itir God mikemegha givazi, ki garima, gumazir korotiar ghurghurir bar aghuim aruzim, osizirir biziba itir mitarir muziarim an oghiriamın mitem gitoroghav iti, a uamategha iza kamaghın Ikiavira Itir God migei, “Ni na mikemezi moghın ki amigha gifa.”

10

Godın angazangarir ekiam an Dipenim ataki

¹ Ki garima, bizir mam mati itarir bar dafam, enselin bar gavgavir kabar dapanibagh isin pin iti.* Ezi itarir bar dafar kam gisin, bizir mam mati atrivir dabirabim me dagiar bluplan aghuimın an ingarizi a iti.

² Ezi Ikiavira Itir God, gumazir inir ghurghurir aghuim aruzim miġia ghaze, “Ni mangi ganigh, 4plan wilba, da enselin bar gavgavir kabar apengan iti. Ni wilbar tongin mangiva dafarim amadagh, avivkiataba inighiva nguibar ekiam gisin tintinibar da kavamadagh.” Ezi ki garima, a zui.

10:1: Esekiel 1:26; Akar Mogomem 4:2   * **10:1:** Enselin bar gavgavir kaba, bizir 4plan angamira itir kabar mirara gari. Esekiel sapta 1, a irebamın mın garir bizim, a gun dav gei.   **10:2:** Akar Mogomem 8:5

³ Ezi a Dîpenimîn aven zuima, enselin bar gav-gavir kaba, Dîpenimîn aven sautin amadaghan tuivighav iti. Dughiar kamîn, ghuariam Dîpenim avinizir divazir averiam, bar a koro.

⁴ Ezi Ikiavîra Itir Godîn angazangarir bar gav-gavim, enselin bar gavgavir kaba ategha pîn ghuava, Godîn Dîpenimîn tiar akamîn boroghîn tu. Ezi ghuariam ghua Godîn Dîpenim bar a koro. Ezi Godîn angazangarir bar ekiam Dîpenim avinizir divazim gisirazi a taghtasi.

⁵ Ezi enselin bar gavgavir kabar avîziba tingazir nigînim, me divazir ekîar azenan itimîn aven uaghan da baragham. Dar avîzibar nigînim, mati Gavgaviba Bar Itir Godîn tiarim.

⁶ God gumazir korotiar ghurghurir aghuim aruzim miġia ghaze, Nî enselin bar gavgavir kaba boroghîn mangî, wilbar tongîn avivkiataba inigh. Ezi an aven ghua wilîn mamîn boroghîn mîti.

⁷ Ezi enselin bar gavgavir kabar mav uan dafarim amadagha avir men tongîn itimîn, avivkiar mam inigha a isava gumazir korotiar ghurghurir aghuim aruzimîn dafarim gatîzi, ana inigha zui.

⁸ Kî garima, enselin bar gavgavir kaba, mati gumazibar dafaribar mîn dafariba ikia, dafariba vaghvagha dar avîzibar apengan iti.

⁹ Kî ua garima, 4plan wilba vaghvagha enselin bar gavgavir kabar boroghîn iti. Wilîn kaba mati dagîar iangurir pîn kozibar mîn taghtasi.

¹⁰ Ezi wilîn 4plan kabar ganganiba da magh gari, egha da vaghvagha dar aven wilîn igharazir vamîra vaghvagha dar tongîra iti.

¹¹ Wilin kaba managh mangisi pura bighiratigh mangi ua ighighiran kogham. Wilin faragha itim guam danganir manam misuegh mangiti, wilin igharaziba uaghan an girara mangi pura bighiratigh mangam.

¹² Enselin bar gavgavir kabar namnaba, ko men akiraghariba ko, dafariba ko, aviziba ko, men wilin 4pla, ganamin damaziba bar dagh izifa.

¹³ Ezi ki orazi, tiarir mam wilin kaba ziam me garigha ghaze, "Wilin Ivemariba."

¹⁴ Enselin bar gavgavir kaba vaghvagha 4plan guaba iti. Enselin bar gavgavimin guam faragha iti, ezi gumazimin guam agharir guvimin itima, laionin guam agharir kiriamin iti, ezi kuarazir bagamin guam girakirangin iti.

¹⁵ Enselin bar gavgavir kaba, da bizir angamira itir 4plan kabar min magh gari, ki faragha Kebarin Fanemin ikia irebamin min garir bizimin aven dar gani. Egha datirighin ua irebamin min garir bizir kamin ua men gari. Ezi me dikavigha mighegha ghuavanadi.

¹⁶⁻¹⁷ Enselin bar gavgavir kaba mangiti, wilin kaba dar miriamin iki uaghan mangam. Eghti enselin bar gavgavir kaba uan aviziba kuigh mighegh ghuavanangti, wilin kaba uaghan nguazim ategh bighiratigh ghuavanangam. Enselin bar gavgavir kabar duam wilbagh apazagha iti. Kamaghin amizi, enselin bar gavgavir kaba tuivighti, wilba tuivigham. Eghti enselin gavgavir kaba nguazim

ategh ghuavanangti, wilba nguazim ategh ghuavanangam.

¹⁸ Ezi Ikiavira Itir Godin angazangarir gavgavim Godin Dipenimin tiar akam ategha ghua enselin bar gavgavir kabagh isin iti.

¹⁹ Ezi ki garima enselin bar gavgavir kaba uan aviziba kuigha mighegha nguazim ataghiragha ghuanadi, ezi wilin kaba dar miriabar ikia uaghan ghuanadi. Da ghua Ikiavira Itir Godin Dipenim avinizi divazir aruem anadi naghin itir tiar akamin tuifi. Ezi Israelian Ikiavira Itir Godin angazangarir gavgavim me gisin iti.

²⁰ Ezi ki fo, enselin bar gavgavir kaba, kar bizir 4plan angamira itir kabara, ki faragha Kebarin Faner miriamin boroghin dar garima, da Israelian Godin gavgavimin apengan iti.

²¹ Enselin bar gavgavir kaba vaghvagha 4plan guaba ko 4plan aviziba iti. Egha men avizibar apengan me vaghvagha gumazibar dafaribar min, dafariba iti.

²² Ki faragha Kebarin Faner miriamin ikia 4plan angamira itir bizibar guabar ganizi moghin, ki datirighin ua dar guabar gari. Enselin bar gavgavir kabar guaba danganir manamin mituagh mangisi pura bighiratigh mangam. Me uan namnaba gighaghira tintinibar zuir puvati.

11

Israelia ikuvigham

¹ Bizir kabar gin, Godin Duam na ghufegha na inigha ghua, Godin Dipenim avinizir divazir aruem anadi naghin itir tiar akamin na ati. Ezi ki itiar akamin boroghin 25pla gumazibar gari me

iti. Ezi ki men tongin Asurin otarim Jasia ko Benaian otarim Pelatian garima, aning iti. Aning gumazamizibar faragha zuir gumazir dapanimning.

² Ezi God kamaghin na migia ghaze, “O nguazir kamın gumazim, gumazir kaba nighnizir kuraba ikia, arazir kuram damuamin tuavim buri. Egha uan nighnizir kurar kaba Jerusalemın gumazamiziba me ganidi.

³ Me ghaze, ‘E datirighin dipenibar ingaramin dughiam puvati. E dera. En nguibar ekiam mati isaghapir minem, ezi e asizir tuzibar min an aven iti.’

⁴ Kamaghin amizi, nguazir kamın gumazim, ni akam inigha izir gumazimın min, bizir gin otivamibar gun akam me gasi me mikim.”

⁵ Ezi Ikiavira Itir Godin Duam nan aven izegha akar kam na migia ghaze, “O Israelin ikizim, kar nin nighnizim. Ezi nin nighnizimın averiam, ki bar moghirama a gifo.

⁶ Ia nguibar ekiar kamın averiamın gumazamizir aviribav sozi me ariaghirezima, men kuaba nguibar ekiamın tuaviba bar adagh izefe.

⁷ “Kamaghin amizi, ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki kamaghin ia migia ghaze, Jerusalemın nguibar ekiar kam mati isaghapir minem, ezi ariaghiregha ireghav itir kuar kaba asizir tuzibar min an aven iti. Kamaghin ti puvatigham, ki Jerusalemın nguibar ekiamın ia batueghti ia mangi azenan ikiam.

⁸ Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki kamaghin migei, Ki fo ia midorozir sababar atiatia iti. Ki

gumazir midorozir sababav soziba amangighti, me ia misoghsi izam.

⁹ Ki nguibar ekiamin aven ia inigh Kantrin Igharazibar Gumazamizibar dafaribar arigham. Egh arazir kamın, ki ian arazir kuraba ikarvagh ivezir kuram ia daningam.

¹⁰ Ki ian arazir kuraba ikarvagh ivezir kuram ia daningti, apaniba Israelin kantrin mitaghniama, midorozir sababar ia misoghti ia arimighiram. Eghti arazir kamın ia kamaghın fogh suam, ki Ikiavira Itir God.

¹¹ Nguibar ekiar kam a nin isaghapir minemin min ikian kogham. Egh ia minemin min asizir tuziba an averiamın ikian kogham. Ki ian arazir kuraba ikarvagh Israelin kantrin mitaghniama, bar pazavira ia damigham.

¹² Eghti ia kamaghın fogham, ki Ikiavira Itir God, ia arazir ki ifongezibar gin zuir puvatigha bizir ki damuasa ia mikemeziba abisi. Egha kantrin igharazir ian boroghın itibar gin ghua men arazibagh ami.”

¹³ Ki Godin akamin me migiavira itima, Benaian otarim Pelatia irigha maghirama areme. Ezi ki tevimning apirigha guam nguazim girigha pamten kamaghın dia migei, “O Ikiavira Itir Godin Ekiam, manmaghın ami? Ni ti Israelian gumazamizir ikiavira itir varazira ni bar me kuvarimasa o?”

God Israelian kalabusin itir darazi bagha amizir akar dikirizim

¹⁴ Ezi Ikiavira Itir God kamagh na migei:

¹⁵ “O nguazir kamın gumazim, ni ko nin aveghbuaba, nin namakaba, ni ko kalabusin itiba,

me Israelin ikizim, ia bar moghira, Jerusalem itir gumazamiziba ia ginighnigha ghaze, 'Ikiavira Itir God, me batoghezi me ghua bar nguibar saghuiamin itimin iti. Guizbangira, a nguazir kam isa e ganingizi, a guizbangira en nguazimra.'

¹⁶ Eghti ni uan namakar Babilonin kalabusin itiba kamaghin me mikim suam, 'Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, kirara ki ia aghamsigha ia amangizi, ia tintinibar kantrin saghon itibar ghue. Ia datirighin iki nan ziam famin dipeniba puvati. Eghti ki dughiar ovezimn danganir ia ghua itir manaba ki uabi ia ko ikiti, ia nan ziam fivira ikiam.'

¹⁷ "Kamaghin amizi, ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki kamaghin migia ghaze: Kantrin igharazir ki faragha ia amangizi ia ghua itir kabar, ki ua ia inigh izi ia akuvagh, Israelin nguazim isi ua ia daningam.

¹⁸ Egh me uamategh Israelin nguazimin izeghiva asebar marvir guar ki bar aghuaziba, bar da batokegh.

¹⁹ Eghti ki me damuti, me navir vamiran ikiam. Ki duar igiam isi men navir averiabar atigham. Faragha men navir averiaba dagiabar min bar gavgafi. Eghti ki men navir averiabar amuti, da amiraghamiregh na gifuegh na baghvira ikiam.

²⁰ Egh me arazir ki ifongeziba guizbangira dar suiraghiva, deravira bizir ki damuasa me mikemezibar gin mangam. Egh me nan gumazamizibar min ikiti, ki men Godin ikiam.

11:19: Onger Akaba 51:10; Jeremaia 31:33; 32:39; Sekaraia 7:12

11:19: Esekiel 36:26-28

11:20: Onger Akaba 105:45; Jeremaia 24:7; Esekiel 14:11

²¹ Egh gumazamizir asebar marvir guar ki bar aghuazibar ziaba feba, ki me amir arazir kaba ikarvagh izezir kuram me daningam. Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki mikemegha gifa.”

Godin angazangarir gavgavim Jerusalem ataki

²² Egha gin, enselin bar gavgavir kaba uan aviziba kuigha migheghasava amua, wilin kaba dar miriabar ikia uaghan uanangasa. Dughiar kamın, Israelin Godin angazangarir gavgavim me gisin iti.

²³ Ezi Ikiavira Itir Godin angazangarir gavgavim nguibar ekiam ategha ghuanaga aruem anadi naghin itir mighsiam gisin iti.

²⁴ Ezi Godin Duam irebamın mın garir bizimın aven na fegha uamategha na inigha Israelian kal-abuziaba itir naghin kantri Babilonin ize. Ezi irebamın mın garir bizir kam gifa.

²⁵ Ezi ki Ikiavira Itir God nan akazir biziba bar dar gun kalabusin itir gumazamizibav gei.

12

Esekiel gumazim kalabusin zuir ababanim gami

¹ Ezi Ikiavira Itir God kamaghin na migei,

² “O nguazir kamın gumazim, ikizir ni datirighin men tongin itir kam, me akaba batozir darasi. Me damaziba ikia gari puvati. Egha me kuariba ikia biziba barazir puvati. Me akaba batogha orazir puvatizir ikizim.

³ “Kamaghin amizi, nguazir kamın gumazim, ni datirighin uan biziba inigh, mati gumazim kalabus bagha nguibar saghuiamin itimin mangasa. Egh aminim tighar pırsi damuti, ni mangiti me bar nin ganigh. Ki kamaghin ifonge, me ni amir bizir kamın mingarim deragh a gifogh. Me gumazamizir akaba batoziba, egh me ti an mingarim deragh a gifoghan kogham.

⁴ Aruem pazaghar torimin ikiavira ikiti me nin ganvira ikiti, ni kalabus bagh mangisi uan biziba ini. Egh aruem magiriti, me ganvira ikiti ni ifar mati kalabusin mangasa ami moghin mangi.

⁵ Me ganvira ikiti ni divazimin toritam asigh, uan biziba ater torir kamın aven mangi vongin otogh.

⁶ Egh me ganvira ikiti ni uan biziba dipizim datigh mitarmemin mangi. Ni mangi uan guam avaragh, egh foghan kogham, ni nguazir manamin zui. Ni amir arazir kam, ababanir arazim Israelin ikizimin akagham.”

⁷ Ikiavira Itir God na mikemezi moghin ki ami. Aruer kamın ki gumazim kalabuziam bagh mangasa biziba isi moghin ami. Egha aminim pirima, ki uan dafarimin divazimin torim gamigha azenan ghu. Me bar garima ki biziba uan dipizim gatigha mitarmemin zui.

⁸ Ezi aminzaraghan, Ikiavira Itir God kamaghin na migei,

⁹ “Nguazir kamın gumazim, Israelian akaba batoziba kamaghin nin azaragham, ni tizim gami?

¹⁰ Eghti ni me mikim suam, Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki me migia ghaze, kar atrivir Jerusalem

gativagha an garim, ko Israelin ikizir Jerusalemın munagh itibar migirigiam.*

¹¹ Ni me mikim suam, bizir ni amizir kam, a Jerusalemia bativamin bizimın ababanım. Eghti apaniba kalabuziabar min me inigh mangi, kantrin igharazimin me isi kalabus darigham.

¹² Atrivir men tongin itim, uan biziba dipizim datigh mangi uan dafarimin divazimin toritam damigh, uan biziba ater torir kamın aven mangi vongin otoghiva mitarmemin mangam. A mangi uan guam avaragh uan damazimningin nguazimin ganan kogham.

¹³ Eghti ki uan ivem aguraghti an an suiragham. Egh a inigh Babilonın nguibar ekiamın mangigham, kar Kaldiabar nguazim. Eghti a nguazir kamın ganighan kogham.† Egh a nguazir kamın iki mangi aremegham.

¹⁴ An dipenimin itir darasi, ki bar me kavkinigham, eghti an ingangaribagh amir gumaziba ko an midorozir gumaziba, ki me damighti me tintinibar mangegham, eghti gumaziba me misoghsi me buriam.”

¹⁵ “Ki me aghamsighti me tintinibar kantrin igharazibar mangegham. Eghti me kamaghın fogh suam, kirara ki Ikiavira Itir God.

* **12:10:** Hibrun akam deragha migirigiar kamın mingarım abighizir puvati. **12:13:** 2 Atriviba 25:7; Jeremaia 52:11

† **12:13:** Dughiar kabar gin, Babilonia, Atrivim Sedekaian suiragha egha a inigha a isi kalabus darighasa Babilonın ghu. Me a gamizi, an damazimning okafi. Ezi arazir kamın akar isin zuir kam a guizbangira oto. Egha a bar uan damazimningin Babilonın nguazimin ganizir puvati, egha a nguazir kamın areme. Ni eghaghanir kam, 2 Atriviba 25:7 ko Jeremaia 52:11, an gan.

16 Ki men varazira ateghti me iki, midorozim ko, dagheba otevir dughiam ko, arimariar kurabar arimighireghan kogham. Egh kantrin igharazibar tongin iki, me amizir arazir kurar ki bar aghuaziba me uari dar gun mikimam. Eghti me fogh suam, kirara ki Ikiavira Itir God.”

Esekiel nighava agoi

17 Ikiavira Itir God kamaghin na migei,

18 “O nguazir kamın gumazim, ni nighvira uan daghem ami, egh atiating akongiva dipam ami.

19 Egh ni nguazir kamın itir gumazamiziba bar moghira me mikim suam, kar Ikiavira Itir Godin Ekiamın akam, a Jerusalemın gumazamizir Israelin nguazimın itiba bagha izi. Nguazir kamın itir darasi, me dughiaba bar uan namakaba pazavira me gamua arazir kurar aviribagh ami. Bizir kam bangin, apaniba izi men biziba bar da avigh mangegham. Kamaghin amizi, me atiatingvira daghebar amiva, atiatingvira dipabar ami.

20 Nguibar ekar datirighin gumazamiziba izivaziba ikuvigham. Eghti kantri pura danganir kinimin min ikiam. Eghti Israelia kamaghin fogh suam, Kirara, ki Ikiavira Itir God.”

Dughiar ovezimın akam inigha izir gumazimın migirigiam guizbangiram otivam

21 Ikiavira Itir God ua na migia ghaze,

22 “O nguazir kamın gumazim, bizir tizim bagha Israelian gumazamiziba zurara akar otevir kam gami? Me ghaze, ‘Akam inigha izir gumaziba bizir gin izamibav gia ghaze, da otivam. Ezi azenir aviriba iza zui, irebabar min garir bizir kabar aven otivir akaba guizbangira otivir puvatigha

pura zui.’ Ezi ki Israelian aghuzir akar kamın aghua.

²³ Ni datirighin me mikim suam, Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam kamaghin mikimasa. Aghuzir akar me zurara migeir kam ki datirighin anegivagham. Me Israelin kantrin aven uam a mikiman kogham. Ni kamagh me mikim suam, ‘Dughiam otogha gifa. Eghti irebamin min garir bizibar akaba, da vaghvagh guizbangira otivam!’

²⁴ “Ezi datirighin, akam inigha izir gumazir maba Israelin gumazamizibar tongin ikia irebamin min garir bizibar gara, akar ifavariba ko apezeperir akavsiabar gun me migei. Eghti ki Israelin ikizimin aven bar arazir kam agivagham.

²⁵ Ki Ikiavira Itir God, ki uabi Israelia me ko mikimam. Eghti bizir ki mikemeziba, da zuamiram otivam. Ia akaba batozir ikizim, ia oragh! Ia aremeghan kogh ikivira ikiti, ki mikemezi moghin damuam. Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki kamaghin mikeme.”

²⁶ Ikiavira Itir God ua kamagh na migei,

²⁷ “Nguazir kamın gumazim, Israelin ikizim ghaze, ‘Esekiel, irebamin min garir bizibar gara, egha gin otivamin bizibar migirigiabar gun migei. Ezi bizir a migeir kaba datirighin otivan kogham. Puvati, da bar gin otivam.’

²⁸ Eghti ni me mikim suam, Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam me ikaragha ghaze, Ki sughsughan kogham. Bizir ki mikemeziba, da datirighin otivam. Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki kamaghin mikemegha gifa!”

13

God, akam inigha izir gumazir ifavaribar atari

¹ Ikiavira Itir God kamaghin na migei,

² “O nguazir kamın gumazim, ni mangi Israelin akam inigha izir gumazibav kim. Men marazi uan nighnizibar gin ghua, gin otivamin bizibar gun migei. Ni pamtemin men atar me mikim. Ni kamaghin me mikim, ‘Ia Ikiavira Itir Godin akam barakigh.’

³ “Ikiavira Itir Godin Ekiam kamaghin migei: Akam inigha izir gumazir onganir kaba, Mevzika! Me bar ikuvigham! Me irebabar min garir bizibar garir puvati. Me uari uan navir averiabar aven itir bizibar gin ghua, uan nighnizibar dav gei.

⁴ O Israelian gumazamiziba, ian akam inigha izir gumaziba, mati afiar atiaba nguibar ekiar ikuvizir mam puram a garui.

⁵ Me nguibar ekiam avinizir divazir akaraghirezir danganibar gara ua dar ingarir puvati. Kamaghin amizi, Ikiavira Itir God Izamin Dughiar Ekiamin midorozim otoghti, ia Israelia tuivigh gavgavighan kogh apanibav soghan iburagham.

⁶ Akam inigha izir gumazir ifavarir kaba, me irebabar min garir bizibar aven itir biziba, da bizir ifavariba. Me gin otivamin bizibar migirigiabav gei, ezi da guizbangira puvati. Me ghaze, me Ikiavira Itir Godin akabav gei. Ezi puvati, Ikiavira Itir God me amadazir puvati. Egha me ti manmaghin nighnigha ghaze, men migirigiabar dagheba otivam? Bar puvatigham.

⁷ “Kî ia mikîmasa, ia irebamîn mîn amizir bizir ia gariba, da guizbangîra puvati. Ezi gîn otivamin bizir ia miğeiba, da akar ifavariba. Ia ghaze, kar Ikiavîra Itir Godîn miğirîgiaba. Ezi puvati. Kî akatam ia mikemezîr puvati!

⁸ Kamaghîn amizi, kî Ikiavîra Itir Godîn Ekiam, kamaghîn me miğîa ghaze, ian miğirîgiaba guizbangîra puvati. Ezi ia irebamîn mîn garîr biziba, da gumazamizibagh ifari. Kamaghîn amizi, kî ia ko itir puvatîgha, navim ia bagha bar ikufi.

⁹ Ia akam inîgha izir gumazîr ifavariba irebamîn mîn garîr bizibar gara akar ifavaribagh amua, egha gîn otivamin biziba deraghavîra gumazamizibagh eghari puvati. Kamaghîn amizi, kî pazîvîra ia damîgham. Nan gumazamiziba uari akuvagh ikîti, ia men tongîn ikeghan kogham. Eghtî ian ziaba uaghan Israelîn ikîzimîn osirizîr ziabar aven ikian kogham. Eghtî ia ua Israelîn nguazimîn izeghan kogham. Egh ia kamaghîn fogh suam, kirara kî Ikiavîra Itir Godîn Ekiam.

¹⁰ “Ia akam inîgha izir gumazîr ifavariba, ia ifara nan gumazamizibav giâ ghaze, men dabirabim bar dera. Ezi guizbangîra men dabirabim bar derazîr puvati! Nan gumazamizibar dabirabim mati, gumazim divazimîn ingarizî a guizbangîra deragha gavgazîr puvati. Ezi ia akam inîgha izir gumazîr ifavariba izava, divazîr kurar kam penîn ghurghurim a gaghui. Ezi datîrîghîn divazîr kamîn azenan itir ganganim bar dera. Ezi puvati.

A guizbangira irigh ikuvigham.

¹¹ Ni mangi gumazir penin ghurghurimin aghuizir gumazir kabav kim suam, men divazim akarighirigham. Ki amozir izi mamaghira ikiamim amadagham. Eghti amozir ofizir ekiar dagiabar min gariba a gisin iram, eghti aminir gavgavim a givangam.

¹² Eghti divazim irightima, me bar ian azangsigham, 'Divazir kam bar gavgavizir puvati! Ian penin ghurghurim tong divazimin akurazir puvati. Ia e gifari.'

¹³ "Ezi datirighin, ki Ikiavira Itir Godin Ekiam kamaghin migia ghaze, nan aningagharimin, ki amozir izi mamaghira ikiamim, ko amozir ofizir ekiar dagiabar min gariba, ko aminir gavgavim amadaghti, da divazir kam gasighasigham.

¹⁴ Divazir ia penin ghurghurimin aghuizir kam, ki anekararigh, an divazir mingarimin aven itir dagiaba aghamsighti da pura tintinibar ikiam. A degeghirigh bar ia misoghinarigham. Eghti ia bar fogh suam, kirara, ki Ikiavira Itir God.

¹⁵ "Kamaghira, divazir kam ko gumazir divazim penin ghurghurim aghuzir kaba, me nan aningagharimin gavgavim baragham. Eghti ki ia mikim suam, divazim a itir puvati, kamaghira, te penin ghurghurim a gaghui, me uaghan ikian kogham.

¹⁶ Akam inigha izir gumazir ifavarir manaba, irebabar min garir bizibar gara, Jerusalem migia ghaze, an dabirabim bar dera, ezi guizbangira an dabirabim bar derazir puvati. Kamaghin amizi, ki adagh asighasiki. Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki kamaghin mikemegha gifa."

God amizir imezibagh amibar atari

¹⁷ Ikiavira Itir God kamaghin migei, “O nguazir kamın gumazim, ni Israelian amizir imezibagh amibar atar, me zurara gin otivamim bizibar gun migeir kabav gei. Akar me migeir kaba me uan nighnizibar dagh ami. Ni nan akam inigh mangi me mikim.

¹⁸ Ni me mikim suam: Ikiavira Itir Godin Ekiam kamaghin ia migia ghaze, ‘Iavzika! Ia amizir kuraba, ia gifa! Ia akavsiar kuraba bagha daveriabar ingara da isava gumazamizibar agharibagh azui. Egha akavsiabar amuamin iniba isamigha da isa men dapaniba ave. Gumazamizir oteviba ko ruariba, ia kamaghira bar moghira me gami. Eghti me bizir kaba uari darigh gavgavim inigh gumazamizir igharazibagh ativaghasa. Ia amizir kaba uarira uarigh nighnigha, gumazamizir maba paza me gamua marazi deragha me gami. Ia ghaze, arazir ia amir kam ti dera? Bar puvati.

¹⁹ Ia nan gumazamizibagh ifara ghaze, ia ziar ekiam na ganidi. Ezi puvati, ia nan ziam abiravira iti. Ia akuzir arazim gamua gumazamizir mabav sozi me ariaghiri, egha marazir akurvasi. Gumazir ki ovengan ifongezir puvatiziba, ia me misozi me ariaghiri, egha ki ovengasa ifongezir gumazamiziba ia deragha me gami. Ezi gumazamiziba ian arazir kam bagha bar ifongegha Bretin oteviba ko balin muziaribar ia givezima, ia arazir kurar kabagh ami.

²⁰ “Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki kamaghin migia ghaze, Ia oragh! Ia akavsiar kuraba bagha daveriabar ingara da isava gumazamizibagh ati-

vaghasa men agharibagh azui. Mati gumazim ruarimin kuaraziba buri moghin ia gumamazibagh ami. Ezi ki daveriar kaba bar dagh ifongezir puvati. Ia agharibagh aghuizir daveriar kaba, ki bar da aghoreghti, ia uam akavsiabar amuan kogham. Eghti gumamazimir ia ativazir kaba ua ian apengan ikian kogham.

²¹ Egh ki uaghan akavsiabar amuamin inir ia gumamazimizar dapaniba aveziba adegam, eghti nan gumamaziziba firighiregh ua ian apengan ikian kogham. Eghti ia kamaghin mikim suam, kirara, ki Ikiavira Itir God.

²² “‘Ia akar ifavarir bar aviribagh amua, gumamazimir aghuibar nighnizibagh asighasiki. Ezi ki uabi me gamizi, me osemzir puvati. Ia gumamazimir arazir kurabagh amibav gia, gavgavim me ganidima me uan navibagh ighasa nighnizir puvati, kamaghin amizi, me zurara itir ikirimirim inighan kogham.

²³ Kamaghin amizi, ia ua irebabar min garir bizir ifavaribar ganan kogham. Eghti gin otivamin bizibar apezeperir akar ia amiba, da bar givagham. Eghti ki uan gumamazimizar akuragh ua ia da me inighti, ia ua me gativagh men ganan kogham. Eghti ia kamaghin fogh suam, kirara ki Ikiavira Itir God.’”

14

Gumamaziziba asebar ziaba fan, God aghua

¹ Dughiar mam Israelian gumazir dapanir maba, Ikiavira Itir Godin ifongiam gifofoghasa nan azangsighasa izi.

² Ezi Ikiavira Itir God na migia ghaze,

³“O nguazir kamın gumazim, gumazir kaba uan naviba isa asebagh aningizi, arazir kam bangın men arazir kuraba ghua bar ekefe. Me bar uan asebagh ifongegha da ataghıraghan aghua. Me datırıghın pura iza nıghnızıba bagha nan azangısı. Eghtı kı guızbangıra men azangısım ikarvaghan aghua.”

⁴Datırıghın nı me mıkim suam, kı Ikiavıra Itir Godın Ekıam kamaghın mıgeı, İsraelın ikızımın tongın gumazıtam uan navım ısı asebar anıgam, eghtı arazır kam bangın an arazır kuraba mangı bar ekeveghti, a uan aseba bar dagh ifongegh da ataghıraghan aghuagh, a pura ızı nıghnızıba bagh Godın akam inıgha ızır gumazımın azangıgham, eghtı kı Ikiavıra Itir God, nan ikarvazım kamakın, kı fo, a zıar ekiaba aser avırıbagh anıdı.

⁵Aser kaba İsraelın ikızım gamızı, me akırım ragha na gasara. Ezı nan ifongıam kamakın, kı ua men navır averıaba inıasa nıghnısı, eghtı me na baghvıra ikıam.

⁶“Ezı datırıghın, nı İsraelın ikızımın mıkim suam, kı Ikiavıra Itir Godın Ekıam kamaghın mıgeı, ia navıbagh ıragh, uan aseba akırım ragh dagh asaragh, arazır kurar kı bar aghuazıba da atakıgh.

⁷“Eghtı İsraelın ikızımın gumazıba o amızıba, o Kantrın İgharazıbar Gumazamızır uan kantrı ategha ıza İsraelıa ko itıba, akırım ragh na gasaragh uan navım ısı asebar anıgam, eghtı arazır kam bangın men arazır kuraba mangı bar ekeveghti, me uan aseba bar dagh ifongegh da ataghıraghan aghuagh, egh me pura ızı nıghnızıba bagh nan akam inıgha ızır gumazımın

azangsıgham, eghti ki Ikiavıra Itir God, ki uabi men ikarvazim me daningam.

⁸ Ki men apanim damu, egh uan gumazamizibar tongın me batuegham. Eghti ia Israelia bizir ki me gamizir kamın ganigh, egh kamaghın mikim suam, ‘Ikiavıra Itir God, gumazamizir akırım iragha a gasiba, arazir kamın me gami.’ Eghti ia kamaghın fogh suam, kırara ki Ikiavıra Itir God.

⁹ “Eghti gumazir kamagh garitam izi nan akam inigha izir gumazitam apezeper a damuti, an akatam a danigham, bizir kamın mingarim mati, ki Ikiavıra Itir God, ki uabi nan akam inigha izir gumazim gifarazi an akar kam a ganıngi. Kamaghın amizi, ki ivezir kuram a danıngıva Israelian gumazamizibar tongın a batuegham.

¹⁰ Eghti nan akam inigha izir gumazim ko, gumazir nan ifongiam gifofoghasa ghuava an azarazim, aning uaghara ivezir kurar magh garim iniam.

¹¹ Ki kamaghın damıgh, Israelin ikızimın tuavim apırighti me uam akırım ragh na gasan kogham. Egh arazir kurabar amuan kogh nan damazımın mızeghan kogham. Eghti me nan gumazamizibara ikıti, ki men Godın ikiam. Ki Ikiavıra Itir Godın Ekiam, ki kamaghın mikemegha gıfa.”

God vaghvagha gumazamizibar arazir kurabar gari

¹² Ikiavıra Itir God kamaghın na mıgei,

¹³ “Nguazımın gumazim, kantrin tamın gumazamiziba arazir kuram damıghıva nıghnızir gavgavım nan ikiam koghti, ki uan gavgavım

men akagh men daghebar amighti da mangi bar otevegham. Ki mitiriam azir dughiam me bagh anemadaghti, gumazamiziba ko asiziba virara daghem bangin arighiram.

14 Gumazir 3plan aghuir kaba, Noa, Daniel ko Jop, me kantrin kamın ikiai,* ki 3plan gumazir kabagh nighnigh egh gumazamizir arazir kurabagh amibar apangkuvighan kogham. Puvati. Ki gumazir 3plan kabara me ateghti me deragh ikiam. Eghti, gumazamizir igharaziba arimighiregham. Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki kamaghin mikeme.

15 “Ki maghsuegh, asizir atiaba amadaghti da izi gumazamizibav soghirarigham, egh nguazim damighti atiatim bar anevaraghti, gumazitam a daruan kogham.

16 Ezi gumazir 3plan aghuir kaba, Noa, Daniel ko Jop, me kantrin kamın ikiavira ikiai, ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki angamira itir God, ki uan ziamın kamaghin migei, ki 3plan gumazir kabara nighnigh men otariba ko guivibar apangkuvighan kogham. Puvati. Ki gumazir 3plan kabara me ateghti me deraghvira ikiam. Eghti, gumazamizir igharaziba arimighiregham. Eghti nguazim rurir kinimin otogham.

17 “Egh ki maghsuegh, midorozir sababar suighizi apaniba kantrin kam bagh me

---

* **14:14:** Noan eghaghanimin akaba, Bar Faraghaviram Otivizir Bizibar Eghaghanimin Akinafarim, sapta 6in ikegha ghua sapta 9in tu. Ezi Jopin eghaghanimin akaba da Jopin Akinafarimra iti. Ezi Danielin eghaghanimin akaba da Danielin Akinafarimra iti.

amadaghti, me izi gumazamiziba ko asiziba uaghan bar me kuavaremegham.

¹⁸ Ezi gumazir aghuir 3plan kaba kantrin kamın ikiavira ikiai, ki Ikiavira Itir Godın Ekiam, ki angamira itir God, ki uan ziamın kamaghın miği, ki 3plan gumazir kabara nighnigh, men otariba ko guivibar apangkuvighan kogham. Puvati. Ki gumazir 3plan kabara me ateghti me deragh ikiam. Eghti, gumazamizir igharaziba arimighiregham.

¹⁹ “Egh ki maghsuegh, arimariar kuratam amadaghti a bar atamra kantrin kam gimirighti, ki uan aningagharimın gumazamiziba ko asizibav soghirarigham.

²⁰ Ezi gumazir 3plan kaba, Noa, Daniel ko Jop, kagh ikiai. Ki Ikiavira Itir Godın Ekiam, ki angamira itir God, ki uan ziamın kamaghın miği, ki 3plan gumazir kabagh nighnigh men otariba ko guivibar apangkuvighan kogham. Puvati. Ki gumazir 3plan kabara me ateghti me deragh ikiam. Eghti, gumazamizir igharaziba arimighiregham.

²¹ “Ki Ikiavira Itir Godın Ekiam ki kamaghın miği, ki uan ivezir kurar 4plan kaba isi Jerusalemın da amangam, kar midoroziba, ko mitiriam azir dughiam, ko asizir atiaba, ko arimariar kuram. Eghti da gumazamiziba ko asiziba uaghara me misoghirarigham.

²² Eghti varazira ikivira ikiam, kar Israelian otariba ko guiviba. Ki gin men aku azenan izam, eghti me ia bagh iziti, ia me amir arazibar gan. Men araziba bar ikufi. Eghti ni uan navir averiamın fogh suam, ivezir kurar ki Jerusalem bagha amadazim, a voroghira ghu.

²³ Eghti ia kamaghin fogham, ki amizir biziba da mingarir aghuiba itima, ki dagh ami. Ni men arazir kurabar ganigha fo, ki me ikarvaghamin arazim bagh navir amirizim inigham. Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki kamaghin mikemegha gifa.”

15

Wainin ikarizimin akar isin zuim

¹ Ikiavira Itir God kamaghin na miği:

² “O nguazir kamin gumazim,
ni manmaghin nighnisi, wainin ikarizim, a ti derazir puvati.

Wainin ikarizimin agharim, ruarir arizimin temeb-
bar agharibar tongin manmaghin deragh
aghung,
dagh afiragham?
Ti puvati.

³ Ni a isi bizitamın ingarigham, o?
Egh ni wainin ikarizir otevitam inigh, biziba
guamin akezibar ingarigham, o?
Ti puvatigham.

⁴ An avim damuamin bizim a bar dera.
An ruaghatevimning isighti an arizim
ganadam tong isighti, ni a isi an bizitamın
ingarigham, o?
Ti puvatigham.

⁵ Avim tighar an isiam, ingangariba an puvati.
Ezi datirighin avim tong an isighti,
a guizbangira ingangariba bar an pu-
vatigham.”

⁶ Egha Ikiavira Itir Godin Ekiam kamaghin migei, “Kamaghira, mati wainin ikarizir ruarir arizimin temebar tongin itim, a derazir puvati. Kamaghin, ki dazimin min anemisevezima, me a gaborozî a isi. Kamaghira, ki Jerusalem in itir gumazamiziba inigh pazavira me damigham, me mati avim arighamin daziba.

⁷ Ki men apanim damuva ivezir kuram me daningam. Me ti avim gitaviraghsi damuva avegh bar isigham. Ki pazavira me damightîma, me fogh suam, kirara, ki Ikiavira Itir God.

⁸ Me nighnizir gavgavim nan itir puvati. Kamaghin amizi, ki nguazir kam damightî a danganir kinimin min ikiam. Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam kamaghin mikemegha gifa.”

16

Jerusalem mati amizim uan pam ataki

¹ Ikiavira Itir God ua na migia ghaze,

² “O nguazir kam in gumazim, ni akam Jerusalemia gasi me mikim suam, me bar arazir kurar ki bar aghuazibagh ami.

³ Ni Jerusalem mikim suam: Ikiavira Itir Godin Ekiam kamaghin migia ghaze, Jerusalem, ni amizir mam in min iti. Nin afeziam ko amebam gumazamizir arazir kurabagh amibar tongin ikegha ize. Nin afeziam Amorian adarazir gumazim. Ezi nin amebam Hitian adarazir amizim. Ezi nin amebam Kenanin nguazimin ni bate.

⁴ Amebam ni batezima, tav nin overapanir sazim atugha ni ruezir puvati. Me amangsizim ni

gaghuizir puvati, egha inir avizibar ni nomkezir puvati.

⁵ Tav bar nin apangkuvigha bizir katam ni gamizir puvati. Amebam ni batezir dughiamin, tav ni gifongezir puvati. Me pura ni isa danganir arozir kinimin ni akunizi, ni pura irighav iti.

⁶ “Ezi ki arua iza nin garima, ni uan ghuzim gipoghposi. Ghuzim ni avara, ezi ki ni ateghti ni aremeghan aghua. Egha ki ghaze, ‘Ni angamira ikiam.

⁷ Egh aghung ghuavanang, mati akimarir bar aghuim azenimin iti.’ Kamaghira, ni aghua gav-gavigha ruaragha amizir igiamin oto. Nin otemning otozi, nin mikarzim ariziba otivigha gifa. Ezi ni bibiamra ikiavira iti.

⁸ “Ki ua iza nin garima, ni gumazimin ikiamin dughiam otogha gifa. Ezi ki uan azenan azuir korotiam inigha an onegha nin mikarzim avara. Egha ki nin ikiasa ni ko Akar Dikirizir Gavgavim gami, ezi ni konanamra. Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam kamaghin mikemegha gifa.

⁹ “Egha ki dipam inigha nin mikarzim ruava, nin ghuzim adiza olivin mughuriar aghuim zuir borem nin mikarzim gaghui.

¹⁰ Egha ki korotiar bar aghuir me tretin digirir bar aghuibar isamizim ni garu. Egha dagarir asuar bar aghuiba ni ganigha, inir bar aghuim nin dapanim gike. Egha azenan azuir korotiar bar aghuim ni garu.

¹¹ Egha ki kurkazir bizir aghuiba ni ganingi. Ki daveriaba nin agharimning gaghuigha, senin aghuim isa nin firimin da.

¹² Egha ni uan atinim daghuasa ki ring ni ganingi. Egha ni uan kuarimning daghuasa ringning ni ganingi. Egha ki dapanir asuar bar dirim isa nin dapanim garu.

¹³ Ezi ni uabin kurkamin silva ko golin bar avirim iti. Egha ni zurara, korotiar aghuir me tretin digirir aghuibar isamizir aghuiba azui. Ki bretin me plauan bar aghuimin ingarizim ko hani ko olivin borem isa ni ganingizi ni da api. Nin ganganiba bar deraviram oto. Ezi ni atrivir amizimin oto.

¹⁴ Nin ganganiba deraviram otozi, Kantrin Igharazibar Gumazamizir avirim, nin eghaghanim gifo. Ki uabi ni asingizi ni ganganir bar aghuim gamua taghtasi. Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki kamaghin mikeme.

¹⁵ “Ezi ni nighnizir gavgavim uabin ikia ghaze, ni amizir bar dirim, egha tuavimin amizimin min oto. Ni uan ganganir aghuim bangin, gumazir aviriba mangigh zegh gamima, ni me gekua me koma akui. Ezi nin ganganir aghuim, gumaziba bar men bizir aghuimin min oto.

¹⁶ Ni uan korotiar maba isa asebar ziaba fer danganiba asingi. Ni danganir kabar tuavimin amizimin min amua pura uabi isava gumazibagh anidi. Nin arazir kurar kam, a bar ikufi.*

¹⁷ Ni gol ko silvan ni uan mikarzimnin kurkiasa ki ni ganingiziba da inigha gumazibar nedazibar ingari. Egha nedazir kaba ko poroghamiba uari bakiava akuir arazim gami.

¹⁸ Ki ni ganingizir korotiar aghuir me tretin

---

* **16:16:** Hibrun akam deragha migirigiar kamin mingarim abighizir puvati.

digirir bar aghuibar isamiziba, ni da isa nedazir kabagh aghui. Egha ki ni ganingizir olivin boreba ko pauran mughuriar aghuim itiba, ni da isa nedazir kaba bagha mughuriar aghuim zuir ofabagh ami.

¹⁹ Ki dagher bar aghuiba ni ganingi, mati plauan bar aghuim ko olivin boreba, ko haniba, ezi ni aser kabar naviba iniasava me baghavira nighnigha, ofan min dar men ofa gami. Bar guizbangira, ni arazir kabar dagh ami, ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki kamaghin migei.

²⁰ “Ni na bagha otezir otariba ko guiviba, ni me misuegha asizibar min me isa marvir guaba damasa ofabagh ami. Ni fo, nin arazir tuavibar amiziba amir arazir kam, a derazir puvati. Ezi ni ti ghaze, ni amir arazir kuram ti pura bizim, ezi ni arazir kurar avirim damu mangivira ikiasa.

²¹ Ni kamaghin ifuegha, ni nan boribav suegha me isa marvir guaba bagha ofabagh ami.

²² Ni uan arazir kurar ki bar aghuaziba ko, nin arazir ni tuavimin amizimin min amibar gin ghua, tong uan aghirimra ikezir dughiam ginighnizir puvati. Dughiar kam in ni bibiamra ikiava uan ghuzim gipoghposi.”

Jerusalem, tuavimin amizimin min oto

²³ Ikiavira Itir Godin Ekiam ua kamaghin migia ghaze, “Iavzika! Ia bar moghira ikuvigham. Iavzika!

²⁴ Ia tuaviba bar, dar gumazamiziba uari akuvir danganibar ghua asebar ziaba fer arazim ko tuavimin amizibar arazim, aning damuasa dangani-bar ingari.

25 Ni ghaze, ni bar amizir ganganir bar aghuim gamim, egha gumaziba tuavibar izima, ni me gekua uan mikarzim isa pura gumazir kinibagh anidi. Egha nin arazir tuavimin amiziba amir arazir kam, ekiva ghuavira iti.

26 Ezi Isipian nin boroghin itir darasi, kar gumazir mikarziba puvira dikaviba, ni men amamangatizi, me iza ni ko misiabagh akui. Ezi nin arazir tuavibar amiziba amir arazim ekiva ghuavira ikia na gamima, nan navim ikuvizi ki nin atari.

27 “Ni oragh! Ki uan aningagharim ni gin-gegha uan gavgavimin pazavira ni gamigha, ni ganingizir biziba, ki ua ni dama da ini. Ki ni isava Filistiabar agharim gatizi me uan ifongiabar gin ghua pazavira ni gami. Me bar nin arazir kurar mizirizir kabar aghuagha dar aghumsisi.

28 “Gumazir igharazir kaba iza ni ko akua nin ifongiam agivazir puvati. Kamaghin amizi, ni Asirian gumazibar gin ghua mati tuavimin amizim tintinimin gumaziba bagha ruiagha arui. Me ni koma akuima, ni arazir kam bagha bar ikuvighavira iti.

29 Egha ni uaghan Babilonian, dagiaba bagha ingarir gumaziba, ni men gin arua mati tuavimin amizimin min, ni me koma akui. Me ni koma akuima, ni arazir kam bagha bar ikuvighavira iti.

30 “Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki kamaghin migei, Ni uan ifongiamin gin ghua, aghumsizir puvatigha tuavimin amizimin min ami. Mati, nin navir averiamin aven, arimariar ekiam an iti.

31 Tuaviba bar, gumaziba uari akuvir danganibar ni asebar marvir guabar ziaba fasa dangani-

bar ingarava tintinim̄in gumaziba koma akuir arazim gami. Egha n̄i tuavim̄in amizir igharazibar m̄in amir pu. Bar puvati. Me dagiaba iniasa arazir kam gami. Ezi n̄i arazir kam gamua dagiaba inian aghua. N̄i uan ifongiam agivasa pura me koma akui.

³² “N̄i mati amuir uan pam atagh̄irazim. Egha gumazir n̄i fozir puvatiziba ko, poroghamiba uari bakeir arazim me koma a gami.

³³ Tuavim̄in amiziba bar, dagiaba isi. Ezi n̄i puvati. N̄i bizir aghuiba isa gumazir n̄i ifongeziba bar me gan̄idi. Egha tuavir kam̄in n̄i me apezepera me getuima, me tintinibar ikia iza n̄i ko dakuasava ami.

³⁴ N̄i tuavim̄in amizir igharazibar m̄in amir puvati. Tav kamagh̄in tuavir amizim̄in m̄in otivasa n̄i miġia n̄i gaghonezir puvati. N̄i dagiaba isir puvati. N̄i dagiaba isa me givesi! Guizbangira, n̄i bar amizir igharaghav amim.”

God̄in an̄ingagharim Jerusalem gis̄in iti

³⁵ Ikiavira Itir God ua kamagh̄in miġei: “O Jerusalem. N̄i tuavim̄in amizim, n̄i nan akam barakigh! Ki Ikiavira Itir God.

³⁶ Ikiavira Itir God̄in Ekiam kamagh̄in miġei: N̄i uan ifongiar ekiam̄in ġin ghua uan koro-tiaba suegha bibiamra ikia, tuavir amizim̄in m̄in uabi isava gumazir n̄i ifongeziba pura uabi me gan̄idi. Egha n̄i uan marvir guar ki bar aghuaziba baghavira ikia, uan boribav sogha da isa asebar ofa gami.

³⁷ N̄in arazir kaba bangin, n̄i gifongezir gumaziba, ki bar me akuvagham. Gumazir n̄i ifongeziba,

ko ni aghuaziba sara, ki men aku iziti, me bar ni okarigh tuivighti, ki nin korotiaba sueghti, me bar nin ganti, ni bibiabara ikiam.

³⁸ Nin arazir poroghamiba uari bakeir arazim ko gumazibav soagharizir arazim bangin, ki ivezir kuram ni daningam. Egh gumazibar ghuziba irezir bizir kurar kam ikarvagh, uan aningagharim akagh pazavira ni damighti, ni ovengam.

³⁹ Ki ni isi gumazir kabar agharim datighti, me nin danganir ni gumaziba koma akua, egh asebar ziaba feba, me bar da akararigh dagh asighasigham. Me nin korotiaba ko kurkazir aghuiba bar da inigh mangi ni ateghti ni bibiabara ikiam.

⁴⁰ “Gumazir kaba gumazir igharazibar diaghti, me izi dagiabar ni ginivigh, uan midorozir sababar ni aghorarigh bar ni nguemsirigham.

⁴¹ Egh gumazir kaba nin dipenibar apongiva amizir aviribar damazimin ivezir kuram ni daningam. Tuavir kamin, ki nin arazir tuavimin amizimin arazir kam agivagh. Egh ki uaghan ni damighti, gumazir ni gifongeziba, ni ua pura bizir aghuiba isi me daningiva me apezeper me gekuan kogham.

⁴² Eghti nan aningagharim givaghti ki amiragh. Egh navim ua ni bagh ikuvan kogham. Egh ki navir amirizim iki, ua nin ataran kogham.

⁴³ “Ni aghirimra itima, ki bar deravira ni gami, ezi ni bizir kam bakinighinigha egha arazir kurar kabagh ami. Ni guizbangira arazir kurar avirir

kî aghuazibagh ami. Egha ni manmaghsua, tu-avimin amizimin arazir kam gami. Kamaghin amizi, ki nin arazir kurar kaba ikarvagh egh ivezir kuram ni daningam. Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki kamaghin mikemegha gifa.”

Guivim uan amebamin araziba ini

⁴⁴ Ikiavira Itir God ua kamaghin migia ghaze, “O Jerusalem, gin gumazamiziba nin gan aghuzir akar otevir kamin ni mikimam, ‘Guivim uan amebamin araziba bar ada ini.’

⁴⁵ Guizbangira, nin araziba bar nin amebam ko nin avenemebabar arazibar mirara ghu. Me uan paba ko boribagh ifongezir puvati. Nin amebam Hitian amizim, ezi nin afeziam Amorian gumazim.

⁴⁶ “Nguibar ekiam Samaria, a notin amadaghan iti, a mati nin avenemebam. Ezi nguibar ekiam Sodom, a fomira sautin amadaghan ike, a mati nin afumim. Ezi nguibar dozir an boroghin itiba, da mati an guiviba.

⁴⁷ Amizir kamning faragha arazir bar kurar ki bar aghuazibagh ami. Ezi ni aningin dagarir noziba dikiva aningin min arazir mizirizibar amuasava ami. Ezi dughiar otevimin nin arazir bar kurar ni amiba bar aning amir arazir kurabagh afira.

⁴⁸ “Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki zurara angamira ikia mamaghira iti, ki uan ziamin bar guizbangira ia migei: Nin afumim Sodom ko nguibar dozir an boroghin itiba, me ni ko nin nguibar dozir nin boroghin itibar mirara, arazir bar kurar katabagh amizir puvati.

49 “Ni oragh. Nin afumim Sodom uan guiviba ko, me gavgavigha uari fava, dagher avirim ikia navir amirizimın ikia nımıra iti. Ezi men osımtızim kamakın, me onganarazibagh amir gumazamizibar akurvaghan aghua.

50 Me ifaghata uari fava, egha nan damazimın ki aghuazir arazir kurabagh ami. Kamaghın amizi, ki men arazir kurabar ganigha me batoke.

51 “Samarian arazir kuraba avırasemezır puvatızı, dar dibobonim mong nin arazir kurabar dibobonimın apengan iti. Nin arazir kuraba an arazir kurabagh afırigha bar mıze. Ia 3plan amiziba, ki ian arazir kurabar gari, nin arazir kurabara bar ikufi. Ezi amizir ıgharazimningın arazir kuraba, ki dar gari, da mati pura biziba.

52 Kamaghın amizi, ni datırighın uan arazir mızırızibar aghumsızim iniam. Ki ian gara bar ian araziba tuisigha ghaze, nin arazir kuraba bar ikuvizi ki bar dar aghua. Ezi amizir ıgharazimning, nan damazimın amizir aghuimningın mın oto. Bizir kam bangın, ni datırighın uan aghumsızir ekiam iniva navim bar ikuvigham.”

God deravıra Sodom ko Samaria damuam

53 Ikiavıra Itir God ua kamaghın mıgei, “O Jerusalem, datırighın Sodom ko, Samaria uan guiviba ko, me bar ikuvıghavıra iti. Eghti ki me damighti, men dabirabim ua deragham. Ki garima, ni aningın tongın ikia bar ikuvıghavıra iti. Eghti ki uaghan ni damighti, nin dabirabim ua deragham.

54 Ni uan arazir kuraba bangin uabin aghumsigham. Eghti amizir igharazimning, nin aghumsizimin gan, fogh suam, aning deravira zui.

55 Eghti amizir igharazimning ki aningin akuragham, Sodom uan guiviba ko, Samaria uan guiviba ko, men dahirabim mati me faragha ikezi moghin ua deragham. Eghti ki uaghan ni ko nin guivibar akuraghti ian dahirabim mati ia faragha iti moghin ua deragham.

56 Dughiar ki tighar ni gasighasighamimin, ni gavgavigha ifaghata uabi fa, egha Sodom dipova ghaze, Sodom bar ikufi.

57 Ezi nin arazir kurar ni faragha amiziba datirighin azenim gire. Ezi gumamazir igharazir nin boroghin itiba, me ni gifongezir puvati. Nin dibovir arazim a ua iza nirara iti. Ezi Idom ko, an boroghin itir darazi ko, Filistia ko, an boroghin itir darasi, me bar ni dipova nin aghua.

58 Ni datirighin uan arazir miziriziba ko, arazir kurar avirir ki aghuaziba bagh ivezir kuraba iniam. Ki Ikiavira Itir God, ki kamaghin mikeme.”

Godin Akar Dikirizir Gavgavir Igiam zurara iki mamaghira ikiam

59 Ikiavira Itir Godin Ekiam ua kamaghin migia ghaze: “Ni fomira na ko Akar Dikirizir Gavgavim gamigha akam akirigha ghaze, ni an gin mangam. Egha ni uan akar dikirizimin aghuagha Akar Dikirizir Gavgavim abiki. Kamaghin amizi, ki nin arazir kurar kamra, a ikarvaghham.

60 Ezi kirara, ki dughiar ni uan igiamra itimin, ki ni ko Akar Dikirizir Gavgavim gami, egh gin

ki a ginighnighvira ikiam. Ki ni ko Akar Dikirizir Gavgavim damuasa, eghti Akar Dikirizir Gavgavir kam zurara iki mamaghira ikiam.

⁶¹ Nin avenemebam ko nin afumim gin ua ni bagh izeghti, ki aning ateghti, aning nin guivimningin min ikiam. Arazir kam, a nan Akar Dikirizir Gavgavir ki ni ko amizimin aven itir puvati. Ki uan ifongiamin gin mangi a damuam. Eghti dughiar kamın, ni amizir arazir kuraba, ni dagh nighnigh aghumsigham.

⁶² Ki uan Akar Dikirizir Gavgavir Igiam, ni ko a damuam. Eghti ni fogh suam, kirara, ki Ikiavira Itir God.

⁶³ Ni amizir arazir kuraba, ki bar ada gin amadagham, eghti ni dagh nighnigh bar aghumsigh mikiman akabagh asagham. Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki kamaghin mikemegha gifa.”

17

Ikiavira Itir God kuarazir bagamning ko wainin ikarizimin akar isin zuim migei

¹ Ikiavira Itir God kamaghin na migei:

² “O nguazir kamın gumazim, ki kamagsua, ni akar isin zuitam Israelia mikim, eghaghanir otevir kamın aven, mingarir mam modoghav iti.

³ Ni kamaghin Israelia mikim suam:

“Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki kamaghin migia ghaze:

Bar maburan kuarazir bagar mam iti,
an aviziba bar ekevegħa ariziba bar ruarigha
dirir aghuiba ikia

- ganganir bar aghuim gami.
 A mighegha Lebanonin Mighsiabar ghua
 temer sidan mamın ghuam apiri.
- ⁴Egha an suiam apirigha a inigha mighegha
 ghua dagiaba bagha ingangaribagh amir
 nguazir mamın ghugha,
 a isa biziba amaga dagh ivezir gumaza-
 mizibar nguibar ekiamın anekara.
- ⁵Egha a dikavigha mighegha
 Israelin nguazimın ghua wainın ikarızir
 mamın biam asigha,
 azenir mamın nguazir bar aghuimın an
 opari.
- Nguazir kam, a dipar miriamın ikia bar dera,
 eghti gin wainın ikarızir kam an iki aghung
 mangi bar ekevegham.
- ⁶Ezi wainın ikarızimın biar kam aghua
 vazimra aghariba asava wainın ikarızimram
 oto.
 An aghariba aghua iragha kuarazir bagam iti
 naghın gari,
 ezi an biba diza bar vın mar uaghiri.
 Ezi wainın ikarızimın aghariba ko an da-
 fariba bar avıraseme.
- ⁷“Ezi kuarazir bagar ekıar ıgharazir mam uaghan
 iti.
 An avıziba bar ekevegha arızir avırıba iti.
 Ezi wainın ikarızir kam nguazir a itir kamın
 aghua,
 egha a uan biba ko agharibagh iragha
 kuarazir bagar kam itir danganımın da
 amangi.

Wainin ikarazim nighnisi,
 kuarazir bagar igharazim tir nguazim ti dipar
 aghuim a daningam.

⁸ Ezi nguazir wainin ikarizir kam faragha itim,
 a guizbangira nguazir bar aghuim.

A dipar bar aviriba ikiava, ikarizim damuti,
 an aghung dafariba muriva,
 biva oviziba ikiva bar deragham.

⁹ “Kamaghin amizi, ki Ikiavira Itir Godin Ekiam
 kamaghin nin azai,
 Wainin kam deravira ikiva aghungam? Ti
 puvatigham.

Kuarazir bagar faragha izim ti izi
 biba sarama anesigh an oviziba adeg,
 an aghariba apirigh da ateghti da
 misingham.

Gavgaviba puvatizir gumazim o gumazir kinir
 puningra,
 me ti wainin ikarizir kam asighirafagham.

¹⁰ Ni oragh! Me wainin ikarizir kam nguazir
 aghuimin an opari.
 Eghti a deraghvira ikiva aghungam, o? Ti
 puvatigham.

Aruem anadi naghin ikezir aminim izi a givangti,
 a imuigham.

A danganir a faragha aghuimra, iki bar
 misigham.”

Akar isin zuimin mingarim

¹¹ Ikiavira Itir God ua kamaghin na migei,

12 “Ni mangi Israelin ikizir akaba batozimın azaragh, me ti akar isin zuir kamın mingarim gifos, ti puvati? Akar isin zuir kamın mingarim kamaghın ghu. Babilonian atrivim, Jerusalemın izegha atrivim ko an gumazir dapaniba ua bagha me inigha Babilonın ghu.

13 Babilonın atrivim, Judan kantrin ikiavira iki-ava, Judan kantrin atrivimın adarazir mav inigha a ko akar dikirizir gavgavim gami. A ghaze, gumazir kam, a Judan kantrin atrivir igiamın otogham. Egha ghaze, atrivir igiam an apengara ikiasa. Egha a Judan kantri ateghasa amua gumazir ziaba itiba, a me inigha kalabusın ghu.

14 Babilonın atrivim ghaze, atrivir igiam akar dikirizir gavgavir kamın gin mangan aghuagh, a uan kantri damuti a ua gavgavigh dikavigh Babilon misoghsi damuam, eghti Babilonın atrivim ua izi bar Judan kantri gasighasigham.

15 Ezi Judan atrivir igiar kam Babilonın atrivimın akam batuegha, Isipın atrivim bagha akam amadagha ghaze, a hoziaba ko midorozir gumazir aviritaba amadaghti me an akurvaghsi izam. Ni manmaghın nighnisi, atrivir igiar kam deravira ikiam, o? Puvatigham. A Babilonın atrivimın akar dikirizir gavgavim abiki. Kamaghın amizi, Babilonın atrivim izi pazaviram a damigham.

16 “Ki Ikiavira Itir Godın Ekiam, ki zurara angamira ikia mamaghira iti, ki uan ziamın guizbangira kamaghın migei: Judan atrivim mangi Babilonın kantrin kalabusın iki mangi

aremegham. Bizir kamın mingarim kamakın, Babilonın atrivim anemisevezi, an atrivir igiamın iti. Egha a Babilonın atrivim ko akar dikirizir gavgavim gamua ghaze, an an apengan ikıva bizibar amuam. Egha a uabi akar dikirizir gavgavimın aghuagha anebiki.

¹⁷ Eghti Babilonia izi, Jerusalemın nguibar ekiam ekiarugh nguazim giku divazim boroghın dar pozibav mikinigham. Egh me nguazir pozir kabagh isin tuivigh iki midorozim damuam. Me kamagh nighnigha ghaze, gumazir avirim arighiregham. Eghti Isipın atrivimın midorozir gumazir avirir bar gavgavim, midorozimın dughiamın izi men akuraghan kogham.

¹⁸ Ia oragh! Judan atrivir igiam, akar dikirizir gavgavimın aghuagha anebiki. Egha a bizir kaba bar dagh ami. A datirighın arımangighan kogham.

¹⁹ “Ki Ikiavira Itir Godın Ekiam, ki zurara angamira ikia mamaghira iti, ki uan ziamın guizbangira kamaghın migei: Ki atrivir kam ikaragh pazavira a damigham. A guizbangira nan ziamın akar dikirizir gavgavim gami, egha anebiki.

²⁰ Ki an suiragham, mati gumazim asizibar suizir ivem onegha a mकिनizi an an suira. Ki a inigh Babilonın mangi munagh an arazir akirim ragha na gasarazim tuisigh, egh izevir kuram a daningam.

²¹ An midorozir gumazir gavgavir aghuiba, me bar arighiregham. Eghti midorozir gumazir ikiavira itir varazira, me tintinimın suaraghirigham, mati aminim iza ivaima biziba tintinibar ghue. Eghti ia kamaghın fogh suam, ki

Ikiavira Itir God, ki mikemegha gifa.”

God Israelian akuraghasa akam akiri

22-23 Egha Ikiavira Itir Godin Ekiam kamaghin migei:

“Ki uabi, ki sidan temer ruarim an aguar muziarir bar pin ititam atugham.

Egh a inigh mangi Israelin mighsiar igharazir bar dagh afirazimin an anekaragham.

Eghti temer kam aghuigh ekevegh aguar ruariba iki biva, oviziba ikiam.

Egh a sidan temer bar dirimin otogh, sidan temer mabagh afragham.

Eghti kuarazir guar aviriba izi an aguabar dapighiri aruemin uari apazam.

Egh me an aguar kabar mikonibar ingaram.

24 Eghti nguazir kamin itir temeba, me bar kamaghin fogh suam, ki Ikiavira Itir God.

Ki temer ruariba otima, da uaghiri, egha temer igiabagh amima, da aghua ghuvanadi.

Ki temer dafarir angamtizibagh amima, da midi.

Egha temer dafarir midiaribagh amima, dar dafariba angamira iti.

Ki Ikiavira Itir God, ki mikemegha gifa,

egh ki mikemezi moghin, ki biziba bar dar amuam.”

18

Gumazamiziba bar God vaghvagha men arazibar gari

¹ Ikiavira Itir God kamaghin na migia ghaze,

² “Ia manmaghsua zurara Israelian nguazim ginighnigha aghuzir akar kamın a miġei?

“Afeziaba ko amebaba wainın ovızir angamtiziba api.

Ezi wainın ovızir kaba isingtiziba puvatigha boribar akabav sozi men atariba me ġiri.’

³ “Ki İkiavıra Itir Godın Ekiam, ki zurara angamıra ikia mamaghıra iti, ki uan ziamın bar guizbangıra ia miġei, Israelia ia uarira uarir tongın aghuzir akar kam mikıman kogham!

⁴ Ia oragh! Gumazamiziba bar men ikirimirim, nan bizim, afeziam ko amebamın ikirimirim ko borimın ikirimirim, nan bizim. Eġti gumazir arazir kuram gamizim, anarıra aremegham.

⁵ “Gumazitam ti bar deragh, arazir kuraba an puvatighti, gumazir kam deraghvıra ikiam.

⁶ Gumazir kam, miġhsiabar pın itir aseba famin danganibar zuir puvatigha me bagha ofa gamua dar dagheba apir puvatigha, Israelin asebar marvir guabar ziaba fer puvati, eġha gumazir igharazibar amuiba koma akuir puvati, eġha uaghan amizir uan iakinibav sozim koma akuir puvati.

⁷ Eġha a igharaz darazi abıra arazir kurabar me gamir puvati. Eġha gumazir igharazibar biziba okeir puvati. Eġha a uan namakamın amamangatizi, a pura ada dagiar kaba ini, ezi namakam ua da ikarvaghamin ababanimın mın a uan biziba isa a ganingi. Eġha ġin namakar kam iza uan dagiar kaba ikarvaghasa, ezi gumazir aghuir kam

ua namakamın bizim a ganıdi. Egha gumazir aghuir kam, mıtiriaba azir darasi, a dagheba isa me ganıdi. Egha korotiaba puvatizir darasi, a korotiaba isa me ganıdi.

⁸ Egha an namakam an dagıaba pura da inıgha ua da ikarvaghasa, an dagıar an anıngizim gısın ua dagıaba ısır puvati. Egha gumazamiziba kotiaba bagha izi, a guızın arazımın gın ghua men kotiaba tuisısi. Egha an arazir kurabar amuan aghua.

⁹ Gumazir kamaghın amim, an arazir ki ifongez-ıba ko bizir ki damuasa ia mikemezıba baragha deravıra dar gın ghua dagh ami. Gumazir kam, nan damazımın dera, kamaghın amizi, an angamıra iki mamaghıra ikiam. Ki Ikiavıra Itir Godın Ekiam, ki kamaghın mikeme.

¹⁰ “Eghtı gumazir kam otaritam ikıti, otarir kam gumazıbav soghtı me arımıghıram, kar otarımın osımtızimra.

¹¹ An afezıam arazir kabagh amir puvati, otarım uabıra arazir kabagh ami. A mıghsıabar pın itir aseba famın danganıbar ghua da bagha ofa gamir dagheba api. Egha gumazir ıgharazıbar amuıba koma akui. Egha dagher me aser marvir guaba bagha ofa gamızıba apava gumazir ıgharazıbar amıba ko arazir kurar ki aghuazıbagh ami.

¹² Egha a gumazamızir onganarazıba abıra arazir kurabar me gami. Egha gumazir ıgharazıbar bizıba okei. Eghtı namakatam an dagıar a inızıba ikarvaghısi izıti, gumazir kurar kam ua namakamın ababanır bizim a danıghan kogham,

a pura ua bagha a ini. Egha marvir guabar ziaba fe. Egha arazir kurar ki aghuazir igharazibagh ami.

¹³ Egh an namakam an dagiaba inigh, ua da ikarvaghsi, an dagiar an aningizim gisin, a ua dagiar igharaziba isi. Gumazir kam ti angamira ikiam ti? Puvatigham. A ikian kogham. An arazir kurar ki aghuazir kabagh ami, kamaghin amizi, an ovengam. A uabi uan osimtizim bangin ovengam.

¹⁴ “Eghti gumazir kurar kamın otarim, uaghan otaritam ikiti, otarir kam uan afeziamin ganti, an arazir kurabar amuam. Eghti a uan afeziamin min arazir kurabar amuan aghuaghham.

¹⁵ Egh otarir kam, mighsiabar pin itir aseba famin danganibar mangan kogh, da bagh ofabar amu, dar daghebar aman kogham. Egh gumazir igharazibar amuiba ko dakuan kogham.

¹⁶ Egh a igharaz darazi arazir kurabar me damuan aghuaghham. Egh gumazir igharazibar biziba okıman aghuaghham. Egh a uan namakamin amamangatizi, a pura ada dagiar taba inigh, eghti namakam ua da ikarvaghamin ababanim inian aghuaghham. Egh gumazir aghuir kam, mitiriaba azir darasi, a dagheba isi me daningam. Egh korotiaba puvatizir darasi, a korotiaba isi me daningam.

¹⁷ Egh an namakam an dagiaba pura da inigh, egh ua da ikarvaghsi, an dagiar an aningizim gisin ababanim inighan kogham. Egh an arazir kurabar amuan aghuaghham. A bizir ki damuasa ia mikemeziba ko arazir ki ifongeziba baragh deravira dar gin mangi dar amuam. Otarir kam,

uan afeziamin arazir kurabar osimtiziba inigh, da bangin aremeghan kogham. Puvatigham. An angamira ikiam.

¹⁸ An afeziam bar arazir igharagha garibagh ami. A ifara biziba okiava zurara arazir kurabar igharaz darazigh ami. Kamaghin amizi, a uabi uan arazir kurar an amizibagh ipurigh aremegham.

¹⁹ “Ezi ia kamaghin azai, ‘Tizim bagha, otarim afeziamin arazir kurabar ivezir kuram inian kogham?’ Ezi ian azangsizimin ikarvazim kamakin. An otarim nan arazir aghuiba ko arazir ki ifongezibar suiragha deravira dar gin zui, kamaghin amizi, an aremeghan kogh deravira ikiam.

²⁰ Gumazim an arazir kuram gami, anariram aremegham. Otarim afeziamin arazir kurabar ivezir kuram inian kogham. Eghti afeziam, otarimin arazir kurabar ivezir kuram inian kogham. Gumazir arazir aghuim gamizim, an an ivezir aghuim iniam. Eghti gumazir arazir kurabagh amim, a da bangin ivezir kuram iniam.

²¹ “Gumazir arazir kurabagh amitam arazir kuraba ategh arazir ki ifongezibar suiragh arazir aghuibar amuam, an aremeghan kogham, an angamira ikiam.

²² A datirighin arazir aghuibagh ami. Egha a faragha amizir arazir kuraba ki da gin amada, egh ua dagh nighnighan kogham. Kamaghin amizi, an angamira ikiam.

²³ Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki kamaghin ia migei. Gumazir arazir kurabagh amiba ariaghiri,

---

18:20: Godin Araziba 24:16; Aisaia 3:10-11; Esekiel 18:4; Rom 2:9

18:21: Esekiel 18:27; 33:12; 33:16-19

18:23: Esekiel 33:11; 1

Timoti 2:4; 2 Pita 3:9

kî bizir kam bagha bar akongezir pu. Puvati. Kî kamaghsua, me navibagh iragh angamîra ikiasa kî ifonge.

²⁴ “Eghtî gumazir aghuitam arazir aghuiba ategh, arazir mîzirîziba ko arazir kurar kî aghuaz-ibar amu, egh an angamîra ikian kogham. A faragha amizir arazir aghuitam, kî tam ginîrîghan kogham. An akîrim ragha na gasara, kamaghîn amizî, a uan arazir kuraba bangîn ovengam.

²⁵ “O Israelîn ikîzim, ia zurara kamaghîn mîgei, ‘Ekiam amir arazir kaba, da derazir puvati.’ Israelia, ia deravîra nan akam baragh. Ia ghaze, nan araziba ti ikufi. Bar puvati. Iarara ian arazibara bar ikufi!

²⁶ Gumazir aghuitam, arazir aghuim ategh arazir kuram damigh an osîmtîzim ikiam. Egh a uan osîmtîzir kam bagh an ovengam.

²⁷ Eghtî gumazir kuratam, arazir kuram ategh arazir aghuim damu, an aremeghan kogham. A deraghvîra ikiam.

²⁸ An arazir kurar amizir kam gifogha gîvagha, anetegha arazir aghuimîn gin zui. Bizir kam bangîn, an aremeghan kogham. An angamîra ikî deraghvîra ikiam.

²⁹ Ezî ia Israelîn ikîzim, ia ghaze, Ekiam amir araziba, derazir puvati. Ezî puvati. Ian arazibara bar ikufi.

³⁰ “Kî Ikiavîra Itir Godîn Ekiam, kî kamaghîn ia mîgîa ghaze, O Israelîn ikîzimîn gumamazîziba, kî vaghvagh bar ian araziba tuisîgham. Kamaghîn amizî, ia navibagh iragh, ia amir arazir kuraba

ategh, akirim ragh dagh asaragh. Eghti ian arazir kuraba ia gasighasighan kogham.

³¹ Arazir kurar ia amiba, ia bar ada atakigh. Egh nighnizir igiam ko navir igiam inigh. O Israelin ikizim, ia manmaghsuava ovengasava ami?

³² Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam ki kamaghin migei: Ian tav aremeghan ki bar aghua. Kamaghin amizi, ia uan arazir kuraba akirim ragh dagh asaragh, egh ia angamira ikiam.”

19

Esekiel azirakar ighiam bange

¹ Ikiavira Itir God Israelian atrivir pumuning bagha azirakar ighiar kam bangasa na mikeme:

² Nin amebam bar laionin amebam aghuim.

A laionin apurir ekiabar tongin ikia uan nguz-ibar akuaghapi.

A uan nguzibar gara dagh eghuvima, da aghuava ekefe.

³ A uan nguzir mam deragha a geghuva an garima, an aghuigha bar dera.

An asiziba burir arazimin an akakasi, ezi gin a gumazamizibav sogha me api.

⁴ Kantrin Igharazibar Gumazamiziba, bar laionin kam in eghaghanim baregha, a bagha azuazimin min mozim gikuizi laion iza mozir kam giraghu.

Ezi me akezim an koviamin guragha anemikirigha Isipin kantrin ghu.

⁵ Amebam a bagha dughiar ruarimin a mizua itima, a izezir puvati.

Ezi a tagha ua nguzir igharazir mam inizi an an danganim ini,
ezi an an gara a geghuvima,
a bar mikarzim saram aghungigha,
laionin igiar aghuimin oto.

⁶ A bar ekevegha givagha laionin igharaziba koma arui.

A uaghan asiziba buri dav sogh, egh dar amamin arazimin fofoziba ini.

Egha uaghan gumazamizibav sogha me api.

⁷ A men dipenir gavgaviba akaragharigha,
men nguibar ekiabagh asighasisi.

A tiarim akara dazerima,
nguazir kamın gumazamiziba bar puvirama atiati.

⁸ Kantriba ko provinsin an boroghın itiba bar dar gumaziba,

a misoghasa tintinibar uan nguibabar iza uari akufa.

Egha me mozimın aven laionbar suizir iveba onegha an suira.

⁹ Me akezinın an guragha a inigha boksiar mam garugha

a inigha Babilonın atrivim bagha ghu.

Egha a isa kalabus gati.

A uam ari mangi Israelin mighsiabar mangan kogham.

Eghti gumazamiziba uam an dazezerir tiarim baraghan kogham.

¹⁰ Nin amebam mati wainın ikarizir me dipar miriamın dikarazim.

Egha a dipar aviriba iti,

kamaghın amizi, an agharir avırıba ikia
puvıra be.*

- 11 Wainın ikarızir kamın aghariba bar gavgafi,
ezi me da isa dar atrivibar asadivibar ingari.
Wainın ikarazir kam aghua agharir avırıba ko
dafarir bar avırıba ikia,
bar ruaragha overiamın suighasava ami.
Ezi gumazamiziba bar saghon mar ikia an gari,
a bar ruaragha aghariba ko dafarir avırıba iti.
- 12 Ezi gumazir an aningagheziba biba saram
anesigha a isa nguazim mıkini.
Ezi aminir bar puvıra ivaim aruem anadi naghın
ikegha iza an ovizibagh ivarazi,
da kuaraghiregha misıngi.
Ezi an agharir gavgavim misıngizi, me a
gaborozı a isi.
- 13 Me datırighın a inigha dipaba puvatızir dan-
ganimın ghua,
nguazir dakıghtızimın anekara.
- 14 Ezi avim ikarızir kamın agharir gavgavımın
otogha
vaghvagha an aghariba ko ovizibar isizi,
a ua agharir gavgavıba puvati.
Egh da ua atrivımın asadivımın mın otoghan
kogham.
Kar azirakar ighiar dughiar avırıbar
ongezim.

20

Israelia Godın gıntızir puvati

---

* **19:10:** Hibrun akam deragha mıgırıgiar kamın mıngarım
abıghızir puvati.

¹ E Babilonin kalabusin min itima, azenir namba 7in, an iakinir namba 5, an aruer namba 10 otozi, Israelian gumazir dapaniba na bagha iza, Ikiavira Itir Godin ifongiam gifofoghasa nan damazimin apiaghav iti.

² Ezi Ikiavira Itir God kamaghin na migei,

³ “O nguazir kamın gumazim, ni nan akamin gun gumazir dapanir kabav kim suam, ki Ikiavira Itir Godin Ekiam kamaghin ia migei. Ia manmaghsua nan ifongiam gifofoghasa nan azangsighasa izi? Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki zurara angamira ikia mamaghira iti, ki uan ziamin bar guizbangira ia migei, ia pura ize. Ki bizitamın ian azangsizitam ikaraghan kogham. Bar puvatigham.

⁴ “O nguazir kamın gumazim, ni men arazir kurar me amiziba bagh akam me gasi me tuisigham. Ni me isi azenara me atigh me tuisigh. Ni men inazir afeziaba amizir arazir bar kurar ki aghuazibar gun me mikim.

⁵ Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam mikemezi moghin, ni me mikim. Ki Israelia ginabazir dughiamin, ki Jekopin ikizimin ovavir boriba ko Akar Gavgavim akirigha uabi isa men aka. Dughiar kamın, me Isipin nguazimin itima, ki uabin gun me migia ghaze, ki Ikiavira Itir God, ki ian God.

⁶ Dughiar kamın ki akar dikirizim gamua ghaze, ki Isipin nguazimin me inigh nguazir ki me bagha inabazimin mangam. Nguazir kam bar deragha, nguazir otevir maba bar dagh afira. Nguazir kam bar derazi dagheba an ikia, bar deraghaviram aghui.

⁷ Ezi ki kamaghin me migei, ia bar moghira vagh-vagh Isipian marvir guar mizirizir ia bar ifongeziba makunigh. Ki Ikiavira Itir God, ian God, ki me mikeme, bizir ia damuti ia nan damazimin zueghan koghamiba, ia dar ziaba fan marki.

⁸ Ezi me akaba batogha, oraghan aghua. Men tav uan marvir guar mizirizir me bar ifongezitam a makunizir puvati. Egha me Isipian aseba ataghirazir puvati. Me Isipin itima, ki ghaze, ki ti uan aningagharim me gingegh mizazir kuram me daningam.

⁹ Ezi puvati, ki kamagh amizir puvati. Ki kamaghin damighiva, uabi uan ziam abiri moghin damuam. Dughiar kamın, Israelia Kantrin Igharazibar Gumazamizibar tongin itima, ki men damazibar uabi isa Israelian akagha Akar Dikirizir Gavgavim Israelia koma a gamigha ghaze, ki Isipin kantrin aven me inigh azenan mangam. Kamaghin amizi, dughiar kamın ki uan ziar ekiam bangin, mizazir kuram Israelia ganingizir puvati.

¹⁰ “Egha ki me inigha Isip ategha gumazamiziba puvatizir danganimin ize.

¹¹ Ki uan arazir ki ifongeziba, ki da isa me ganiga, bizir ki damuasa me mikemeziba, men sure gami. Men tina Akar Gavgaviba baragha dar gintisi, me deravira ikiam.

¹² Egha ki Sabatin dughiam isa me ganiga, na ko men tongin ababanimin min aneti. Me dughiar kamın avughsiya kamaghin fogham, ki Ikiavira Itir God, ki me gamima me nan damazimin zue.

¹³ Egha Israelin ikizim gumazamiziba puvatizir danganimin ikia na barazir puvati. Me arazir ki ifongeziba abigha bizir ki damuasa me mikemeziba, me dar aghuagha akiribagh ighegha na gasara. Kar Akar Gavgaviba, men tina dar gintigh, egh deraghvira ikiam. Me bar moghira Sabatin arazimin gin zuir puvatigha anebiragha ghaze, a pura dughiar kinim. Me gumazamiziba puvatizir danganimin itima, ki ghaze, ki ti uan aningagharim me gingegh mizazir kuram me daningam.

¹⁴ Ezi puvati, ki kamaghin amizir puvati. Kantrin Igharazibar Gumazamiziba nan garima, ki Israelia Isipin kantrin aven me inigha azenan ize. Kamaghin amizi, dughiar kamın ki uan ziar ekiam bangin, mizazir kuram Israelia ganingizir puvati.

¹⁵ Egha ki gumazamiziba puvatizir danganimin akar dikirizim gamua me migia ghaze, ki me inigh nguazir ki me bagha inabazimin mangan kogham. Nguazir kam bar deragha, nguazir otevir maba bar dagh afira. Nguazir kam bar derazi, dagheba an ikia bar deraghaviram aghui.

¹⁶ Me bizir ki damuasa me mikemeziba abigha arazir ki ifongeziba, me dar aghuagha akiribagh ighegha na gasara. Me bar moghira Sabatin arazimin gin zuir puvatigha anebiragha ghaze, a pura dughiar kinim. Egha me uan navir averiabar aven asebar ziaba fasa. Kamaghin amizi, nguazir ki me ganingizim, ki me inigh an mangan aghua.

¹⁷ “Egha ki men apangkuvigha, gumazamiziba puvatizir danganimin me gasighasizir puvati.

18 Ki men boriba gumamaziziba puvatizir danganimin me migia ghaze, ia uan ameboghfeziaba amizir araziba, ia dar suighan marki. Ia bizir me damuasa ia mikemezibar gintighan marki. Egh men asebar ziaba fi uari damu nan damazimin mizeghan marki.

19 Ki Ikiavira Itir God, ian God. Ia nan arazir ki ifongezibar gin mangi, egh bizir ki damuasa ia mikemeziba baragh dar amu.

20 Ia nan Sabatin dughiam damighti, a nan damazimin zuegh iki. Eghti a na ko ian tongin ababanimin min ikiam. Eghti ia kamaghin nighnigh suam, ki Ikiavira Itir God, ian God.

21 “Ezi dughiar kamın otivizir borir kaba, gumamaziziba puvatizir danganimin ikia na barazir puvati. Me arazir ki ifongeziba abigha arazir ki damuasa me mikemeziba me dar aghuagha akiribagh ighegha na gasara. Kar Akar Gavgavir men tina dar gintigh, egh deragh ikiamiba. Me bar moghira Sabatin arazimin gin zuir puvatigha anebiragha ghaze, a pura dughiar kinim. Me gumamaziziba puvatizir danganimin itima, ki ghaze, ki ti uan aningagharim me gingegh mizazir kuram me daningam.

22 Ezi puvati, ki kamaghin amizir puvati. Kantrin Igharazibar Gumamaziziba nan garima, ki Israelia Isipin kantrin aven me inigha azenan ize. Kamaghin amizi, dughiar kamın ki uan ziar ekiam bangin, mizazir kuram Israelia ganingizir puvati.

23 Me gumamaziziba puvatizir danganimin itima, ki Akar Gavgavir mam me ganiga ghaze,

ki me aghamsighti, me tintinibar kantrin igharazibar mangegham.

²⁴ Me bizir ki damuasa me mikemeziba abigha arazir ki ifongeziba me dar aghuagha akiribagh ighegha na gasara. Me bar moghira Sabatin arazimin gin zuir puvatigha anebiragha ghaze, a pura dughiar kinim. Egha me uan inazir afeziabar asebar ziaba fasa zurara da bagha gari. Kamaghin amizi, nguazir ki me ganingizim, ki me inigh an mangan aghua. Kamaghin amizi, ki ghaze, ki me aghamsighti, me tintinibar kantrin igharazibar mangegham.

²⁵ “Ki uaghan arazir ki ifongezir igharazir maba ko, bizir ki damuasa mikemeziba me ganingi.

²⁶ Ki men amamangatizi, me uari uan aseba bagha ofabagh amua nan damazimin bar mize. Egha ki men amamangatizi me uan otarir ivariba isa aseba bagha me misogha ofabagh ami. Nan nighnizim kamakin, me ti arazir kurar kabar amuva, bar digavir kuram damigh uan arazir kaba bar da ategham. Egh me fogh suam, kirara ki Ikiavira Itir God.”

*God Israelia damighti,
me nguazir kamin araziba ategham*

²⁷ Ezi Ikiavira Itir God ua kamaghin migei, “O nguazir kamin gumazim, ki Israelia migeir akaba, ni me mikim. Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki kamaghin ia migei, Ian inazir afeziaba, arazir igharazir mam gamigha, nan ziam abiragha akirim ragha na gasara.

²⁸ Nguazir ki me bagha inabazir kam, ki me inigha nguazir kamin ize. Ezi gin me temer

ekiaba ko mighsiabar gara kamaghin nighnisi, kar danganir aghuir asebar ziaba famiba. Egha me zurara danganir kabar ofabar amuasa iza, asiziba inigha ghua dar ofa gamua dar mughuriar aghuim isa aseba bagha pin da amadi. Egha me wainba inigha iza dagh ingegha aseba bagha ofa gami. Me kamaghin amuava na gamima, ki bar men aningaghe.

²⁹ Egha ki men azangsi, 'Ia manmaghsua ghua mighsiar kabar ghuavanaga asebar ofa gami?' Kamaghin amizi, Israelia, fomira iza datirighin danganir ofa gamir kaba kamaghin dar bori, 'Pin Itir Danganiba.'

³⁰ "Kamaghin amizi, ni mangi Israelin ikizim mikim suam, ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki kamaghin migei, ia manmaghsua uan inazir afeziabar arazir kurabar gin zui? Ia me amizir arazir kurar ki aghuazir kabagh amuava men asebar gin ghua nan damazimin mize.

³¹ Ia tuavimin amizimin min aser ki bar aghuaziba bagha ofa gamuavira ikia, uan boribav sogha me isa da bagha ofabagh ami. Bar fomira iza datirighin, ia arazir kam gamua, nan damazimin bar mize. Egha ia Israelia bar tong aghumsizir puvatigha, na bagha izava nan ifongiam gifofoghasa nan azangsi. Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki zurara angamira ikia mamaghira iti, ki uan ziamin bar guizbangira ia migei, ki ian amamangatighan koghti, ia nan ifongiam bagh azangsihan kogham.

³² "Ia kamaghin nighnigha ghaze, ia Kantrin Igharazibar Gumamazibar min ikiva men min temeba ko dagiabar ziaba fasa. Eghti ki ti ian

amamangatighti ia kamaghin otogham. Bar puvatigham.

³³ Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki zurara angamira ikia mamaghira iti, ki uan ziamin bar guizbangira ia migei, ki uan gavgavimin uan agharim ian amadagh uan aningagharim isi ia gingham, egh ian atrivimin ikiam.

³⁴ Ia tintinimin kantrin igharazibar kalabusin itima, ezi ki datirighin ia itir kantrin kabar ia inigh izi danganir vamiran ia akuvagham. Egh ki datirighin uan gavgavimin, uan agharim ian amadagh uan aningagharim isi ia gingegh uan gavgavim ian akaghti, ia a gifogham.

³⁵ Ki ia inighiva, Kantrin Igharazibar Gumamaziziba Puvatizir Danganimin mangighiva, egh ki munagh ikiva ian damazibar ian arazir kuraba bagh ia tuisigham.

³⁶ Ki arazir kamra, ian inazir afeziaba Isipin kantrin boroghin gumamaziziba puvatizir danganimin itir dughiamin, ki men arazir kuraba tuisiki. Eghti kamaghira, ki gin uaghan ia tuisigham. Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki kamaghin mikeme.

³⁷ “Ki datirighin danganir kamın mati, sipsipbagh eghuvir gumazim uan sipsipbagh eghuva asadivim suirazi sipsipba an apengan iti an ada medi moghin, ki ia gativagh ia damighti, ia nan Akar Dikirizir Gavgavim baragham. Eghti ki bar deraghvira vaghvagh ian araziba bagh ia tuisigham.

³⁸ Ian tongin itir akaba batogha arazir kurabagh amir gumamaziziba, ki me batueghti, me ua ian tongin ikian kogham. Me datirighin kantrin

igharazibar nguazibar ikia kalabuziamin iti, eghti ki dar me inigh azenan izam. Eghti me ua Israelin nguazimin aven mangan kogham. Eghti ia kamagh fogh suam, ki Ikiavira Itir God.

³⁹ “Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki datirikin kamaghin migei, O Israelin ikizim, ia ti na baraghan aghuagh, egh ia vaghvagh datirighin pura iki mangi, uan ifongiabar gin mangi uan asebar ziaba fi. Egh ia asebar ofa damuti, ian ofan arazir kam ua nan ziar zuruzim abinan kogham.

⁴⁰ “Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki kamaghin migei, kotiar kam givaghtima, ia nan gumazamiziba bar uamategh Israelin nguazimin mangi nan mighsiar ruarir bar pin ghuavanabozir kamin mangi nan ziam fam, eghti ki bar ia gakuegham. Ia uan ofaba ko, ian bizir ia ifongegha faragha atiziba ko, ian bizir bar aghuir na baghavira itiba, ia na bagh ada inigh izi na daningti ki bar akuegham.

⁴¹ Ia tintinimin kantrin igharazibar ghuegha dar aven itiba, ki ia inigh azenan izi, egh ki mughuriar aghuim zuir ofaba bagha bar akongezi moghin, ki ia bagh navim deragh bar akuegham. Eghti Kantrin Igharazibar Gumazamiziba, bizir ki ia gamir kabar ganigh kamaghin fogh suam, nan araziba bar zue.

⁴² Ki ia inigh Israelin nguazimin izam, kar nguazir ki ian inazir afeziabar aningasa akar dikirizim gamizim. Eghti dughiar kamin, ia kamaghin fogh suam, ki Ikiavira Itir God.

⁴³ Eghti ia uan arazir kurar ia amiziba ko, arazir ia uari uari gamua nan damazimin zuezir puvatizibagh inirigham. Ia amizir arazir mizirizir

kaba bangin, ia bar uarir ikuragh suam, e bar ikufi.

⁴⁴ O Israelin ikizim, ki uan ziar aghuim bangin deragha ia gami. Ki ian arazir kurabar ivezir kuram isa ia ganingizir puvati. Eghti ia kamaghin fogh suam, ki Ikiavira Itir God.

“Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki mikemegha gifa.”

Avim sautin amadaghan otogham

⁴⁵ Ikiavira Itir God na migia ghaze,

⁴⁶ “O nguazir kamın gumazim, ni sautin amadaghan ganıva pazavira sautin mikimıva, Negevin danganımın itir gumazamiziba puvatızir danganir arozımın atarıva akam a gası.

⁴⁷ Ni Negevin danganım mikim suam, ni Ikiavira Itir Godin akam baragh! Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki kamaghin ni migei, ki avitam atighti, a nin aven itir temer angamtıziba ko misingiziba bar, a dar isigham. Eghti bizitam avir ekiam amungeghan kogham. A sautin amadaghan ikegh mangı notın amadaghan otogham. Eghti gumazamiziba bar, men mıkarziba an mızariabar fefem bar men isigham.

⁴⁸ Eghti gumazamiziba bar ganigh fogh suam, ki Ikiavira Itir God, ki avir kam ati, eghti gumazitam anemungeghan kogham.”

⁴⁹ Ikiavira Itir God mikemegha gıvazıma, ki kamaghın an akam ikaragha ghaze, “O Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki manmaghıra akar kam akunam. Gumazamiziba zurara ki mıgeir akar ısın zuir kaba baragha ghua na giporpore.”

21

God uan midorozir sabamın Jerusalemia misoghırarıgham

¹ İkiavıra İtir God ua kamaghın na mıgei,

² “O nguazir kamın gumazim, ni munagh Jerusalemın ganıva kamaghın İsrailin nguazimın itir gumazamiziba akam me gası me mikim suam, me arazir kurabagh amir ikizim. Gumazamiziba asebar ziaba fer danganıba, ki uaghan dagh ifongezir puvati.

³ Ni nan Akar Gavgavim isi kamaghın İsrailin nguazimın itir gumazamizibav kim suam, ki İkiavıra İtir God ghaze, ki ian apanim damuva, uan midorozir sabamın bar ia misoghırarıgham, ian gumazamizir aghuıba ko kuraba sara.

⁴ Guızbangıra, ki ian gumazamizir aghuıba ko kuraba uaghara me misoghsı sautın amadaghan ikegh uan midorozir sabamın me misogh mangı notın amadaghan tugham.

⁵ Eghti gumazamiziba bar moghıra fogh suam, ki İkiavıra İtir God uabi uan midorozir sabam an misevimın anesigha gıfa, egh ki uam a isi anerugham kogham. Puvati. Ki bar puvıra ia damıgham.”

⁶ Egha İkiavıra İtir God ua kamaghın mıgei, “O nguazir kamın gumazim, ni mangı gumazamizir kabar kuabatıghın azenara tugh tiarim akar arang, mati nın dıghorim bıghasava ami.

⁷ Eghti me ti nın azaragham, ni tizim bagha tiarim akarava arai? Eghti ni kamaghın me mikim suam, ia bativamin bizimın mıgırıgıam izegha gıfa. Dughıar kurar kam, izi otoghti, atiatim

ian navibagh izivaghti, ian agharapaniba ian amiraghti ia gavgaviba puvatighi, ian sueba inighiva akongam. Ia deraghviram oragh, dughiar kuram otivasav ami. Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam kamaghin mikeme.”

⁸ Egha Ikiavira Itir God ua kamaghin na migei,

⁹ “O nguazir kamın gumazim, ni gin izamin bizimın gun gumazamizibav kim suam:

“Ekiam kamaghin migei:

Midorozir sabar mam iti,

midorozir sabar kam me aneminezi a bar ghumigha iti.

Me uaghan borem a gaghuizi a bar zuegha taghtasi.

¹⁰ Me misoghasavira aneminezi a iti.

Me uaghan borem a gaghuizi a zuegha onımarımın mın taghtasi.

Ezi ia nan gumazamiziba, ia ti ghaze, ia deravira iki bar akuegh ikiam?

Bar puvati.

Ki migirigiar gavgaviba ia gamua mızazim ia gasima,

ia tong nan akam barazi puvatigha da batoke.

¹¹ Midorozir sabar kam, me datirighira borem a gaghuizi a bar zuegha iti.

A ingangarım damuasa me anekiri.

Me aneminegha borem a gaghuigha a isa

gumazir gumazibav soghti me arımighiramımın dafarım garisi.

¹² O nguazir kamın gumazim, ni pamtemın tiarım akar puv azi.

Midorozir sabar kam, me a inigh nan gumazamizibav sogham.

Egh uaghan Israelian gumazir dapanibav sogham.

Eghti me bar arighiram.

Aia! Nin navir averiam bar bighti, ni uan evarim misoghiva azi.

13 “Ki datirighin uan gumazamiziba osimtizim me danigh men ganigham, me navibagh iraghan koghti, bizir kaba me bativam. Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki mikemegha gifa.

14 “Nguazir kamın gumazim, ni datirighin, gin iza-min bizim mikim uan dafaribav sogh.

Eghti midorozir sabam okivira iki mangi gumazamizir aviriba okiti me arimighiregham.

Kar midorozir sabar kuar aviriba kurim.

15 Midorozir sabar kam, nan gumazamizibagh amima,

me gavgaviba puvatigha daghiri.

Midorozir sabar kam, onimarimin min taghtagha nguibar ekiamin tiar akamin ikia

kuaba akunasavira gara iti.

16 O midorozir sabam, ni agharir guvimin amadaghan dughor kuniva,

agharir kiriamin dughor kun.

Ni midorozir sabar ghumtizim!

Ni manmaghin uabi ighavkirir dughiabar, ni danganiba bar gumazamizibav sogh.

17 Ki uaghan uan dafaribav sogh mamaghira iki mangiti,

nan aningagharim givagham.
 Ki Ikiavira Itir God, ki mikemegha gifa.”

Babylonian atrivim izi Jerusalem misogham

¹⁸ Ikiavira Itir God kamaghin na migei,

¹⁹⁻²⁰ “O nguazir kamın gumazim, Babylonian atrivim uan midorozir sabam suiragh izamin tuavir pumuning amisefe. Tuavir kamning uaghara kantrin vamiran ikegh izam. Ni tuavir akar kamningin bizitam osirigh anesaragh. Eghti atrivim izi an ganigh fogham, tuavir mam Amonian nguibar ekiam Raban zui. Tuavir akar igharazim, a kantri Judan nguibar ekiam Jerusalemın zui.

²¹ Eghti Babilonın atrivim iziva tuavir akamningin ni osirigha asarazir bizimin miriamın mitigham. Egh a tuavir manamra mangisi fofoghsi, faragh uan barir pibar midorozir akavsiabar amu, uan afuzir mizebagh ivivamang dagh inobagh inobagham. Egh a uan afuzitam Raban akagh, egh tam Jerusalemın akakagham. Eghti atrivim afuzir vamira iniam. A uaghan asebar azangsiighsi, ofa gamizir asizir dighorimin ganiva anesavsuigham.

²² Ezi afuzir atrivim uan agharir guvimın suirazim, barir pimın afuzim Jerusalemın akaghti, a fogh me mikim suam, me mangi Jerusalemın midorozim damuam. Egh me Jerusalemın itiar akabar aven mangisi, me temer bar ekiaba inigh da isi akuriabar arigh, dagh afughafugham. Egh midorozir gumaziba tiariba akariva, temer bar ekiar kaba inigh mangi nguibar ekiamın itiar akaba akaram. Egh Jerusalem konsi, nguazibagh kuva nguibar ekiar

kamın divazımın boroghın dar pozibav kınam. Eghtı da danganir aghuir mıdorozir gumazıba ısın ghuavanang tuivigh iki misoghamıbar mın ikiam.

²³ “Jerusalemın gumazamizıba kamaghın nıghnıgh suam, bizir kam a guızbangıra puvatı. Me fo, me fomıra Babilonian atrıvim ko akar dıkirızıbagh amua ghaze, me an apengan ikiam. Kamaghın amızı, me ghaze, mıdorozıtam me batıvan kogham. Ezi puvatı. Babilonın atrıvim, men arazir kuraba bangın akam me gası, men suıgh me isi kalabus darıgham.

²⁴ “Kamaghın amızı, kı İkiavıra İtir Godın Ekiam, kı İraelia ian mıkimasa, ian arazir kuraba aghua ghua bar ekefe. Kı ian arazir kurar kaba gın amadaghan kogham. İa arazir kurar kaba azenara dagh ami, ezi gumazamizıba ian arazir kurabagh fo. Osımtızir ekiam ian iti. Kamaghın amızı, kı ia isi ian apanıbar agharım darıgham.

²⁵ “Nı İraelın atrıvim,
nı nan akaba batogha arazir kurabaram amir
gumazım,
kı nın arazir kuraba ikarvaghamin dughiam,
a ızegha gıfa.

²⁶ Kı İkiavıra İtir Godın Ekiam, kı kamaghın mıgeı,
nı uan atrıvir dapanir asuam ko inir nı da-
panım ikezim suegh.

Bızıba kamaghıra ikian kogham, da
ıghıghıregham.

Kı onganarazıbagh amir gumazamizıbar
amıghtı, me gavgavıba ikiam!

Eghtı zıaba itir adarasi, kı me abıragham!

27 Asighasigham, asighasigham!
 Guizbangira, ki nguibar ekiam gasighasighti a bar ikuvigham.

Asighasizir arazir katam fomira nguazimin otozi, gumazitam an ganizir puvati.

Nguibar kam pura iki mangi gumazir ki in-abazimin dughiamin otogham.

Eghti ki nguibar ekiam isiva an dafarim darigham.”

God pazavira Amonia damuam

28 Ikiavira Itir Godin Ekiam ua kamaghin migei,
 “O nguazir kamın gumazim, ni gin otivamin bizimın gun Amonian mikim. Gumazir kaba akar kurabar Israelia migia akaba me gasi. Eghti ni me mikim suam:

“Midorozir sabar mam, me an misevimin anesizi a gumazibagh asighasighasava ami.

Me gumazamiziba misoghırarighasa borem a gaghuizi

a zuegha onımarımın mın taghtasi.

29 Ia Amonia irebamın mın garir bizir ifavariba ia dar gari,

egha gin otivamin bizir ia migeiba, da guizbangira puvati.

Ia ghaze, ia uari midorozir sabar kamın suiragh, egh gumazir nan akaba batogha arazir kurabagh amibav soghırarigham.

Ezi irebar kam, guizbangira puvati.

Bar guizbangira, ian arazir kuraba ikarvaghamin dughiam izegha gıfa,

ezi ia a damighan kogham.

30 “Ia midorozir sabar kam isi uam an misevim darugh!

Ian amebam ia batezir nguazim, a ian nguibamra,

ki ian arazir kuraba isi azenim datigh ia tuisigham.

31 Ki uan aningagharim ia gingegh ia gasighasigham,

mati avir mizariaba mighi ia bagh mangam.

Egh ki ia isi bar puvira aningazir gumazibar agharibar arigham,

kar bizibagh asighasizir fofozim itir gumaziba.

32 Avim ia gasighasigham,

eghti ian ghuziba ian nguazimra iram.

Eghti tav ua ia ginighnighan kogham.

Ki Ikiavira Itir God, ki kamaghin mikemegha gifa.”

22

Jerusalemia arazir kurar aviribagh ami

¹ Ikiavira Itir God kamaghin na migei,

² “O nguazir kamın gumazim, Jerusalemın nguibar ekiamın gumazamiziba, gumazamizir avirimın misoghezi me ariaghire. Kamaghin amizi, ni me isi kotiam datigh me tuisigham, o? Ni bighivira me amir arazir mizirizir ki aghuazibar gun me mikemeghti, me fogham.

³ Egh ni nguibar ekiar kam mikim suam, ki Ikiavira Itir Godın Ekiam ki ghaze, ia Jerusalemia uari uan gumazamizir avirim misuaghariki.

Egha ia uari bagha marvir guabar ingara dar ziaba fava, egha ia uari kamaghin amigha nan damazimin mize. Kamaghin amizi, ki ia gasighasighamin dughiam roghira ize.

⁴ Ia gumamazibar ghuzibagh amizi, da ire, egha marvir guabar ingarigha nan damazimin mize, ezi arazir kurar kabar osimtizim ian iti. Kamaghin amizi, ian dughiam izegh gifa! Arazir kam bangin, ki kantrin igharaziba bar men amaman-gatighi, me ian aghumsizimin ganiva ia dipov ian ingaravakam.

⁵ Kantrin ian boroghin itiba ko kantrin sagon mar itiba ian gara fo, ia arazir bar kurabagh amir gumamaziziba. Kamaghin amizi, me ian ingaravati.

⁶ “Ia oragh! Ian tongin itir Israelian gumazir dapaniba bar uari uan gavgaviba fava igharaz daraziv suagharisi.

⁷ Ian aven itir gumazitam tong deravira uan ameboghfeziabar akaba baragha men apengan itir puvati. Kantrin igharazibar gumamazizir ian tongin itiba ia me abiri. Egha ian tongin itir amizir odiarir paba ovengeziba, ko ameboghfeziaba ariaghirezir boriba, ia men biziba isa pazavira me gami.

⁸ Ia ghaze, nan ziam fer biziba, da pura biziba. Egha ia Sabatin arazimin gin zuir puvatigha anebiragha ghaze, a pura dughiar kinim.

⁹ “Ian gumamazizir maba, akar ifavaribar igharaz darazigh amua me misoghinarighasava ami. Ezi ian marasi, asebar ofa gamir dagheba

api. Ezi marasi, zurara uan inivafizir agorogear arazimın gın ghua aghumsızir arazibagh ami.

¹⁰ Ezi ian marasi, uan afeziabar amuiba koma akui. Ezi marasi, amizir uan iakinibav sozır dughiabar me ko arazır kurabar amuasa me gak-aghori.

¹¹ Ezi marazi poroghamiba uari bakeir arazim gami. Ezi igharaziba uan otaribar amuiba koma akui. Ezi marasi, uan afeziabar guiviba koma akui.

¹² Ezi ian gumazamizir maba, iveziba isa ghua igharaz daraziv suagharisi. Ezi marasi, uan namakabar dagıaba pura da inigha ua da ikarvaghsi an dagıar an anıngızim gısın ua dagıaba ini. Ezi marasi, uan namakar gumazibagh ifara me gami me atiatima, me me da dagıaba isa bizır avırıba iti. Ia bar na gın amadagha na gınıghnızır puvati. Ki Ikiavıra Itir Godın Ekiam, ki kamaghın mikeme.

¹³ “Ia gan! Ia okımakiabagh ami darasi, ko igharaz daraziv suagharizi darasi, ki ian anıngaghe, kamaghın amizi, ki ivezır kuram ia danıng uan dafaribav sogham.

¹⁴ Dughıar ki pazavıra ia damuamin kamın, ia uan navır averıabar aven osımtızır kam aterıva puvıra atiatingam. Ki Ikiavıra Itir God, ki mikemezi moghın, ki damuam.

¹⁵ Ki ian gumazamiziba inıgh tintinimın kantrin igharazıbar me aghamsıgham, eghti arazır kuraba dutugh mangı gıvagham.

¹⁶ Eghti kantrin igharazıba ian ganıva ian aghuagh mikım suam, ia pura bizır kınım. Eghti

ia uari fogh suam, ki Ikiavira Itir God.”

Godin aningagharim mati avir ekiam

¹⁷ Ikiavira Itir God kamaghin na migei,

¹⁸ “O nguazir kamın gumazim, Israelin ikizim, ki bar men amira. Me mati gumaziba silva iniasa dagiaba avir ekiamin minemin aven da tuema, da amera egha emira dar muziarir kurar ingangariba puvatiziba iri. Ezi me da isa da makuni.

¹⁹ Kamaghin amizi, ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki kamaghin ia migei, ia nan ikiangsizir akam deravira a baragh. Ia silvabar min amir puvati, ia mati dar muziarir kurar ingangariba puvatizir kaba. Kamaghin amizi, ki bar moghira ia akuvagh ia inigh mangi Jerusalemın nguibar torimra mizazim ia gasam.

²⁰ Nan adarim ko aningagharim mati avir ekiam. Gumaziba silva iniasa avir ekiamin dagiaba minemin da tue moghin, ki ia tuam. Me dagiaba akuvagha avim givima a pamten isima, dagiaba amera dipamin min emira iri moghin, ki ia akuvagh ian atar ian aningagham.

²¹ Ki ia inigh ia akuvagh mizazim ia gasegham. Guizbangira ki bar ian aningaghe. Kamaghin amizi, nan aningagharim avir ekiamin min bar ian isigham. Eghti ia ameregham.

²² Egh ia mati silva minemin aven avir ekiamin isia ameri moghin, ia datirighin nan gavgavim ganiva deravira na gifogh suam, ki Ikiavira Itir God, ki uabi uan aningagharim ia gingegha mizazim ia gase.”

Israelin gumazir dapaniba arazir kurabagh ami

²³ Ikiavira Itir God ua kamaghin na migei.

24 “O nguazir kamın gumazim, ni Israelia mikim suam, me arazir kurar aviribagh amizi, men nguazim nan damazimın bar mize. Kamaghın amizi, ki bar men aningaghe, egh mizazim me gasisi amozim amadaghan kogham.

25 Gumazir dapanir ian tongın itiba mati, laionba asizim misuegha an kuamın miriam dazera an tuziba asiagharigha da api. Me gumazamizibar dagiaba ko men bizir aghuiba isi. Egha uan namakabav soghezi me ariaghire. Men arazir kamın, amuir avirim paba puvatigha odiaribar iti.

26 Men ofa gamir gumaziba, nan Akar Gavgav-ibar gın zuir puvatigha da abiki. Egha ghaze, nan ziam fer biziba, da pura biziba. Egha me fozir puvati, bizir tizim bar zue, ezi bizir manam nan damazimın pura bizim. Egha nan damazimın zuezir biziba ko bizir mizirizibar gun gumazamizibar sure gamir puvati. Me bar moghira Sabatın arazimın gın zuir puvati. Egha me uarir uan tongın nan ziam abiragha ghaze, nan ziar ekiam a pura bizir kinim.

27 “Tan gumazir aruaba, mati afiar atiaba asizim misuegha uarir tongın an kuam getuima, a dighoraghire. Me bizir aviriba ikiasa gumazibav suagharigha, egha ifara pura men biziba isi.

28 Akam inigha izir gumazir ifavariba, me gumazibar arazir kurar kaba moga mati gumaziba birim, penin ghurghurim a gaghui. Egh irebamın mın garir bizir ifavaribar garava, gın otivamin bizir ifavaribav gei. Guizbangira, ki Ikiavira Itir

God, ki akatam me mikemezir puvati. Ezi me ifara ghaze, me Ikiavira Itir Godin Ekiamin akam miği.

²⁹ Nguazir kamın itir gumazamiziba, uan namakabagh ifara biziba okei. Egha zurara arazir kurabar onganarazibagh amir gumazamizibagh amua pazavira me gami. Egha Kantrin Igharazibar Gumazamizir men tongin itiba abira men biziba okei, egha me guizin arazim ategha kotiamin aven men tuavim apiri.

³⁰ “Ki gumazir men tongin itir kamaghin garitam, a bagha ruia an apizir puvati. Tinara nguazir kamın gumazamiziba bagh nan damazimin tughiva, nguibar ekiam avinizir divazir akaraghireziba akiram. Eghti ki nguibar kam gasighasighan kogham. Ki kamaghin damuamin gumazitamin apizir puvati.

³¹ Kamaghin amizi, men arazir kurar me amiziba bangin, ki uan aningagharim avimin min a isa me gingegha me gasighasiki. Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki kamaghin mikeme.”

23

*Amizir pumuning,
tuavimin amizimin arazibagh ami*

¹ Ikiavira Itir God kamaghin na miği.

² “O nguazir kamın gumazim, guivir pumuning iti. Amebar vavira aning bate.

³ Guivir kamning uan igiamra ikia Isipin kantrin ikia, deravira itir arazim ategha tuavibar amizimin arazimin gin ghua pura tintinimin

gumaziba ko ikarara uan mīkarzimning isa me ganīdi.

⁴ Avenemebam, an ziam Ohola, a Samarian nguibar ekiamin ababanim gami. Ezi an afumimin ziam Oholiba, a Jerusalemīn nguibar ekiamin ababanim gami. Ki uaghara aningīn iti, ezi aning nan boriba bati.

⁵ “Ohola, a nan amuimra, egha a pura tintinimin gumaziba koma akuir arazir kam bagha bar iku- vigha, Asirian mīdorozir gumaziba, a bar me gi- fongegha zurara me bagha an mīkarzim dikava me baghavira iti.

⁶ Asirian mīdorozir gumazir kaba, me gumazir aruar ziaba itiba, ko mīdorozir gumazir da- paniba, egha me korotiar bar aghuir bluplaba azui. Mīdorozir gumazir igiar kaba hoziabagh isin apiav ikia misosi. Ohola gumazir igiar kabar marvir guaba sara gari me an damazimin bar derazi, an navim me bagha dikavizi, a me ko arazir kuram gami.

⁷ An Asirian kantrin faragha zuir gumazir igiaba, men tuavir amizimin min otozi, an agoroger kam a gamima, me a ko arazir mizirizibagh ami. Egha an Asirian marvir guabar ziaba bar da fava, egha uan arazir kam bangin a mize.

⁸ A uan igiamra Isipin ikia tuavimin amizimin arazir kam, a gamuavira iti. Dughiar kamin, gumaziba a koma akua a ko ikararaima, a uan mīkarzim isa me ganiga ghuavira iti.

⁹ Kamaghin amizi, ki a isa, Asirian gumazir a bar ifongegha, me baghavira itibar agharim gati.

¹⁰ Ezi me an korotiam suezima, a bibiabara iti.

Egha me midorozir sabamin Ohola misoghezi ana aremezi, me an guiviba ko otariba bar me ini. Ezi amizir tintinibar itiba, Ohola batozir arazir kamın eghaghanim baregha sighsirir akabar nimira, kamaghın uariv gei, ‘A uan arazir kurabar izevim ini.’

¹¹ “An afumim Oholiba garima, arazir kam Ohola batozi, a bizir kam ginighnizi pu. Bar pu-vati. An arazir pura tintinibar gumaziba koma akuir kam gamuavira iti, an arazir kuraba bar Ohola amizir arazir kurabagh afira.

¹² A uaghan Asirian gumazir dapaniba ko, ziaba itiba ko, midorozir gumazibar midorozir korotiar aghuiba azuiba ko, gumazir hoziabagh isin apiav ikia misoziba, a me baghavira ikia bar me gifonge. Gumazir kaba bar, me gumazir igiar bar diriba.

¹³ Ki kamaghın an arazir kamın garima, a bar ikuvigha, uan avenemebamin mirara ghu. An-ingın araziba bar mize.

¹⁴ “Oholiba arazir kurar kabagh amua ghuavira iti. A Babilonian gumazir aruabar nedazibar gari, me birimin penin aghevimin men nedazibar ingarigha da aghefe.

¹⁵ Egha dar ivariabar letiabar da amighini, egha iniba isa uan dapanibagh ikezi dar otevir muziariba guighav iti. Oholiba Babilonian gumazir aruar kabar nedazibar gari da bar an damazimin derazi,

¹⁶ an navim dikavizi, a maghira Babilonian gumazir kaba bagha akam amadagha ghaze, Kaldian kantrin gumaziba iziva a ko dakuam.

¹⁷ Ezi Babilonia izava a ko poroghamiba uari koma akuava amir arazir kurabagh ami. Men

agorogem me gami me an gın ghua arazir kurar igharazibar a gamizi a bar mize, ezi a men aghuagha akirim ragha bar me gasara.

18 Oholiba bibiamra ikia azenara arazir kurabagh ami, ezi gumaziba bar a gifo, an amizir bar kuram. Ezi ki an avenemebamin aghuazi moghin, ki an aghuagha akirim ragha a gasara.

19 Ezi a tintinin gumaziba koma akuir arazir kam gami an ekiva ghuavanagavira iti, mati a faragha Isipin igiamra ikia tuavimin amizimin arazir kam gami.

20 An navim arazir kurar kam bagha puv a dikafi. Guizbangira, gumazir kabar mikarzir mogomeba bar ekevegha mati donkin aminasiziba, ezi a da baka. Men aminasizibar dipaba mati hoziabar aminasizibar dipaba.

21 “Oholiba, ni Isipin guivir igiamra ikiava amizir arazir kaba bagha bar ifonge. Dughiar kamın gumaziba nin otemning gikararava ni koma akui.”

God Oholiba gasighasigham

22 Ezi Ikiavira Itir God ua kamaghin migei, “O Oholiba, ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki fo, ni ifongezir gumaziba, ni bar men aghuagham. Eghti ki me damighti me adarim nin iki, egh tintinibar ikegh izi pazi ni damu ni gasighasigham.

23 Ki Babilonia ko Kaldian gumaziba bar, ko Pekotia ko, Soaba ko, Koaba ko, Asirian gumaziba bar, me akuvagh me inigh izam. Me gumazir igiar diriba, ko gumazir ziaba itiba, ko gumazir dapaniba ko, midorozir gumaziba, me bar hoziabagh isin dapiaghti ki me inigh izam.

24 Me mīdorozir gumazir avirir ekiam ko karisba ko biziba aterir dakoziba sara notin amadaghan ia misoghsī izam. Me orar ekiaba ko orar doziba ko mīdorozir dapanir asuaba inigh uarir pigh izi bar nī ekiarugham. Kī nī isī men agharim datighi, me uan arazibar gīn mangī bizir me nī damuasa mīkemezibar gīntigh ivezir kuram nī daningam.

25 Kī nīn atara nī bagha nan muriam bar kufi, kamaghīn amizi, kī me ateghti, me uari uan aningagharimīn nī damuam. Me nīn atinim ko kuarimning atugh, egh nīn ikivira ikiamin adarasi, me mīdorozir sabamīn me misogharirigham. Bar guizbangira, me nī da nīn otariba ko guivibar suighti, gumamazitaba ikivira ikiti me angamira me dapongti me isiam.

26 Me nīn korotiaba bar da surarigh nīn bisba ko ringīn diriba inigham.

27 Nī tuavimīn amizimīn araziba ko arazir mīzirizir nī fomira Isipīn nguazimīn ikia iza datirighīn amiziba, kī bar ada agivagham. Eghti nī uam asebar ziaba fan kogh, egh ua Isipia gīnighnighan kogham.”

28 Ikiavira Itir Godin Ekiam kamaghīn migei, “Nī gan! Kī nī isī gumazir nī ifongezir puvatizibar agharim datighi, me izi pazi nī damigham.

29 Gumazir kaba, bar nīn aghua, kamaghīn amizi, me nīn bizir nī ingara iniziba bar da inighiva, nī ateghti, nī bibiamra ikiam. Mati nī fomira arazir mīzirizibagh amua tuavimīn amizimīn mīn bibiamra ike.

30 Nī kantrin igharazibar arua men asebar ziaba fava tuavimīn amizimīn mīn amua, uabi uabi

gamigha nan damazimîn mîze. Kamaghîn amizi, ki nî damuti, nî osîmtîzir kaba iniam.

³¹ Nî uan avenemebamîn diarir nozibar gîn zui. Kamaghîn amizi, ki a ganîngîzir ivezir kurar kavîn izîvazîr kam, ki a isî nî danîngîghtî nî anemam.

³² Kî Ikiavîra Itir Godîn Ekiam, kî kamaghîn miğîa ghaze:

“Kî bar pazavîra nî damîgham,
kî paza nîn avenemebam, gamizî moghîn pazi
nî damîgham.

Kî nî damîghtî nî ivezir kuram iniam, mati ivezir
kuram itir kavîn bar izîvazîr mam nî anere-
mam.

Eghtî gumazamiziba bar nîn gan nî dipov nîn
ingaravakam.

³³ Kavîn kam, mati kî nîn avenemebam Samaria,
ganîngîzir kap.

Nî anemegh onganigh bar osemegh
atiatigham.

³⁴ Nî wainîn kam amî bar an agîvaghî,
egh kavîn kam abîgh an akuar
mîsaraghîrezîbar amîsî damuam.

Egh an akuar mîsaraghîrezîba isî uan otemning
abîghîrarîgham.

Kî Ikiavîra Itir Godîn Ekiam, kî kamaghîn
mikemegha gîfa.”

³⁵ Ikiavîra Itir Godîn Ekiam kamaghîn miğei, “Nî
na gîn amadagha akîrim na gasara. Kamaghîn
amizi, nî uan inîvazîr agorogem ko tuavimîn
amizimîn arazim bagh mîzazim iniam.”

God amizîr kurar kamning gasîghasîgham

³⁶ Ikiavira Itir God kamaghin na migei, “O nguazir kamın gumazim, ni Ohola ko Oholiba akam aning gasi aning tuisigh, aning amizir arazir kurar ki aghuazibar gun aning mikim.

³⁷ Aning amizir poroghamiba uari bakeir arazim gamimning, egha gumazibav sozi me ariaghiri. Aning uaghan poroghamiba uari bakeir arazim, uan marvir guaba ko dagh ami. Aning na bagha boriba bate, egha me misuegha me isa aseba bagha ofa gami.

³⁸ Aning arazir kamnangram amizir puvati. Aning nan dipenim gamizi a bar mize. Aning bar moghira Sabatin arazimin gin zuir puvatigha anebiragha ghaze, a pura dughiar kinim.

³⁹ Aning uan boribav suagharigha da isa asebar ofa gamizir dughiar kamra, ua nan Dipenimin ghugha a gamizi a nan damazimin bar mize. Aning nan Dipenimin arazir bar mizirizibagh ami.”

⁴⁰ “Aning zurara saghuiamin itir gumaziba bagha akaba amadima me izi. Ezi aning ghua ruava uan damaziba aghiva bisin aghuibar uaningin kurti.

⁴¹ Egha dabirabir bar aghuim gapera, ezi aningın guamningin, me bizir aghuiba dakozimin da avara. Bizir aghuir me avezir kabar tongin, nan migharir mughuriar aghuim zuim koma olivin borer ki me ganingizim uaghan iti.

⁴² Ezi aning orazi, gumazir avirimın niginim oto. Gumazir igharagha garir aviriba izi. Me marasi, wainin dipaba apa onganizir gumazir kuraba, me gumazamiziba puvatizir danganimin ikegha ize. Ezi amizir kamning, daveriaba uan agharibagh aghuigha atrivir dapanir asuar bar aghuimning

uan dapanimning garu.

⁴³ Ezi ki uabi uabi migia ghaze, 'Amizir kamning ti poroghamiba uari bakeir arazim gamua bar amiraghama. Ezi puvati, gumazir kaba ghua aning ko arazir mizirizibagh amuavira iti.

⁴⁴ Me zurara amizir kamning bagha ghua tuavimin amizimin arazimin min aning gami. Ohola ko Oholiba, kar amizir arazir mizirizibagh amimning.

⁴⁵ Aning arazir kurar poroghamiba uari bakeir arazim ko igharaz daraziv soagharizir arazim gami. Kamaghin amizi, jasin arazir aghuibagh amiba, kotiamin aven aningin arazir kaba bagh aning ikuvighsi aningin mikimam. Me fo, aning arazir kurar kabagh amima aningin dafariba ghuziba dar iti.'

⁴⁶ "Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki kamaghin migei: Ki midorozir gumazir okoruatamin aku iziti, me pazavira aning damuti aning atiatighti me aningin biziba okemegham.

⁴⁷ Me dagiabar aning giniv, midorozir sababar aning okiva, aningin boribav soghirarigh, aningin dipenibar apongegham.

⁴⁸ Eghti nguazir kam in aven, ki arazir mizirizir kam batuegham. Eghti amiziba arazir kam in ganigh fogham, me aning in min arazir mizirizir kabar amuan kogham.

⁴⁹ Gumamazir kaba, guan arazir miziriziba ko asebar ziaba fer arazir kurar kaba bangin gua ikaragh, mizazim gua daningam. Eghti gua kamaghin fogh suam, ki Ikiavira Itir Godin Ekiam."

24

Jerusalem mati miner mam

¹ E namba 9in azenimin Babilonin kalabuzin itima, an namba 10in iakinimin, an namba 10in aruem otozi,* Ikiavira Itir God kamagh na migei.

² “O nguazir kamın gumazim, ni datirighin aruer kamın dughiam osirigh. Datirighin, dughiar kamra, Babilonian atrivim ghua, Jerusalem ekiarughasava ami.

³ Ni ikizir akaba batozir kam, ki me bagha ni ganidir akar isin zuir kam isi, me mikemegh:

“Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki kamaghin me migei,

Ni minem isi avim dafagh,

egh dipam a gingeghti a izifagh.

⁴⁻⁵ Egh sipsipbar tongin, sipsipin bar aghuir mikarzim sara ititam inigh a misuegh aneghoregh,

an gurir tuzir bar aghuim ko an sueba, ko an agharir aghuiba inigh minem daghuigh.

Egh agharir igharaziba isi asizibar apengan da amangigh,

egh asizir aghariba ko tuziba avikigh.

⁶ “Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki kamaghin migei, Gumaka! Jerusalemın nguibar ekiar kam, a bar ikuvigham.

A gumazamizir aviribav suaghariki.

---

* **24:1:** Kar e azeniba vaghvagha da diborir diboboniba. Ezi kar azenir vamiran iakiniba dar dughiar dar dibobonim a 588. Dibobonir kam a Kraisin otirivimin faragha iti. **24:2:** 2 Atriviba 25:1; Jeremaia 52:4

A mati miner mam, an averiam bizir miziriziba an
iti,

me tong a rueghan kogham.

Ni asizir tuzir kaba ko aghariba vaghvagh da inigh
azenim darigh,

eghti tam ua minemin aven ikian marki.

Guizbangira, Jerusalemia bar ikuvigham.

⁷ Guizbangira, men arazir kuram azenimra iti.

Me mati, gumazim, misoghezi an aremezi, an
ghuzim dagiam gire.

Gumazir kamın ghuzim nguazim girezi nguazir
mineziba anevaragha a modozir puvati.

A dagiar azenan itim gisin ire.

Kamaghira, me azenara gumazamizibar
damazimin kamaghin amima,

me bar men gari.

⁸ Kirara, ki ghuzim gamizi

a dagiar azenan itim gisin ikia mamaghira
itima, ki an gari.

Eghti me modoghan kogham.

Kamaghin amizi, ki men arazir kuram ginighnigh,
puviram atariva a ikarvagh.

⁹ “Ki Ikiavira Itir God, ki kamaghin miği,

Gumaka! Jerusalemın nguibar ekiar kam, a bar
ikuvigham.

A gumazamizir aviribav suaghariki.

Ki uabi dazibar pozim mikınam.

¹⁰ Ni dazir aviriba inigh izi!

Egh avim atigh a givi!

Egh asiziba amangszim ko iriziba sara da
vereghti, da isi.

Eghti asizir tuziba isi mangiti dipam dakeghti,

asizir aghariba bar isigh mighirigh.

11 Ni datirighin minevsevim isi avivkiabagh isin anefaghti,
a isi mangi bar aghefegh.

Miner kam, a bar mize,
eghti minemin itir mineziba isi mangi bar givaghti,
minem ua bar zuegham.

12 Ezi ki fo, avim miner kamın minezibar isi da agivaghan kogham.

Nan ingangarim pura ghu, ezi ki bar amira.

13 O Jerusalem, miner kamın itir mineziba,
da nin arazir mizirizibar ababanım gami.

Ki zueghasa ni gamima,
ni mizeghvira iti.

Ni zueghan kogh iki mangi
dughiar nan aningagharım givaghamimın
tugham.

14 Ki Ikiavira Itir God kamaghın mikeme,
ki ia gasighasighamin dughiam izi.

Ki a damu,
egh ian arazir kuraba ateghan kogham.
Egh ian apangkuvighan kogham.

Ki ia amizir arazir kuraba tuisigh,
da bagh ivezir kuram ia daningam.

Ki Ikiavira Itir Godın Ekiam, ki kamaghın
mikemegha gifa.”

Godın akam inigha izir gumazim Esekiel, an amuim areme

15 Ikiavira Itir God kamaghın na migei.

16 “O nguazir kamın gumazim, ki fo ni uan amuim bar faraghvırama anerigha bar a gifonge.
Ki zuamira ni dam amizir kam inighti ni pura

ikiam. Eghti ni a bagh azian kogh temeriba iran marki.

¹⁷ Eghti tav nin ararem baraghan marki. Ni nimirā iki uan navir averiamin aven osemegh. Ni zurara ami moghin uan inim isi uan dapanim gikeghiva uan dagarir asuabar aghuigh, egh gumazim aremezi me a bagh aziava amir araziba, ni dar amuan marki. Ni uan guam avan marki. Egh ni azia itir darazi ni daningamin daghebar aman marki.”

¹⁸ Dughiar kamīn, bar mizaraghara ki gumazamiziba ko migia iti. Ezi guaratighin nan amuim areme. Ezi amimzaraghan ki Ikiavira Itir God na mikemezi moghin ami.

¹⁹ Ezi gumazamiziba kamaghin nan azai, “Ni manmaghsua kamaghin ami? Ni bizir kamīn mingarimin gun e mikim.”

²⁰ Ezi ki kamaghin me migei, “Ikiavira Itir God na migia ghaze:

²¹ Ni Israelin ikizimin mangi akar kam me mikim. Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki kamaghin migei: Ia nan Dipenim bagha bar akongegha ghaze, a bar deragha gavgafi. Ia Dipenir kam bar faraghvirama anerigha bar a gifonge. Ia uan navir averiabar aven, zurara a baghavira iti. Ia bizir kam gifogh, ki a gasighasighti a bizir kinimin min otogham. Eghti ian borir Jerusalemīn ikiavira itiba, me midorozimin aven arimighiregham.

²² Eghti dughiar kamīn, ia ki amizi moghin damu. Egh uan akaba avan marki. Egh ia, azia itir darazi ia daningamin daghebar aman marki.

²³ Ia zurara ami moghin, iniba isi uan dapaniba ikeghiva dagarir asuabar aghuigh. Egh ia aziva

arangan marki. Ia uan arazir kurabagh niḡniḡ aghariba guigh, uari uan navir averiabar aven osemegh azi.

²⁴ Esekiel ia bagha ababanim gami, ezi ia an amizi moghira damu. Bizir kaba otoghamin dughiamin ia fogh suam, kirara, ki Ikiavira Itir Godin Ekiam.”

²⁵ Ikiavira Itir God ua miḡia ghaze, “O nguazir kamın gumazim, nan Dipenim men tongin itima me an gavgavim ko dirimin gara, ziar ekiam isa naviba bar akonge, egha me bar faraghvirama anerigha zurara bar a gifonge. Me uan navir averiabar aven, zurara a baghavira iti. Eghti ki me da a batuegham. Egh uaghan men boriba me dama da inigham.

²⁶ Ki kamaghin damuamin dughiamin, tav dughiar kurar kamın Jerusalemın miseveghirigh ni bagh izi ni mikimam.

²⁷ Eghti dughiar kamra, ni ua bizibav kimam. Eghti ni gumazir kam ko mikim, egh ua nimira ikian kogham. Arazir kamın, ni mati ababanimin min ikiva fofozim gumazamizibar aningam, eghti me fogh suam, ki Ikiavira Itir Godin Ekiam.”

Esekiel akam akura ghaze, kantrin igharaziba ikuvigham

25

(Sapta 25--32)

God Amonia gasighasigham

¹ Ikiavira Itir God kamaghin na miḡei,

² “O nguazir kamın gumazim, ni Amonian nguazimın gan akam me gasi me mikim suam, me ikuvigham.

³ Ni kamaghın me mikim: O Amonia, ia Ikiavıra Itir Godın Ekiam migeir migirigiaba, deragh da baragh. Ikiavıra Itir Godın Ekiam kamaghın migia ghaze, Ia nan Dipenimın garima, a ikuvigha ikia bizir kinimın oto. Ezi Israelin nguazim, apaniba izegha a gasighasiki. Ezi apanir igharaziba Judan ikizim inigha kalabuziabar mın me inigha kantrin saghuiamın itimın ghua me isa kalabus gati. Ezi ia men gara men ingaravaka ghaze, ‘A dera!’

⁴ Kamaghın amizi, ki aruem anadi naghın itir gumazibar amamangatighti, me izi ia abinigh ian nguazim inigham. Egh me ian kantrin aven, ian tongın uari bagh uan averpenibar ingariva dar ikiam. Egh ia damamin azenibar itir dagheba ko ian bulmakaun oter eboriba, me dar amam.

⁵ Ki Raban nguibar ekiam gasighasigh a damighti, a kamelbar arighamin danganimın otoghti, da iki grazibar amam. Eghti ki Amonin nguazim damighti a sipsipbar arighamin danganimın otoghti, da an aven iki avughsam. Eghti ia kamaghın na gifogh suam, ki Ikiavıra Itir God.

⁶ “Ki Ikiavıra Itir Godın Ekiam, ki kamaghın migei: Ia Israelin nguazim bar an aghuagha, uan dafaribav sogha bar akuegħa uari fa uari akuri.

⁷ Kamaghın amizi, ia oragh! Ki uan gavgavim itir agharim amadagh, ia isi Kantrin Igharazibar Gumazamizibar agharim datighti, me bar ia gasighasigh ia kuavaremeghti, ia ua kantrin tamın mın ikian kogham. Eghti ia kamaghın na gifogh

suam, ki Ikiavira Itir God.”

God ghaze, Moapin kantri ikuvigham

⁸ Ikiavira Itir Godin Ekiam kamaghin migia ghaze, “Ia Moapia ko Seiria ghaze, Ia gan! Judan ikizim, me mati kantrin igharazibar mirara iti.

⁹ Kamaghin amizi, ki apanibar amamangatighti, me izi Moapin kantrin mitaghniamin boroghin itir nguibar ekiar gavgavibagh asighasigham. Egh me men nguibar ekiar dirir kaba, Bet Jesimot, Balmeon, ko Kiriataim, bar dagh asighasigham.

¹⁰ Eghti apaniba aruem anadi naghin ikegh iziti, ki Moapia ko Amonia isi apanibar agharim datighti, me me abinigh men nguazim inigham. Eghti Kantrin Igharazibar Gumazamiziba uam Amonin kantri ginighnighan kogham.

¹¹ Guizbangira, Ki Moapia amizir araziba tuisigh, ivezir kuram me daningam. Eghti me kamaghin fogh suam, ki Ikiavira Itir God.”

God ghaze, Idomin kantri ikuvigham

¹² Ikiavira Itir Godin Ekiam kamaghin migei, “Idomia ikarvazir arazim gamua, egha bar arazir kurabar Judan ikizim gamizi, arazir kurar kam bar ekefe. Me osimtizir ekiam uari gati.

¹³ Kamaghin amizi, ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki kamaghin migia ghaze: Ki datirighin uan agharir gavgavim isi Idomin kantrin amadagh, a gasighasigham. Egh Temanin nguibamin ikegh midorozir sabamin gumazamiziba ko asizibav

---

25:8: Aisaia 15:1--16:14; Aisaia 25:10-12; Jeremaia 48:1-47; Amos 2:1-3; Sefanaia 2:8-11   **25:12:** Aisaia 34:5-17; 63:1-6; Jeremaia 49:7-22; Esekiel 35:1-15; Amos 1:11-12; Obadia 1:1-14; Malakai 1:2-5

soghırarıgh mangı Dedanıñ nguıbamın tugham. Eghtı İdomın kantri pura ikiam.

¹⁴ Kı İdomian arazir kuraba ikarvaghı. Kamaghın amızı, kıl uan gumazamızıba, İraelia, me amadaghtı me mangı me mısoğham. Eghtı İdomia nan adarım ko anıngagharır ekiar kam iniam. Egh İdomia uarı nan ikarvaghamin arazım gıfogham. Kıl İkiavıra İtir Godın Ekiam, kıl kamaghın mıkemegha gıfa.”

God ghaze, Filistiaba ikuvıgham

¹⁵ İkiavıra İtir Godın Ekiam kamaghın mıgeı, “Filistiaba fomıra ikegha iza datırıghın, me uan navır averıabar aven Judabar apanım gamua, apangkuvır arazım men puvatıgha ikarvazır arazım me gamua, arazır kurabar me gamua me gasıghasıgha ghuavıra itı.

¹⁶ Kamaghın amızı, kıl İkiavıra İtir Godın Ekiam, kıl kamaghın mıgeı: İa oragh! Kıl uan agharır gavgavım amadagh Filistiaba bar me abıragham. Men zıar mam Keretia, kar ongarır dadarımın ikiavıra itır darası, kıl bar me gasıghasıgham.

¹⁷ Kıl adarır ekiam men itı. Kıl me amızır arazır kuraba ikarvagh, pazavıra me damu me gasıghasıgh me akuatıgham. Eghtı me nan mızazım inıgh, egh me kamagh fogh suam, kıl İkiavıra İtir God.”

26

God ghaze, Tair ikuvıgham

25:15: Aısaia 14:29-31; İeremaia 47:1-7; İoel 3:4-8; Amos 1:6-8; Sefanaia 2:4-7; Sekaraia 9:5-7

¹ E kalabusin itima, namba 11in azenim, an iakinir mamın aruer faragha zuim otozi,* Ikiavira Itir God kamaghın na miġei,

² “O nguazir kamın gumazim, Tairin nguibar ekiamın gumamaziziba bar akuegha tiariba akara kamaghın miġei:

“Bar dera, Jerusalemın nguibar ekiam, a ikuvigha gifa,
 ezi Kantrin Igharazibar Gumamaziziba ua an mangi
 dagiar ingangaribar amuan kogham.
 Me datirighın e baghvira izi dagiar ingangarim
 damuti
 e bizir bar aviriba ikiam.

³ “Kamaghın amizi, datirighın, ki Ikiavira Itir Godin Ekiam ghaze:

“O Tairia, ia oragh, ki ian apanim.
 Ki kantrin aviribar gumazibar aku ia misoghsi izam,
 eghti me ongarim dikava izi moghin izam.

⁴ Me ian nguibar ekiam avinizir divaziba akararigham.
 Eghti ki bar dar tauaba avigh da maku-nigham.
 Egh ki nguibar kamın nguaziba bar dar aning da adeghti,
 dagiar kinimra ikivira ikiam.

26:1: Aisaia 23:1-18; Joel 3:4-8; Amos 1:9-10; Sekaraia 9:1-4; Matyu 11:21-22; Luk 10:13-14 * **26:1:** Hibrun akam iakinibar dibobonim itir puvati.

⁵ Egh dagiar kam ongarimın tongın ikiti,
osiriba isir gumaziba, uan iveba a gisın da
onegh aruemin dar arıgham.

Ki Ikiavıra Itir Godın Ekiam, ki kamaghın mikeme,
Kantrin Igharazibar Gumazamiziba izi
ia inigh pazavıra ia damuam.

⁶ Me uan midorozir sababar ian kantrin aven
itir nguibar dozibar gumazamizibav
soghırarıgham.

Eghti Tairia kamaghın fogh suam,
ki Ikiavıra Itir God.

⁷ “Ki Ikiavıra Itir Godın Ekiam ki kamaghın
mıgei: Babilonın kantri gativir atrivir bar gav-
gavim Nebukatnesar, ki an aku iziti, a Tairia ia
ko misogham. A notın amadaghan ikegh izi, uan
hoziaba ko, karisba ko, hoziabagh isin dapiamin
gumaziba ko, midorozir gumazir bar avirim sara
izam.

⁸ “A izi, nin kantrin aven itir nguibar dozibar
gumazamiziba,
midorozimın aven me misoghti me
arighiregham.

Apaniba izi nguibar ekiam ekiarugh
nguazim gıku divazim boroghın da pozibav
kinigham.

Egh me nguazir pozir kabagh isin tuivigh iki
midorozim damuam,
egh uari mongsi birir gavgavibar amuam.

⁹ Egh me temer bar ekiaba inigh mangi
nguibar ekiamın divaziba akararigh,
egh uan sobiar bar gavgavibar divazimın
tauaba akurarıgham.

- 10 An hoziaba bar avirasemegh ivemar izi
 nguazim dikiti,
 nguazir mineziba dikav bar ia avaragham.
 Eghti men midorozir gumazir hoziabagh apiaziba
 ko, dar wilba, ko dar karisba, pamtem ive-
 mar izi,
 nguibar ekiamin tiar akabar mangigh zegh
 damuam.
 Eghti hoziar kaba niginir bar ekiam damuti
 ian divaziba vazvagham.
- 11 Men midorozir gumazibar hoziaba, ian tuavir
 dozibar akizirigh izi ia dikabiragham.
 Eghti apaniba midorozir sababar ian gumaza-
 mizibav soghirarigham.
 Eghti ian dagiar dipenir akinir gavgavir
 ekiaba magiri nguazim giregham.
- 12 Ian apaniba ian dagiaba okimiva,
 ia dagiaba bagha amadir biziba tintinimin da
 iniam.
 Me ian divaziba akurarighti da iriti,
 me ian dipenir bar aghuiba akararigh bar
 adagh asighasigham.
 Egh me ian dagiaba ko temeba ko nguaziba isi
 ongarimin da makunigham.
- 13 Eghti ki ian onger akaba ko,
 gitabav sozir arazim bar ada agivagham.
- 14 Ki ian nguibam damighti, dagiar kinimra an
 ikivira ikiam.
 Eghti dagiar kamin, osiriba isir gumaziba,
 uan iveba a gisin da onegh da aruem
 darigham.
 Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki kamaghin mikeme,

gumazitam ua ian nguibar ekiamin
ingarighan kogham.

¹⁵ “Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki Tairin
nguibar ekiamin gumazamiziba kamaghin
me migei: Ian nguibar ekiam akarighiregh
irighti, gumazamizir ongarir miriamin itiba,
me nguibam akaraghirezir niginim baragh,
egh gumazamiziba mizazir ekiam isir niginim baragh,
uarir tongin gumazamizibav sozi me ariaghirir
niginim baragh, digavir kuram damigh akongam.

¹⁶ Kantrin ongarir miriamin itibar atriviba, uan
atrirvir dabirabiba ategh, uan atrivir korotiaba
ko tretin diribar isamizir korotiar azenan azuiba
suegh, pura nguazim dapiagh atiatingiva inighiva
akong mamaghira ikiam, eghti men nirizir agoro-
gem givaghan koghan.

¹⁷ Me ni bagh azirakar ighiar kam damuam:

“Ziar ekiam itir nguibar ekiam, ni bar ikufi!

Gumazamizir nguibar ekiamin itiba,
fomira ongarimin ize,

Egha kurir aviriba ikia ongarim bar a gativagha,
ongarimin ingangarir kaba me faragha dagh
ami.

Egha ongarir dadaribar boroghin nguibabar itir
darazigh amizi,
me atiatia okam nighnigha digavir kuram
gami.

Ezi datirighin ni ua ongarimin itir puvati.

Noki!

¹⁸ Datirighin dughiar kamra,

ni irigha gifa.

Ezi ongarimîn boroghîn itir darasi, inighava agoi,
ezi arighatizibar gumazamiziba atiatia,
pazava otozir arazir kamîn aguaghfa.

¹⁹ “Kî Ikiavîra Itir Godîn Ekiam, kî kamaghîn mîgei: O Tair, kî ni damightî ni pura ikiam, mati nguibar ekiar akaraghirezimîn mîn, nîn gumazamiziba puvatîgham. Kî ongarir konir gavgavimîn ni avaragham.

²⁰ Kî nîn amadaghti, ni Oveaghuezibar Nguibamîn magîrî gumazamizir bar fomîra ikeziba ko ikiam. Kî ni damightî, ni nguazimîn apengan magîrî nguibar ekiar kî asighasighiziba ko zurara ikiam. Bizir kam bangîn, gumazitam ua nîn danganimîn ikian kogham. Eghti ni ua nguazir kamîn nguibar aghuitamîn mîn otogham kogham.

²¹ Kî ni gasighasigh ni damightî, ni mati bizir kuramîn mîn otogh gumazamizibar amutî me atiatingam. Gumazamiziba ni buriva, nîn apighan kogham. Kî Ikiavîra Itir Godîn Ekiam, kî kamaghîn mikemegha gifa.”

27

Tairîn nguibar ekiam ikuvizi, Esekiel a bagha azi

¹ Ikiavîra Itir God kamagh na mîgei.

² “O nguazir kamîn gumazim, Tairîn nguibar ekiam ikuvigham, kamaghîn amizi, ni a bagh azirakar ighiam bangî.

³ Nguibar ekiar kam, ongarir dadarimîn boroghîn ikiava, gumazamizir ongarir mîriabar itiba ko dagiaba bagha bizibagh iveza da amadir ingangaribagh ami. Nî a mikim suam, Ikiavira Itir Godin Ekiam kamaghîn miġei:

“O Tair, nî uabi uan ganganir bar dirim miġia a pîrafi.

⁴ Nîn ingarizir gumaziba, kurir dirimîn mîn nîn ingari,
ezi ongarir torim, a nîn nguibar mitaghniâmîn mîn iti.

⁵ Me Hermonîn Miġhsiamîn ghua painîn temer aghuiba inigha kurir kamîn ingari.
Me Lebanonîn ruarimîn ghua sidan temer aghuim inigha, kurimîn tughav itir guarir akinim asara.

⁶ Egha me Basanîn nguazimîn ghua temer okîn aghuiba inigha an pulbar ingari.
Egha Saiprusîn Arighatizimîn ghua temer aghuiba inigha, kurimîn ghuriamîn ingari.
Egha elefanîn atariba inigha an ghuriam asingi.

⁷ Egha me Isipîn kantrin ghua inir bar aghuir mam inigha kurimîn duir inimîn ingari.
Inir kam me digîrir bar aghuiba tretîn da isami.
Eghti kurim saghon mar iziti, gumazamiziba bar deragh an ganam.

Egha me Saiprusîn Arighatizimîn ghua bluplan nir aghuiba ko, inir piġhaghevîr maba inigha kurimîn da gui.

Eghti kurimîn ingangarir gumaziba dar apengan dapiv ikiam.

8 Me Saidonîn nguibar ekiam ko Arvatîn nguibar ekiamîn ghua,
pul damuamin gumaziba ini.

O Tair, nîn ingangarir gumazir fofoziba itiba,
me nîn kurimîn suizir gumaziba.

9 Gebalîn nguibamîn gumazir aruaba, me kurimîn ingarir fofozir gumaziba,
me ni ko arua, kurimîn toriba apîrir ingangarim gami.

Tairîn nguibar ekiam, kurir kam a nîn ababanim gami,
ezi nîn fofoziba itir gumaziba, kurimîn suizir gumazibar mîn ami.

Kantrin igharazibar kuriba bar ni bagha ize, egha dar ingarir gumaziba,
nîn nguibar ekiamîn aven ghua
nîn biziba amadir dipenibar, dagiaba bagha ingangarir bizibagh ami.

10 Persian kantri ko Lidia ko Libia, men marasi,
nîn midorozir gumaziba.

Me uan oraba ko dapanir asuaba nîn divazibar da gui.

Gumazir kaba nîn akuragha misoghezi, ni ziar ekiam ini.

11 Arvatîn nguibamîn midorozir gumaziba nîn divazir gavgavir mitiabagh isîn, tuivav ikia apaniba bagha gari.

Ezi Gamatîn midorozir gumaziba nîn tauan ruaribagh isîn ikia,
apaniba bagha gara iti.

Gumazir kaba uan oraba n̄n ðivazibar da guigha
n̄ gamima,
n̄n ganganim bar dera.

12 “N̄i kantri Spen ko bizibagh iveza da amadir
daḡiar ingangarim gami.

Ezi me n̄i da bizir bar av̄iriba iniase,
silva ko ain ko bizir igharazir maba sara
isa ivezim̄in m̄in n̄i gan̄idi.

13 N̄i kantri Grik ko, kantri Tubal ko, kantri Mesek
ko bizibagh iveza da amadir daḡiar ingan-
garim gamua,

dar ikarvazim bagh ingangarir gumazir
k̄niba ko bizir av̄irir me bras̄in ingariba
isi.

14 N̄i Togarman nguibar ekiam̄in gumazamiziba
ko daḡiaba bagha ingangaribagh ami.

Egha uan biziba uari ikarvagha uari gan̄iga,
me dama ingangarim damuamin hozi-
aba, ko hoziar manḡi misoghamiba ko
donkiba isi.

15 Dedan̄in gumazamiziba n̄i ko ikarvazir arazim
gami,

ezi ongarim̄in m̄iriabar itir gumazamiziba, n̄i
ko ikarvazir arazim gamua,
elefan̄in atariba ko ebonin temer p̄iziba
n̄i gan̄iga n̄i da bizibagh ivesi.

16 Sirian gumazamiziba, n̄i ko biziba uari ikarvasi.

Me daḡiar bluplan ivezim bar p̄in koziba ko,
inir p̄ighaghev̄ir aghuiba ko, inir me tret̄in
diribar isamiziba ko,

ongarim̄in daḡiar bar aghuir p̄in koziba,
n̄i gan̄iga,

n̄in bizir me ifongezibagh ivesi.

- 17 Juda ko Israelia ni ko biziba uari ikarvasi.
 Me Minitin nguazimin itir azenibar aghuir
 wit ko, hani ko, olivin boreme ko, marasin
 ko, bizir igharaziba ni ganiga,
 nin bizir me ifongezibagh ivesi.*
- 18 Ezi Damaskusin gumazamiziba ni ko dagiaba
 bagha ingangarim gamua,
 egha wainin dipar me Helbonin nguibar
 ekiamin iniziba ko,
 sipsipbar arizir me Saharin danganimin
 iniziba, isa ni ganidi.
- 19 Wedanin adarazi ko Grikba ko Usalian adarazi†
 dagiaba bagha ingangarim ni koma a gami.
 Egha me ain ko, borer me temer igharagha
 garir mamn ingarizim ko, ighurunir
 mughuriar aghuim zuiba, me da isa,
 bizir avirir me ni da iniamibagh ivezasa
 bizir kaba inigha ize.
- 20 Ezi Dedanin gumazamiziba hoziabar satelin
 apengan arizir nir mitiaba isa,
 nin biziba bagha, ni ko ikarvazir arazim gami.
- 21 Ezi Arabian gumazamiziba ko kantri Kedarin
 gumazir dapaniba, ni ko dagiaba bagha in-
 gara,
 uan sipsipin nguziba ko sipsipin apuriba ko
 memeba,
 nin biziba bagha, da isa ni ko ikarvazir
 arazim gami.

---

* **27:17:** Hibrun akam deragha migirigiar kamin mingarim
 abighizir puvati. † **27:19:** Hibrun akam deragha migirigiar
 kamin mingarim abighizir puvati.

- 22 Ezi kantri Seba ko Raman nguibar ekiamin dagiaba bagh ingangaribagh amir gumaziba, ni ko ikarvazir arazim gami.
Me uan gol ko pauran mughuriar aghuim zuiba ko, ivezim bar pin kozi dagiaba isa, ni ganigha, ni da bizibagh ivezasa.
- 23 Ezi Haranin nguibar ekiam ko, Kane ko Idenin gumaziba, ko kantri Seba ko, Asur ko Kilmatin kantri, men gumazir dagiaba bagha ingangaribagh amiba, ni ko ikarvazir arazim gami.
- 24 Me ikarvazir arazim gamua, korotiar bar aghuiba ko, korotiar pighagheviba ko, korotiar me tretin diribar isamiziba ko, blanketin mitiar me ghuriabar ghuaribar, nedazir aghuariba itiba, me da righa benibar da ikegha ni bagha da inigha ize.
Me bizir kaba ni daningigh, bizir ni da iniamibagh, ivezam.
- 25 Ezi kurir bar ekiaba, nin bizir avirir kaba, kantrin igharaziba bagha da ateragharui.
Ni uabi, mati kurir bar ekiar mam, ongarir torimin bizir bar avirim ateri.
- 26 “Ezi nin pul gamir gumaziba ni inigha ongarir torimin zuima,
aruem anadi naghin aminim iza ni givarazi,
ni bar saghon mar ghua uabi gasighasiki.
- 27 Ezi nin dagiaba ko, dagiaba bagha amadir bizir aghuiba ko, kurkazir biziba ko, kurimin

suirazir gumaziba ko, nîn ingangarir gumaziba ko, nîn kurimîn ingarir gumaziba ko, nîn biziba amadir gumaziba ko, nîn midorozir gumaziba ko, kurimîn aruir gumaziba,
me bar kurimîn itima, kurim ikuvizima, me bar ongarir torimîn ovenge.

28 Ezi kurimîn suizir gumaziba, pamtem tuavara deima men tuater ararem otozi, gumazamizir ongarir dadarimîn itiba a baragha nîghava agoi.

29 “Ezi kurir igharaziba, ongarim ategha dadarimîn ghue.
Ezi kuribar suizir gumaziba, ko gumazir pul gamiba,
kuribar faghafiagha nguazimîn tuifi.

30 Egha me bar puvira nî bagh aziava arai.
Egha me uan osimtîzim akakagha,
nguazir mîneziba isa uan dapanibav kira averenim gîpoghposi.

31 Me nî bagha uan dapanir arîzibar suigha da asiagharîgha,
azirakar korotiar bîbîziba aghui.
Me nî bagha arava men navir averiaba bar ikufi.

32 Me nî bagha azirakar ighiam gamua ghaze,
‘O Tair, nguibar ekîar igharazitam nî ikuvizi moghîn garir puvati.
Tair datîrighîn ongarir torimîn aven nîmîra iti.’

- 33 Ni dagiaba bagha ongarir torimîn azenan amadir biziba, da kantriba bar dar ifongiaba agifa.
Atriviba, nîn bizir ni amadiba bangîn, biziba bar izifa.
- 34 Datirighîn ni ikuvigha ongarir torir konimîn aven iraghu.
Nîn biziba ko gumazir nîn ingariba, me bar ni ko ongarim giraghuegha givagha puvati.
- 35 Ongarir dadarimîn itir gumamaziba bar, nîn biarim baregha digavir kuram gami.
Men atriviba uaghan agoava atiati,
ezi atiatim me gami men guaba igharagha gari.
- 36 Ni bar ikuvigha gifa, egh ua ikian kogham.
Ezi nguazir kamîn dagiaba bagha ingarir gumamaziba bar, akongiva atiating ghuari-aba su suam,
nguibar kam batozir bizim, uaghan ti e batogham.”

28

God ghaze, Tairîn atrivim ikuvigham

¹ Ikiavira Itir Godîn Ekiam kamaghîn na miġei,
² “O nguazir kamîn gumazim, ni Tairîn atrivim miġim suam:

“Ki Ikiavira Itir Godîn Ekiam kamaghîn a miġei:
Ni puvira uabi fa, uabi miġia ghaze,
ni godîn mam.

Ni ghaze, ni godin mamın mın atrivir dabirabim
 gaperaghav iti,
 ezi ongarim ni ekiaru.

Ni ghaze, nin nighnizim godin mamın nighnizim
 ko magh ghu.

Ezi puvati! Ni pura nguazir kamın gumazir
 kinim!

Ni god puvati.

³ Ni ghaze, nin fofozim bar ekevegħa, Danielin
 fofozim gafira,
 egħti bizitam nin modogħan kogħam.

⁴ Nin fofozim ko ingangaribar amuamin fofozim
 ni gamima,
 nin gol ko silva bar avıraseme.

⁵ Ni fofozir bar aghuir dagıar ingangaribagh
 amiba ikia,
 egħa dagıar avırıba uam ada isi.

Egħa uan dagıar avırir kaba bagħa uabi fa,
 uan navir averiamın aven puvıra ifagħati.

⁶ “Ezi datirıghın, ki Ikiavıra Itir Godin Ekiam, ki
 kamagħın ni miġei:

Ni ghaze, ni godin mamın mın fofozim iti.

⁷ Kamagħın amizıma, ki apanir bar kurabar aku ni
 gasıghasıghsi izam.

Egħti ni fofozir ekiamın amodogħın amua in-
 izir bizir aghuiba ko ziar ekiam ni ganıdir
 bizir dirıba,

me bar adagħ asıghasıgham.

⁸ Me bar ni gasıghasıgh ongarir torimra ni
 misuegħti ni aremegħ,

Gumazamizir Oveaghuezıbar Nguıbamın
 magıram.

⁹ Me izi ni misoghamin dughiamin, ni ti kamaghin me mikim suam, ki godin mam.

Ni misoghamin adarazi iziti, ni men guamin gumazir kinimin otogh aremegh uam angamira ikian kogham.

Dughiar kamın ni fogh suam, ni pura nguazir kamın gumazir kinim! Ni god puvati.

¹⁰ Apanir azenan izezir kaba ni misueghti, nin ovevem bar ikuvigh, egh mati gumazir mizirizir kinimin min otogham.

Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, Akar Gav-gavir kam anigha gifa.”

¹¹ Ikiavira Itir God ua kamaghin na migei:

¹² “O nguazir kamın gumazim, ni mangi Tairin atrivim bagh azirakam damu, a mikim suam:

“Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam kamaghin ni migei:

Ni faragha gumazamiziba bar me gafiragha gumazir aghuimin oto.

Ezi nin fofozim bar ekeveggha ni gamizi nin ganganiba bar dera.

¹³ Ni mati Idenin azenimin iti, kar Godin azenir aghuim.

Egha ni dagiar guar avirir igharagha garir bar pin koziba uabin kurti.

Me golin diriba inigha dagiabar suizir golin kurkazibar ingari.

Dagiar kabar kara, rubi, topas, daimon, beril, kanilian, jaspera, sapaia, emeral koma ganet.

Ni nguazimin otozir dughiamin, ki ni bagha dagiar kaba bar dar ingari.

14 Ki kagh enselin bar gavgavim, isa ni geghuvasav aneti.

Ni nan mighsiamin ikia dagiar aghuir taghtazir kabagh isin arui.

15 Ki nin ingarizi, ni otozir dughiamin, nin araziba bar dera.

Egha iza datirikin, ni arazir kurabagh amua nan damazimin osimtizim iti.

16 Ni zurara bizibagh iveza da amadi.

Ezi bizir kam ni gamima, ni akamadariba ko arazir kurabagh ami.

Ezi ki uan Mighsiamin, bizir mizirizir kinimin min ni batosi.

Ezi enselin bar gavgavir ki ni geghuvasava atizim dikavigha,
dagiar aghuir taghtazir kabar tongin ni inigha da ategha mar ghu.

17 Ni ganganir bar aghuim gamua, uabi uabi fe.

Egha fofozir aghuim ikia ghaze,
fofozir kam ziar ekiam ko gavgavim ni daningam.

Kamaghin amizi, ki ni kavkinizi ni nguazim giri.

Ki ni isi azenara atrivir igharazibar damazim datighti, me nin iririm deragh an ganam.

18 “Ni bizibagh iveza da amaga, arazir kurar aviribagh amua,

nan ziam fer danganibagh amizi, da bar mize.

Kamaghin amizi, ki nin nguibar ekiam avim a gatizi,

a isia ghua nguazir kinim oto.

Ezi gumamazizir nin gariba, ni men
damazimin averenimin oto.

19 Ezi ni bar ikuvigha gifa.

Egh ua nguazir kamin ikian kogham.
Gumamaziziba bar moghira, ni batozir arazir
kamin biarim baregha,
puvira aguava atiatia digavir kuram gami.”

*God ghaze, Saidonin
nguibar ekiam ikuvigham*

20 Ikiavira Itir God kamaghin na migei:

21 “O nguazir kamin gumazim, ni Saidonin
nguibar ekiamin ganiva, a ikuvighsi a mikim:

22 “Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki kamaghin ia
migei.

O Saidonia, ki ian apanim gami.
Ki ian tongin uan gavgavim ian akagham,
eghti gumamaziziba nan ziar ekiam fam.
Ki ian arazir kuraba tuisigh ivezir kuram ia
daningam.

Egh uan ziar bar zuezim ian akagham.
Eghti ia kamaghin fogh suam, ki Ikiavira
Itir God.

23 Ki arimariar kuraba ia bagh da amangam.
Egh apanibar amangighti me bar tintinimin
izi ia ekiarugh,
egh ian gumamazizibav soghirarigham.

Egh ghuzim damighti, a ian tuavibar emiram.
Eghti ia kamaghin fogh suam,
ki Ikiavira Itir God.”

God deraghvira Israelia damuam

24 “Kı İkiavıra İtir God, kı kamaghın mıgei: İsraelin ikizimın boroghın itir kantrin igharazıba, men apanim gamua dibovir akar kurabar me mıgei, mati benir atariba ko dikonıba gumazimın mikarzim mitifi. Egh me gın uam arazir kam damuan kogham. Eghtı dughiar kamın, İsraelia deragh na gifogh suam, kı İkiavıra İtir Godın Ekiam.

25 “Kı İkiavıra İtir Godın Ekiam, kı kamaghın mıgei, kı İsraelin ikizir kı aghamsıgha tintinıbar kantrin igharazıbar amangizıbar tongın ua me inigh, me akuvagh me inigh izam. Eghtı kantriba bar İsraelian ganti, kı uan zuezir arazim isi men akagham. Eghtı İsraelin gumazamizıba ua uan nguazimra ikiam. Kar nguazir kı uan ingangarir gumazim Jekop ganıngizim.

26 Me nguazir kamın deravıra iki, egh dipenıbar ingarıva wainın azenıba oparam. Men boroghın itir gumazamizir men apanim gamua dibovir akar kurabar me mıgeıba, kı ıvezir kuram me danıngam. Eghtı İsraelia, deravıra ikiam. Eghtı me kamaghın fogh suam, kı İkiavıra İtir God, men God.”

29

God ghaze, İsipın kantri ikuvıgham

1 E kalabuzıabar mın itima, azenir namba 10ın, an iakinir namba 10ın, an namba 12ın aruemin, İkiavıra İtir God kamaghın na mıgei:

2 “O nguazir kamın gumazim, ni İsipın atrivimın ganıva, a ko İsipia bar ikuvıghı a mikım.

3 Ni kamaghın a mikım suam:

“Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki kamaghin Isipin
 atrivimin migia ghaze,
 Ki nin apanim gami.

Ni mati, goar bar dafar Isipin dipabar itim.
 Ni ghaze, Nailin Fanem, ni ua bagha an in-
 garizi a nin bizimra.

⁴ Ki akezir taba isi nin aghozimningin guraghiva,
 osirir dipamin itibar amighti, da nin naziabar
 puegham.

Egh ni ko osirir nin naziabar pueghav itiba saram
 ekuigh,
 azenim mikinigham.

⁵ Ki ni ko osirir kaba isi dipaba puvatizir nguazim
 mikinigham.

Eghti nin kuam, me nguazim gikuigh
 anefaghan kogham,
 a pura nguazim girighiv ikiam.

Ki daghemin min a isi kuaraziba ko asizir atiabar
 aningighti,
 da nin kuam amam.

⁶ Eghti Isipin gumazamiziba bar fogh suam,
 ki Ikiavira Itir God.

Ni fo, Israelia akurvazim bagha Isipia ian gari.
 Israelia ghaze, ni mati, men asadivir aghorir
 gavgavim.
 Ezi puvati.

⁷ Me daruasa nin suirazi, ni dipirigha,
 men dipizibagh amizi da mizazir kuram ini.
 Me nin suirazi, ni mati ighurunir kinimin min
 dipirizi,
 men sueba amirazi, me ira uan ogaba amiki.

⁸ “Ezi datirighin, ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki kamaghin migei: Ia oragh! Ki apaniba inighti me midorozir sababa inigh iziva ia ekiarugh nin gumazamiziba ko asiziba bar me misoghararigham.

⁹ Eghti Isipin kantri, a ikuvigh nguazir kinir biziba puvatizimin min ikiam. Eghti ia kamagh fogh suam, ki Ikiavira Itir God.

“Atrivim, ni ghaze, Nailin Fanem, ni ua bagha an ingarizi a nin bizimra.

¹⁰ Kamaghin amizi, ki ni ko nin Nailin Fanemin apanim damuam. Ki Isipin nguazim bar a damighti a nguazir kinimin ikiam. Ki notin amadaghan Mikdolin nguibar ekiamin ikegh mangi sautin amadaghan Aswanin nguibar ekiamin mangi Itiopian nguazir mitaghniamin tugham.

¹¹ Eghti 40plan azenibar, gumazitam o asizitam an ikiva, a daruan kogham.

¹² Ki Kantri Isip gasighasighti, a bar ikuvigh nguazir kamın kantrin ikuviziba, bar dagh afiragham. Eghti 40plan azenibar, Isipin nguibar ekiaba bar ikuvigh, nguibar ekiar igharazir ikuvizibagh afiragham. Ki Isipia damighti, me mati nguaziba puvatizi moghin mangi Kantrin Igharazibar Gumazamizibar tongin ikiam.

¹³ “Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam ki kamaghin migei: 40plan azeniba givaghti, Isipian agham-sigha tintinibar kantrin igharazibar itiba, ki ua me inigh izam.

¹⁴ Egh me ateghti me Isipin kantrin sautin amadagham ikiam, kar guizin men ovavibar danganimra. Me kagh ikiti, men kantri gavgaviba puvatigham.

15 Eghti men kantri pura bizir kanimin min otogham. Eghti me uam kantrin igharazibagh ativan kogham. Ki me damighti me ziaba puvatigh, fomira kantrin igharazibagh ativazi moghin gavaviba puvatigham.

16 Eghti Israelin ikizim uam akurvazim bagh Isipian azangsighan kogham. Isip ikuvizir eghaghanim Israelia damuti, me fogh suam, me arazir kuram gami. Egh Israelia ua kamaghin fogh suam, Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam.”

Atrivim Nebukatnesar Isip abiragham

17 E kalabusin itima, azenir namba 27in, an iakinir faraghavira itimin, an aruer faragha zuimin Ikiavira Itir God na migia ghaze,

18 “O nguazir kamın gumazim, Babilonin Atrivim Nebukatnesar uan midorozir gumaziba ko iza Tairin nguibar ekiam misoghavira iti. A uan midorozir gumazibagh amizi, me misoghamin bizir osimtiziba ateri. Egha bizir kam bangin men dapanariziba asiaghirezi men dipizir iniba bar dizaghire. Ezi atrivim ko an midorozir gumaziba pura mizaziba inigha, uari bagha Tairian bititam inizir puvati.

19 Ezi datirikin, ki Ikiavira Itir Godin Ekiam kamaghin migei: Ki Isipin nguazim isi Atrivim Nebukatnesar daningam. Eghti a Isip gasighasigh, an dagiaba ko bizir aghuiba bar da isi uan midorozir gumaziba uan ivezimin min da inigh mangigham.

20 Ki an ingangaribar ivezimin min Isipin nguazim isi a daningam. Guizbangira, an

midorozir gumaziba na bagha ingari. Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki kamaghin mikeme.

²¹ “Bizir kam otoghamin dughiamin, ki Israelin ikizim damighti me ua gavgavigham. Eghti Esekiel, ki nin amamangatighti ni men tongin mikimti, me bar ni baragham. Egh me kamaghin bar fogh suam, ki Ikiavira Itir God.”

30

Ikiavira Itir God Isip gasighasigham

¹ Ikiavira Itir God ua kamaghin na migei,

² “O nguazir kamın gumazim, ni nan akaba inigh dar gun mikim:

“Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki kamaghin migei:
Iavzika!

Dughiar kuram a izi.

³ Ikiavira Itir God Izamin Dughiar Ekiam, a roghira ize.

Kar dughiar God gumazamizibagh asighasighamim.

Dughiar kamın, overiamın ghuariar ekiaba otivighti,

God kantribar araziba tuisigh, ivezir kuram me daningam.

⁴ Dughiar kamın apaniba izi Isipia misogham.

Eghti Itiopiaba osimtizir ekiam iniam.

Eghti Isipin gumazamizir avirim arighiram.

Apaniba bar a gasighasigh anekararighti a ikuvigh ikiti,

me an itir bizir aghuiba bar da inigh mangegham.

- 5 “Midorozimîn aven,
 Itiopian gumazamiziba ko,
 Putin gumazamiziba ko,
 Lidian gumazamiziba ko,
 Libian gumazamiziba ko,
 nan gumazamiziba
 uaghan arimighiregham.
- 6 “Ki Ikiavira Itir God ki kamaghin migei:
 Gumazir manaba Isipian akurvagha me bagha
 misosi, me bar arimighiregham.
 Egh notin amadaghan Mikdolin nguibamin
 ikegh mangi,
 Sautin amadaghan Aswanin nguibamin
 tugham.
- Eghti Isipin midorozir gumazir gavgavir ikia uari
 feba, me bar arimighiregham.
 Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki kamaghin
 mikeme.
- 7 Isipin nguazim bar ikuvighiva,
 kantrin igharazibar nguazir ikuviziba bar
 dagh afiragham.
- Eghti an nguibar ekiaba bar akarighiregh iki,
 kantrin igharazibar nguibar ekiar ikuviziba
 bar dagh afiragham.
- 8 Ki avim Isip datighti a isiti,
 gumazir an akuragha a bagha misoziba
 arighiregham.
 Eghti Isipia kamaghin fogh suam, ki
 Ikiavira Itir God.
- 9 “Dughiar kamîn, Itiopiaba deraviram apiagha
 ghaze,

bizir kuratam me bativan kogham.
 Eghti Isip ikuvightima, ki gumazitaba amadaghti
 me kuriba inigh mangi Itiopiabav kim suam,
 Isip bar ikuvigha gifa.
 Eghti Itiopiaba bar atiatigh digavir kuram
 damigham.
 Ia ikiangsizir akam baragh! Dughiar ku-
 rar kam, bar roghira izi!

10 “Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki kamaghin migei:
 Ki Babilonian Atrivim Nebukatnesar ama-
 mangatighi,
 a Isipin gumazamizir aviriba agivagham.

11 A uan midorozir gumazir bar kuraba ko iziva
 Isipin nguazim bar a gasighasigham.
 Me izi uan midorozir sababar Isipia
 misoghinarighi,
 Isipin nguazim gumazir kuaba bar a
 gizivagham.

12 Ki Nailin Fanem damighti a dakegham.
 Egh Isip isi gumazir arazir bar kurabagh
 amibar dafarim datigham.
 Egh ki azenan izezir gumazamizibar amaman-
 gatighi,
 me izi nguazim ko a gisin itir biziba bar dagh
 asighasigham.
 Ki Ikiavira Itir God, ki kamaghin mikeme.

13 “Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki kamaghin migei:
 Ki Isipin kantrin nguibar ekiam Memfis,
 an marvir guaba ko aseba bar adagh
 asighasigham.

Eghti tam ua Isipin atrivimin ikian kogham.
 Egh ki gumamaziziba bar me damighti
 me bar atiatigham.

14 Ki Isipin sautin amadaghan itir nguibar ekiam
 Patros damighti, biziba bar an puvatigham.
 Egh notin amadaghan nguibar ekiam Soan,
 avim a datighi a isigham.

Egh ki nguibar ekiam Tebes, an gu-
 mazamiziba tuisigh ivezir kuram a
 daningam.

15 Pelusiumin nguibar ekiam, a Isipin nguibar
 ekiar bar gavgavim,
 ki uan aningagharim a gingegh a damighti,
 an gumamaziziba osimtiziba ini mabu-
 ran mizaziba ateram.

Egh Tebesin nguibar ekiam,
 ki an gumamazizir avirim bar me
 gasighasigham.

16 Ki Isip avim a datigham.
 Eghti nguibar ekiam Pelusium, maburan
 osimtiziba ko mizaziba iniam.

Eghti apaniba Tebesin nguibar ekiamin divaziba
 akararigham.

Eghti Memfisin nguibar ekiam, apaniba
 dughiabar zuraram an izivira ikiti,
 an nguibar ekiam aperiam a batogham.

17 Eghti Heliopolisin nguibar ekiam, ko Bubastisin
 nguibar ekiam, aningin gumazir igiaba
 midorozimin arighiregham,
 eghti aningin gumamazizir igharaziba,
 apaniba me inigh mangi
 kantrin igharazimin me kalabuziabar
 min me arigham.

- 18 Isipia faragha uan gavgaviba bagha bar akongegha uari fe.
 Eghti ki bar Isipin gavgaviba abiragham.
 Eghti mitarmer kuram,
 Tapanesin nguibar ekiam avaragham.
 Overiamin ghuariar pizir tam Isip avaraghti,
 apaniba an gumazamiziba bar me inigh kal-
 abuziabar min me arigham.
- 19 Ki Isipian arazir kuraba tuisigh ivezir kuram isi
 me daninghti,
 me fogh suam, ki Ikiavira Itir God.”

Isipin atrivimin gavgavim gifa

20 E kalabuziabar min itima, namba 11in azenimin, an faragha zuir iakinimin, namba 7in aruemin, Ikiavira Itir God kamaghin na migei,

21 “O nguazir kamın gumazim, ki Isipin atrivimin gavgavim abira, mati ki an agharim misogha anepiri. Ezi tav an agharim noghezir puvati, eghti a ua deragh gavgavighi, a ua midorozir sabamin suigam.

22 Datirighin, ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki kamaghin migei: Ia oragh! Ki Isipin atrivimin apanim gami. Egh ki an agharimning uaghara aning misogh aning apirigham. Eghti an agharir aghuim ko agharir dipiriaghirizim suirazir midorozir sabam ateghti a irigham.

23 Egh ki Isipia batuegh me aghamsighti, me tintinibar kantrin igharazibar mangegham.

24 Eghti ki Babilonian atrivimin agharimning damighti aning gavgavigham. Ki uan midorozir sabam an dafarim datigham. Ki Isipin atrivimin agharimning apirighi, a mizazir bar ekiam iniam.

Egh Babilonin atrivimin damazimin mati gumazim aremeghasava amua bar puvira tuava arai.

²⁵ Guizbangira, ki Isipin atrivim damighti a gavgaviba puvatigham. Egh ki Babilonian atrivim damighti a gavgavigham. Ki uan midorozir sabam isi a danighti, a Isipian akaghti me bar fogh suam, ki Ikiavira Itir God.

²⁶ Egh ki Isipia batuegh me aghamsighti, me tintinibar kantrin igharazibar mangegham. Eghti me kamaghin fogh suam, ki Ikiavira Itir God.”

31

God ghaze, Isipian atrivim mati temer sida

¹ E kalabuzibar min itima, azenir namba 11in, an iakinir namba 3in, an aruer bar faraghavira zuimin, Ikiavira Itir God kamaghin na migei,

² “O nguazir kamin gumazim, ni Isipian atrivim ko an gumazamizir aviriba me mikim suam:

“Ia Isipia gavgavir bar ekiam iti.

Bizir manamra, ia an min gavgafi?

³ Ia Asirian kantri ginighnigh, a fomira tugha bar gavgavigha iti,

mati Lebanonin kantrin itir temer sida ruaragha tughav ikia,

aguar diriba ikia dughuazir aghuim isa ruarim ganidi.

Egha bar ruaragha ghuanaaga overiamin ghuariabar suiragha iti.

⁴ Dipar aviriba nguazimin aven ikia temer kam gamizi

an aghua ruara.

Ezi dipar emimirir mam nguazimin aven ikia,
 dipam temer sida ganidima
 an aghua bar ekefe.

Ezi dipar isin emirim ivemara ghua temer kamın
 povim boroghın ghua,
 uaghan ruarimin itir temer igharazir tintini-
 bar itiba bar dar zui.

⁵ Dipar emimirir zurara itir kam bangın, temer
 kam deraghavıram aghua bar ruaragha
 ruarimin temer igharaziba bar dagh afira.

Ezi an aguaba aghua bar ekevegga ruari.

⁶ Ezi kuarazir guar igharagha garir avirim an
 aguabar mikonibagh ami.

Ezi asızir atiaba iza an apebamin oti.

Ezi kantrin gavgavibar gumazamiziba,
 temer gavgavir kamın dughuazimin apengan
 avughsa iti.

⁷ Temer kam, aguar bar ruariba ikiava, an ru-
 arimin ganganim bar dera.

Ezi an biba nguazimin aven bar iraghuezi a
 dipar aviriba isi.

⁸ Godın azenim Idenin aven, temer sidan tam a ko
 magh garir puvati.

An ganganim bar dera.

Ezi temer guar igharaziba,
 an min aguar ruariba itir puvati.

⁹ Ki Ikiavira Itir God, ki temer kam gamizi,
 an ganganim bar deragha aguar bar aviriba
 iti.

Ezi Idenin azenimin itir temeaba,
 da an gara an min otivasa.

10 “Ezi datirighin, ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki kamaghin migei: Temer kam bar ruaragha ghuariabar suiragha, uabi fa ghaze, bizir tizitam na batogham?

11 Kamaghin amizi, ki an aghuagha, a isa kantrin igharazibar atrivimin agharim gati. Ezi atrivir kam temer kamın arazir kuram bangin ivezir kuram a ganingi. Ezi ki uabi a makunigha gifa.

12 Kantrin kurar igharazibar adarazi iza, an okegha anetaghizi, a irighav iti. Ezi an aguaba tintinibar mighsiaba ko danganir zaribar ire. Kantrin igharazibar gumazamizir an aguabar dughuazibar apengan itiba, anetegha igharagha ghue.

13 Eghti kuaraziba izi temer irizir kam gisin dapiam, eghti asizir atiaba izi an aguabagh isin daruam.

14 Kamaghin amizi, datirighin ikegh mangiva temer deravira dipam isava aghuir ruaribagh amiba, ua puvatigham. Temeba bar arighiram, mati gumazamiziba ariaghira ghua Oveaghuezi-ibar Nguibamin iti.

15 “Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki kamaghin migei: Temer kam, Oveaghuezi-ibar Nguibamin ghuzir dughiamin, ki nguazimin apengan itir dipabagh amizi, da azir akam gamua bar anevara. Ki dipabar anogoroghezi, da uam emirir puvati. Ki mitarmem gamizi, a Lebanonin Mighsiaba avarazi, da temer kam bagha azi. Ezi ki ruarir ekiamin temeba bar dagh amizi, da misingi.

16 Ki temer kam, mozim magiramin temer igharaziba sara, da isi Oveaghuezi-ibar

Nguibamın me akunamin dughiamın, dar iririmın tıngagharım, kantriba bar a bareghıva akongam. Eghtı Idenın azenimın temeba ko Lebanonın temer bar aghuıba ko, temer igharazır deravıra dı pam isıba, me an iririm baregh bar akongegham.

¹⁷ Gumazamızır an dughuazımın apengan ikezıba, kar kantrin an akurvaghızıba, me a ko Oveaghuezıbar Nguıbamın mangı apanıba faragha mıdorozır sabamın mısoğhezır gumazıba ko ikıam.

¹⁸ “Isıpın atrıvım, nı ko nın gumazamızır avırım, ia matı temer kam, nguazır kamın ikıa bar ruaragha gavgafı. Ezi Idenın azenimın aven temetam nın mın ruaragha gavgavızır puvatı. Ezi datırıghın, me nı okeghtı nı irı, matı Idenın ikezi temeba bar ariaghire. Nı Oveaghuezıbar Nguıbamın mangı, God gıfozır puvatızıba ko mıdorozımın aven ariaghirezır darazı ko ikıam. Arazır kaba, da Isıpın atrıvım ko an gumazamızır avırım batıvam. Kı İkiavıra İtir Godın Ekıam, kı mıkemegha gıfa.”

32

Isıpın atrıvım ikuvıgham

¹ E kalabuzıabar mın itıma, namba 12ın azenım otozi, an iakınır namba 12ın, an aruer faragha zuımın, İkiavıra İtir God kamaghın na mıgeı:

² “O nguazır kamın gumazım, nı Isıpın atrıvım bagh azırakar ıghıar kam bangıva a mıkim suam:

“Atrıvım, nı uabı mıgıa ghaze,
nı matı laionın mam kantribar tongın itı.

Ezi puvati, ni goar ekiar mamın mın ongarim
abıghava arui.

Ni fanebagh aruima nin dagariba dipaba
ditima da kovakova nedi.

³ Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam ki kamaghın miği:
Ki ikizir igharazibar gumazamizir aviriba
inigh izi me akuvagh men damazimın,
ki uan iver ekiam ni mikinigh ni gekuigh
azenim mikinigham.

⁴ Egh ki ni isi nguazimın azenara ni akunigham.
Eghti kuarazir pın miğhagha aruiba ko
nguazir kamın asızir atiaba izi,
ni ami bar izevegham.

⁵ Ki nin asızir nataba miğhsıabav kinigh,
egh nin asızir nar ikuviba isi,
danganir zarıav kinighti, danganir
zarıba bar izevegham.

⁶ Ki nin ghuzim ingeghti, a danganıba bar dar emir
mangam.
Egh fanebagh izevegh miğhsıaba avegham.

⁷ Ki ni gasıghasıghamin dughiamın,
ki overiam avaragh mikovezibar angazan-
garıba amungegham.

Egh overiamın ghuariabar amighti da aruer
angazangarım apazaghti a isiraghan
kogham.

Eghti iakinim uaghan isiraghan kogham.

⁸ Guızbangıra, ki overiamın angazangarıba bar
ada mungegham.

Eghti nin kantri bar mitarmegham. Ki
Ikiavira Itir Godin

Ekiam, ki kamaghin mikeme.

9 “Ki ia amadaghti ia kantrin ia fozir puvatizibar mangi

dar aven kalabuziabar min ikiam.

Eghti ikizir igharazibar gumazamizir avirim,
ki ni gasighasighizir biarir kam baregh bar
atiatigham.

10 Ki ni gamizir bizir kam, Kantrin Igharazibar
Gumazamizibar amighti,
me digavir kuram damigham.

Men atriviba ian biarim baregh
atiatigham.

Ki uan midorozir sabamin ni gasighasighti,
atriviba ko men gumazamiziba bizir kam
ganigh,

puvira atiatingiva nighiva akongam.

Egh me vaghvagh uarigh nighnigh kamaghin
mikim suam,
God ti arazir kamra uaghan e damigham.

11 “Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki Isipin atrivim
miglia ghaze:

Babilonin atrivim uan midorozir sabamin ni
misoghsi izam.

12 Ki kantrin kurar kabar midorozir gumazir bar
gavgaviba amangighti,

me izi uan midorozir sababar nin gumaza-
mizir avirim bar me misoghitarigham.

Egh me bizir aghuir, ia Isipia da bagha uan ziaba
fa bar akongeziba,
me bar dagh asighasigham.

- 13 Eghti nin bulmakaun dipar aviriba itir dangani-
bar ikiava apiba,
ki bar adav soghirarigham.
Eghti bulmakauba ko gumazamiziba ua iki dipaba
dikan kogham.
Egh dar amuti da nengan kogham.
- 14 Ki ian dipabar amighti da dikirigh,
olivin boremin min amiraghvira emir
mangam.
Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam ki mikemes.
- 15 Ki Isipin nguazim gasighasighti a ikuvigh
nguazir kinimin min ikiam.
Egh ki uaghan gumazamiziba ko bizir an aven
itibagh asighasigham.
Eghti me kamaghin fogh suam, ki Ikiavira
Itir God.
- 16 Eghti kantrin igharazibar amiziba, Isipin kantri
ko an itir gumazamizir avirim bagh azi-
rakar ighiar kam bangam.
Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, Ki mikemegha
gifa.”

Gumazamizir Oveaghuezibar Nguibamin itiba

17 E kalabuziabar min itima, azenir namba
12in, an akinir faragha zuimin, aruer namba 15in,
Ikiavira Itir God, kamaghin na migei:

- 18 “O nguazir kamın gumazim,
ni Isipin gumazamizir avirir kam bagh azi.
Egh ni me amadaghti,
me mangi kantrin gavgavir igharazibar gu-
mazamiziba ko, Gumazamizir Oveaghuez-
ibar Nguibamin magiri.
- 19 Ni kamaghin Isipian mikim suam,

ia ghaze, ia ti bar deragha gumazamizir
igharazibagh afira? Bar puvati.

Ia magari gumazir Oveaghuezibar Nguibamin,
God gifozir puvatizir gumazamiziba, me ko
ikiva avughsi.

²⁰ “Isipia gumazamizir midorozir sabamin
ariaghirezibar tongin, me arimighiram. Ki me isa
apanibar dafarim gati, ezi me Isipin gumazamizir
avirim misoghasava ami.

²¹ Eghti Oveaghuezibar Nguibamin aven,
gumazir faragha midorozimin ziar ekiaba
ikeziba, Isipia ko Isipin akuragha misoghezir
darazi mikim suam: kar Gumazir God gifozir
puvatiziba, me midorozir sabamin ariaghiregħa
izaghira Oveaghuezibar Nguibam gireghav iti.

²² “Asirian kantri uaghan Nguibar kamın iti,
ezi an midorozir gumazibar moziba uaghan iti.
Apaniba midorozimin aven bar mogħira me
misuagħariki.

²³ Ezi men kuaba afir moziba, Oveaghuezibar
Nguibamin sagħuiamın itir danganım iti. Ezi
Asirian kantrin mozim uabi, an midorozir gumaz-
ibar moziba an okarizi, a men torimın iti. Asiriaba
faragħa angamira itir dugħiamın, me gumazamiz-
ibagh amizi, me puvirama aguava atiati.

²⁴⁻²⁵ “Kantri Elam, ko an midorozir gumaz-
iba bar mogħira midorozimin ariaghire. Ezi
an midorozir gumazibar moziba bar an mozim
okarizi, a tongira iti. Elamia God gifozir puvatigha,
me angamira ikiavira ikia gumazamizir avirim
gamizi, me aguava atiati. Me datirighin uaghira

Oveaghuezibar Nguibamın ikia, gumazir aremez-ibar tongın ireghav ikia bar aghumsiki.

²⁶ “Kantri Mesek ko kantri Tubal, ko aningın midorozir gumazir avırım uaghan danganir kamın iti. Ezi aningın midorozir gumazibar moziba bar aningın mozimning okarizi, aning tongıra iti. Kantrin kamningın gumaziba God gıfozir puvatıgha, midorozimın aven bar ariaghire. Aning angamıra ikiavıra itir dughiamın, aning kantrin avıribar gumazamizibagh amizi me aguava atiati.

²⁷ Me nguibar kamningın midorozir gumazir kaba, mozibagh arıgha gumazir onganarazibagh amibar mın pura me afi. Me fomıra midorozir gumaziba mozibagh arızir arazibar gın ghua me afir puvati. Me men arazir kurar me fomıram amiz-ibar gın ghua, men midorozir sababa men dapanibar aghonegha, men oraba men agharibagh isin ariki, ezi me Gumazamizir Oveaghuezibar Nguibamın ghuaghiri. Mesek ko Tubal angamıra itir dughiamın, aning gumazamizir bar avırım ati-atim me ganıngi. Kamaghın amizi, aningın arazir kurabar osımtızim aningın ikiavıra itima aning areme.

²⁸ “Eghtı kantri Isip uaghan ikuvigh mangı, apaniba midorozimın misuagharıghızir gumaz-ibar tongın ikiam. Gumazir kaba, me God gıfozir puvati.

²⁹ “Ezi kantri Idom uaghan Oveaghuezibar Nguibamın iti. A uan atriviba ko gumazir dapaniba ko iti. Fomıra Idomia midorozir gumazir bar gavgavibar mın ike. Egha datırıghın, me ariaghiregha ghua apaniba midorozimın

misoagharighizi gumaziba ko iti. Gumazir kaba God gifozir puvati.

³⁰ “Ezi notin amadaghan itir atriviba uaghan bar danganir kamın iti. Ezi Saidonia me ko iti. Idomia fomira bar gavgavigha gumazamizir aviriba atiatim me ganidi. Egha datirighin me ariaghiregha, ghua gumazir igharazir apaniba midorozimın aven misoagharighiziba ko iti. Gumazamizir kaba God gifozir puvati. Egha me gumazamizir faragha Oveaghuezibar Nguibamın itiba ko, virara ivezir kurar magh garim inigha, men mın bar aghumsiki.

³¹ “Isipın atrivim, danganir kamın izegh gantıma, gumazir igharazir aremeziba danganir kamın ikiam. Eghti a navim deragham, egh uan midorozir gumazir avirir ovengeziba bagh bar aghumsighan kogham. Kar an midorozir gumazir apaniba misogheziba. Ki Ikiavira Itir Godın Ekiam, ki kamaghın mikeme.

³² Ki uabi Isipın atrivim gamizi, a uan midorozir gumaziba ko gumazamizir avirim atiatim me ganıngi. Ezi datirighin, apaniba midorozimın an midorozir gumazir avirim misoghirarighti, me mangi Oveaghuezibar Nguibamın iki apaniba midorozimın misuagharighizir gumazibar tongın ikiam. Gumazir kaba me God gifozir puvati. Ki Ikiavira Itir Godın Ekiam, ki kamaghın mikemegha gıfa.”

**God Israelia damighti me ua
deraghvira ikiasa, Esekiel akam
akuri**

33

(Sapta 33--37)

*God Israelia geghuv men ganamin gumazimin
min ikiasa, Esekiel amisefe
(Esekiel 3:16-21)*

¹ Ikiavira Itir God na migia ghaze:

² “O nguazir kamın gumazim, ni uan gumazamizibav kim suam: Ki apaniba amadaghti, me kantrin tamın mangiti, kantrin kamın gumazamiziba ti uan tav amiseveghti, a men nguazir mitaghniam geghuv an ganamin gumazimin otogham.

³ A ganti, apaniba iziti, a gumazamiziba fofoghsi sigham giviam.

⁴ Eghti gumazitam sighamın ikiangsizir ararem bareghiva, ari mangi uabi mongan aghuaghti, apaniba iziva a misueghti an aremegham. Eghti an ovevemın osımtızim, a uabi a iniam.

⁵ Eghti gumazir kam sighamın ikiangsizim baregh aran aghuaghti, apaniba mar a misueghti an aremegh, kar an osımtızimın an areme. Guizbangira, a ti oregha ara ghua modogha, ti osımtızim batoghan koghai.

⁶ Eghti eghuvir gumazitam apanibar ganti me iziti, a ikiangsizim damu sigham giveraghan koghti, apaniba izi gumazibav soghti me arighiregham. Eghti gumazamizir uan arazir kuraba akırizir puvatigha ariaghire, kar men osımtızim puvati. Kar eghuvir gumazir kamın osımtızim, a ikiangsizim me ganingizir puvati.

⁷ “Kamaghin amizi, nguazir kamın gumazim, ki Israelin ikizim geghuvasa ni amisefe. Ikiangsizir akar ki ni daningamiba, ni oragh me mikim.

⁸ Ki gumazitamin ganti an arazir kuratam damuti, ki suam, an aremegham. Eghti ni ikiangsizim a daning a mikim suam, a uan navim giragh arazir kurar kaba atakigh. Ni a mikiman aghuaghti, an arazir kuraba kamaghira ikiti an aremegham. Eghti nan damazimin, an osimtizimin ghuzim nin dafarimin ikiam.

⁹ Eghti ni ikiangsizir akam arazir kuram gamir gumazim mikemeghti, a uan arazir kuraba ataghiraghan aghuaghti, an arazir kurar kam an iki a gasighasighti an aremegham. Eghti ni bizir kamın osimtizim puvatigham, egh ni ovengan kogham.”

Ikiavira Itir God, arazir kurabagh amir gumazamiziba aremeghan an aghua

¹⁰ Ikiavira Itir God ua na migia ghaze, “O nguazir kamın gumazim, ni nan akamin gun Israelin ikizim mikim suam: Ia ghaze, e akiriba God gasaragha arazir kurar aviribagh amigha bar oseme, egha da bagha aghariba guni. E manmaghin angamira ikiam?

¹¹ Ni me mikim suam, ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki zurara angamira ikia mamaghira ikia, egha ki uan ziamin bar guizbangira ia migei: Arazir kurabagh amir gumazamiziba ariaghirima, nan navim derazir puvati. Ki

kamaghsua, me arazir kuraba ategh angamira ikiasa ki ifonge. O Israelin ikizim, ia oragh! Arazir kurar ia amiba, ia da atakigh, egh ua na bagh izi. Ia tizim bagha ovengasa?

¹² “Ezi datirighin, nguazir kamın gumazim, ni Israelia mikim suam, gumazir aghuim arazir kuram gami, an arazir aghuir a faragha amiziba an akuraghan kogham. Eghti arazir kurabagh amir gumazim uan arazir kuraba ateghti, ki a gasighasighan kogham. Eghti gumazir aghuitam arazir kurabar amuam, egh an arazir aghuir a faragha amizibagh nighnigh, da bangin nan damazimin deraghvira ikian kogham. Bar puvati.

¹³ Ki gumazir aghuibav gia ghaze, me deraghvira ikiam. Eghti gumazitam nighnigh suam, an arazir aghuir an amiziba an akuraghti a devira ikiam, egh arazir aghuiba ategh arazir kurabar amuam, eghti ki an arazir aghuir a fomirama amizibagh nighnighan kogham. Bar puvati. A datirighin uan arazir kuraba bangin an aremegham.

¹⁴ Egh ki gumazir kuraba me mikim suam, ia aremegham. Eghti gumazir arazir kuram gamim, an akirim ragh uan arazir kurabagh asaragh, egh arazir aghuibar amuam,

¹⁵ an aremeghan kogham. Egh a uan namakam da ikarvaghamin ababanimin min inizir bizim, a uam a daningam. Egh an okemezir biziba a ua dar aningam. Egh an arazir ki ifongezir ikirimirir aghuim anidibar gintigh aremeghan kogham, an angamira ikiam.

16 An arazir aghuibar gintighti, kamaghin ki an arazir kuraba gin amadaghti an angamira ikiam.

17 “Ezi nin gumazamiziba ghaze, arazir Ekiam amizir kam derazir puvati. Bar puvati. Men arazir me amibara derazir puvati.

18 Eghti arazir aghuibagh amir gumazim, uan arazir aghuiba ategh arazir kurabar amu, egh da bangin ovegham.

19 Eghti arazir kurabagh amir gumazim arazir kuraba ategh arazir aghuibar amu, egh da bangin angamira ikiam.

20 Ezi Israelin ikizim, ia ghaze, arazir Ekiam amir kam a derazir puvati. Ki gin ia amir araz-ibara, da bagh vaghvagh ia tuisigham.”

Jerusalemın nguibar ekiam ikufi

21 E kalabuziabar min itima, azenir namba 12 otozi, an iakinir namba 10in aven, an aruer namba 5in, Jerusalemın ikezir gumazir mam ara na bagha iza na migia ghaze, “Jerusalemın nguibar ekiam, apaniba a inigha bar a gasighasiki.”

22 Gumazir kam tighar izamin guaratizir faragha zuimin, Ikiavira Itir Godin gavgavim, aminimin min nan mikarzimın izi. Ezi gumazir kam amimzaraghan mizaragharam oto. Ezi dughiar kamra, Ikiavira Itir God ua mikimamin gavgavim na ganingi.*

Gumazamizir kantri Israel ikiavira itiba, me arazir kurabagh ami

23 Ikiavira Itir God kamaghin na migei,

33:21: 2 Atriviba 25:3-10; Jeremaia 39:2-8; 52:4-14   * 33:22: Ni Esekiel 24:25-27in gan.

24 O nguazir kamın gumazim, Israelin nguazimın itir danganir ikuvizibar ikiavira itir gumazamiziba ghaze, Abraham a gumazir vamira, ezi nguazir kam bar moghira an anam. Ezi e bar avirasemegha ghaze, ti guizbangira, God nguazir kam e ganingi.

25 Kamaghın amizi, ni me mikim suam: Ki ikiavira Itir Godın Ekiam, kamaghın miġia ghaze: Ia ghuziba itir asiziba apavira iti. Egha ia asebar ziaba fava gumazamiziba sozi me ariaghiri. Ia tizimsua ghaze, nguazir kam a ian nguazim?

26 Ia zurara midorozibagh ami da otifi. Egha ia arazir kurar ki aghuazibagh ami. Ia bar moghira poroghamiba uari bakeir arazibagh ami. Egha manmaghsua ia ghaze nguazir kam a iananam? Bar puvati, ia a inghan kogham.

27 “Ni me mikim suam: Ki ikiavira Itir Godın Ekiam, ki zurara angamira ikia mamaghira iti, ki uan ziamın bar guizbangira ia miġei: Danganir ikuvizibar ikiavira itir gumazamiziba, apaniba izi me misoghırarıgham. Ezi nguibabar azenan itir gumazamiziba, ki asizir atiabar amuti, da izi me misogh me amam. Eghti mogomer danganiba ko dagiar toribar moga iti darasi, arımarıar kuraba me damuti me arıghıram.

28 Ki nguazir kam damighti a ikuvighti gumazamiziba ko biziba an puvatıgham. Egh ki me damighti, me uari fava amir ifaghatir arazim, a bar gıvaghıam. Eghti Israelin miġhsıaba bar ruarıbagh avagh, mıtemeghti me dar aruan aghuaghıam.

29 Gumazamizir arazir kurar ki aghuazibagh amıba, ki pazavira me damighti, nguazim iku-

vighti gumazamiziba ko biziba an puvatigham. Eghti me kamaghin ganigh fogh suam, ki Ikiavira Itir God.”

Gumazamiziba Godin akam inigha izir gumazimin migirigiabar gintizir puvati

³⁰ Ikiavira Itir God kamaghin migei, “Nguazir kamın gumazim, nin gumazamiziba nguibar ekiamin divazimin boroghın ikia, uan dipenibar tiar akabar uari akuva ikia ni ginighnigha, kamaghin uariv gia ghaze, ‘Ia izi. E mangi Ikiavira Itir God datirighin e mikimamin akaba baragham.’

³¹ “Nan gumazamiziba ni mikimamin migirigiaba baraghasa, nin damazimin uari akuvagha apiaghav ti. Egha arazir ni damuasa me migeiba, me dagh amir puvati. Me gumazamiziba uari isava akuava amir arazibagha amua, egha dagiaba iniasavira nighnigha iti.

³² Ni kamaghin fogh, me nin akaba barazima, da mati gumazim amizim gifuegha uan gita misogha, uan tiarir aghuimin ighiar aghuibagh ami. Ezi me pura da baragha, dar gin mangan aghua.

³³ Eghti gin, nin migirigiaba guizbangin otivti, me kamaghin fogh suam, Godin akam inigha izir gumazir mam men tongin iti.”

34

God, Israelian gumazir dapanibar araziba tuisisi

¹ Ikiavira Itir God kamaghin na migia ghaze,

² “O nguazir kamın gumazim, ni Israelian gumazir dapanibar atar ikuvighsi me mikim suam:

Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki kamaghin ia migei: Iavzika! Ia ivezir kuram iniam. Israelia mati sipsipin bizim, ezi ia mati sipsipbagh eghuvir gumaziba. Ia uarira uarir akuaghapi. Egha ia uan sipsipbar akuaghafir puvati.

³ Ia sipsipin aghuir mikarziba sara itibav sogha da apava, dar arizibar ingarizir korotiabar uarir kurti. Egha ia dar akuaghafir puvati.

⁴ Ia sipsipin gavgaviba puvatiziba, deragha men garir puvati. Egha arimariaba itiba, ia men arimariaba agevima, me ua ghuamazir puvati. Egha duaba itiba, ia men duaba nozir puvati. Egha tintinibar zuiba, ia ua me isa izir puvati. Egha ovengeziba, ia me burir pu. Puvati. Ia uan gavgavimin dagh ativagha bar pazavira dagh ami.

⁵ Nan sipsipbagh eghuvir gumaziba puvati, kamaghin amizi, da pura tintinibar zui, ezi asizir atiaba dav sogha da api.

⁶ Nan sipsipba tintinibar arua mighsiabar ghuvanadi. Egha pura tintinibar nguazir kamin danganiba bar dar zui. Ezi tav me bagha gara me burir puvati.

⁷ “Kamaghin amizi, datirighin ia sipsipbagh eghuvir gumaziba, ia Ikiavira Itir Godin migirigiam baragh:

⁸ Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki zurara angamira ikia mamaghira iti, ki uan ziamin bar guizbangira ia migei: Sipsipbagh eghuvir gumaziba puvati. Kamaghin amizi, asizir atiaba dav sogha da api. Nan sipsipbagh eghuvir gumaziba tong nan sipsipba burir puvati. Me

---

34:5: Diboboniba 27:17; 1 Atriviba 22:17; 2 Eghaghaniba 18:16; Aisaia 56:9; Jeremaia 12:9; Matyu 9:36; Mak 6:34

deraghasa uarira uarir akuaghapi, egha sipsipbar akuaghapir puvati.

⁹ Kamaghin amizi, ia sipsipbagh eghuvir gumaziba, ia Ikiavira Itir Godin akam deragh a baragh:

¹⁰ Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki kamaghin migia ghaze, ki ian apanim gami. Ki uan sipsipba ian dafariba dam ua da iningham, egh ia ateghti ia ua sipsipbagh eghuvir gumazibar min ikian kogham. Egh ia ua uarira uarir akuraman kogham. Ki uan sipsipba ian akatoriba da ua da inighti, ia uam damamin sipsipba puvatigham.”

Ikiavira Itir God, a uabi sipsipbagh eghuvir gumazir aghuim

¹¹ Egha Ikiavira Itir Godin Ekiam, kamaghin migei, “Ia oragh. Ki uabi uan sipsipba buriva ua me inigh izi deraghvira men ganam.

¹² Nan sipsipba tintinibar ghuegha, mitarmer ekiamin aven iti. Ezi ki gumazir dagh eghuvimin min da akumakum da inigh izam.

¹³ Ki kantrin igharazibar mangi ua da inigh Israelin kantrin izam, kar dar nguazimra. Eghti da mighsiaba ko faneba ko gumaziba itir danganibar boroghin iki, grazibar ami deraghvira ikiam.

¹⁴ Egh da Israelin mighsiabar ikiva grazir aghuibar amam. Da nguazir aghuimin iki avughsi deraghvira ikiam.

¹⁵ Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki ghaze, ki uabi uan sipsipbagh eghuv dar ganam. Egh ki uabi men akuaghvsazir danganir aghuimin mangam.

34:12: Aisaia 40:11; Esekiel 30:3; Joel 2:2   **34:13:** Aisaia 65:9-10; Jeremaia 23:3; Esekiel 28:25   **34:14:** Onger Akaba 23:2; Jeremaia 33:12

16 Eghti nan sipsipin taba oveghti, ki mangi da buri da bativ ua da inigh izam. Egh sipsipin tintinibar ghueziba, ki ua dar aku izam. Eghti taba ikuvigh duaba ikiti, ki dar duaba akir da nogham. Eghti taba arimariaba ikiti, ki da akirighti da ua ghuamaghegham. Egh sipsipin mikarziba sara itiba ko sipsipin gavgaviba, ki dagh asighasigham. Guizbangira, ki guizin arazim damu, egh sipsipbagh eghuv dar ganam.

17 Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki kamaghin migei: Ki vaghvagh ian araziba tuisigham, egh ki sipsipba vongin dar arigh, memeba vongin dar arigham.

18 “Ian marazi grazir aghuiba apava, naviba izefi, egha grazir ikiavira itiba, ia pura da dika da mirmiri. Ia dipar dikiriaba amegha givagha, gin ia da dikabira dagh amima, da nedi.

19 Ezi nan sipsipin igharaziba, grazir ia dika mirmiriziba apava, dipar ia dikabiri negariba api. Ian arazir kam, a bar ikufi.

20 “Ezi datirighin, ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, kamaghin ia migei: Ia oragh! Ki vaghvagh ian araziba tuisigh ia tuiragham. Egh ia sipsipin gavgavir mikarziba sara itiba ki vongin ia arigh, egh vongin sipsipin gavgaviba puvatizibar arigham.

21 Ia sipsipin gavgaviba itiba, ia zurara sipsipin gavgaviba puvatiziba uan komba ko, uan dapaniba ko, uan namnabar da munamadima, da tintinibar zui.

22 Kamaghin amizi, ki uan sipsipba ia da da inighti, ia ua pazavira dar amuan kogham.

Ki vaghvagh uan sipsipba tuisighiva sipsipin aghuiba vongin dar arigh, egh sipsipin kuraba vongin dar arigham.

²³ “Ki uan ingangarir gumazim Devit, an ikizimin gumazitam amiseveghti, a sipsipbagh eghuvir gumazimin ikiam. Egh a deravira dar ganam.

²⁴ Eghti ki Ikiavira Itir God, ki men Godin ikiam. Eghti atrivitam, mati nan ingangarir gumazim Devitin min me gativagh men ganam. Ki Ikiavira Itir God, ki kamaghin mikeme.

²⁵ Me navir amirizimin iki deragh dapiagh ikisi, ki me ko Akar Dikirizir Gavgavim damuam. Me misoghirarighamin asizir atiaba, ki bar ada givagh, eghti da ua men nguazimin ikian kogham. Guizbangira, nan sipsipba deravira ikiva ruarir ekiabar dakuam.

²⁶ “Ki deravira uan gumazamiziba ko nguazir nan mighsiam avinizibar amuam. Egh amozir dughiamin, ki amozir aviribar amuti da nguazim giri a damighti a bar deragh.

²⁷ Eghti men azenibar itir temeba oviziba ikiam. Eghti azenibar dagheba otivam. Ki kantrin apanir nan gumazamiziba isa kalabuziabar min me atizim, ki kantrin kamın dafarimin ua me inigh izam. Eghti me bar moghira uan nguazibar deravira dapiagh ikiam. Egh dughiar kamın me fogh suam, ki Ikiavira Itir God.

²⁸ Eghti Kantrin Igharazibar Gumazamiziba ua me abinan kogham. Eghti asizir atiaba ua me

misoghîrarigh me aman kogham. Me deravîra ikiti, tav ua me damuti me atiatingan kogham.

²⁹ “Ki men nguazim damuti, dagheba bar deravîram an aghungam. Eghti mitiriaba gumazamizibar azir arazim, a givagham. Eghti kantrin igharaziba ua me dipovan kogham.

³⁰ Eghti Israelia bar moghîra fogh suam, ki Ikiavîra Itir God men God, egha me ko iti. Ezi me nan gumazamiziba, me Israelin ikizim. Ki Ikiavîra Itir Godin Ekiam, ki kamaghin miġei.

³¹ “Ia nan gumazamiziba, ia nan sipsipbar min ikia, nan nguazimra iti. Ezi ki daghebar ian akuaghapa, ia geghuva, egha ian Godin iti. Ki Ikiavîra Itir Godin Ekiam, ki mikemegha gifa.”

35

God Idomia gasiġhasigham

¹ Ikiavîra Itir God kamaghin na miġia ghaze,

² “O nguazir kamîn gumazim, ni Seirin Miġhsiamin ganiva, Idomin kantri ikuvighsi akam a gasiva a mikim.

³ Egh gumazamizibav kim suam:

“Ki Ikiavîra Itir Godin Ekiam ghaze:

Ni oragh! Seirin Miġhsiam, ki nin apanim gami.

Ki uan agharim nin nguazimin amadagh ni damighti ni ikuvighti,
gumazamiziba ko biziba nin puvatighti,

34:30: Esekiel 34:24; 37:27   **34:31:** Onger Akaba 100:3; Jon 10:11
35:1: Aisaia 34:5-17; 63:1-6; Jeremaia 49:7-22; Esekiel 25:12-14;
Amos 1:11-12; Obadia 1:1-14; Malakai 1:2-5

ni pura ikiam.

⁴ Ki nin nguibar ekiabar amighti da ikuvighti, gumazamiziba ko biziba dar puvatighti, da pura ikiam.

Eghti ia kamaghin fogh suam, ki Ikiavira Itir God.

⁵ “Ia Idomia fomira Israelian apanim gami, egha ki ivezir kuram me ganidir dughiamin, apaniba iza me misozima, ia apanibar akuragha Israelia misoghezi me ariaghire.

⁶ Kamaghin amizi, Ki Ikiavira Itir Godin Ekier angamira itim, ki guizbangira ghaze, apaniba ian agintigh ia misoghtima ia arimighiram. Ia fomira gumazamizibav sozi me ariaghirir arazimin atiatingizir puvati, kamaghin amizi, datirighin apaniba ia misueghti ia arimighiram.

⁷ Ki Seirin Mighsiam damighti, a danganir kinimin otoghti, gumazamiziba ko biziba bar an puvatigham. Eghti gumazamizir an mangigh zegh gamiba, ki bar me kuavaremeghti, me ua ikian kogham.

⁸ Ki nin gumazamizibar kuabar amuti, da mighsiabar pura tintinibar iriv ikiam, egh uaghan danganir zariba ko daghurir dakeziba bar, men kuaba dagh izevegham.

⁹ Ki nin nguazim ko nguibar ekiabar amighti, da pura ikiti, gumazamiziba ko biziba ua dar aven ikian kogh kamaghira ikiam. Eghti ia fogh suam, ki Ikiavira Itir God.

¹⁰ “Ia kamaghin migia ghaze, Juda ko Israelin kantrin nguazimning, ian nguazimning, eghti ia

aning gativagham. Ezi puvati, ki Ikiavira Itir God, ki men God, ki nguazir kamningin iti.

¹¹ Kamaghin amizi, Ki Ikiavira Itir Godin Ekier angamira itim, ki uan ziamin guizbangira migei, ki ian arazir kuraba ikarvagham. Ia Israelian aghuagha men atara navir kuram men ikia pazavira me gami. Kamaghin amizi, ki arazir kurar kabara ikarvagh, dar ivezir kuram isi ia daningam. Ki tuavir kamın uabi isi Israelia akakaghti, me nan arazir ki ia gasighasighamimin ganiva, deravira na gifogham.

¹² Eghti ia Idomia kamaghin deravira fogh suam, ki Ikiavira God, ki orazima, ia Israelian mighsiaba dipova akar kurabar kamaghin dav keme, 'Israelian mighsiaba ikuvigha bar gifa. Eghti e datirighin kantrin kam inigh a gativagham.'

¹³ Ia Idomia puv ifaghata uari fa akar kurabar na migei. Ki ian migirigiar kaba baregha gifa.

¹⁴ Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki kamaghin migei: Ki bar moghira ia gasighasighti, Kantrin Igharazibar Gumamaziziba kamaghin ganigh bar akongegham.

¹⁵ Nan gumamaziziba, Israelin ikizim, ikuvigha itir dughiamin ia bar akonge. Kamaghira, ia Idomia, ki datirighin me batozir osimtızimin mirara bar moghira ia gasighasigham. Eghti Seirin Mighsiam ko ian kantrin danganiba, da danganir bar ikuvizibar min otogham. Eghti Israelia kamaghin fogh suam, kirara, ki Ikiavira Itir God."

God deravira Israelia damuam

¹ Ikiavira Itir God kamaghin na migei: O nguazir kamın gumazim, ni Israelin mighsiaba kamaghin me mikim: “O Israelian mighsiaba, ia Ikiavira Itir Godin migirigiam baragh.

² Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki kamaghin migei: Nin apaniba akam ni gasi suam, ‘Bar dera! Mighsiar ekiar kaba datirighin e dar ghuaviba ikegham!’

³ “Kamaghin amizi, ni ikuvighsi dav kim. Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, kamaghin migei: Israelin boroghin itir kantriba iza, ia ekiarugha ia abinigha, ia gasighasigha ia inigha kantrin igharazibagh aningi. Ezi Kantrin Igharazibar Gumazamiziba ia dipova akar kurabar ia gasa ia migei.

⁴ Kamaghin amizi, O Israelin mighsiaba, ki Ikiavira Itir Godin Ekiam kamaghin ia mikimasa. Ian mighsiaba ko, daghuriba ko, danganir zariba ko, danganir asighasighiziba ko nguibar ekiar akaraghiregha biziba bar puvatiziba, kantrin igharazir Israelin boroghin itiba, ian biziba okiava ia dipova akar kurabar ia migei.

⁵ “Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki kamaghin ia migei: Ki aningagharir ekiam avimin min, kantri Idom ko kantrin igharazibar ikia, pamtem ia migei. Ia zurara navir averiar kuraba ikia bar akongegha ghaze, ki pura bizim, egha nan nguazim ini. Egha nguazir kamın aven itir tuziba ko ruaribagh ifongegha uari bagh an biziba oke-megha, dar ghuaviba ikiangi.

⁶ “Kamaghin amizi, ni Israelin nguazim ginighnigh a mikim suam: Ia mighsiaba ko

daghuriba ko danganir zariba, Ikiavira Itir Godin Ekiam, kamaghin ia migei: Kantrin igharaziba ia dipova akar kurabar ia migei, kamaghin amizi, ki uan aningagharir ekiam sara kamaghin ia mikimasava ami.

⁷ Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam akam akirigha guizbangira migia ghaze, Israelin boroghin itir kantriba, me uaghan igharaz darazi dipov akar kurabar me mikimam.

⁸ “Eghti Israelin mighsiaba, ia gisin temeaba ua muriva Israelin ikizim bagh uam oviziba ituam. Me bar kiran oveghangin uamategh uan nguibabar izam.

⁹ O mighsiaba, ki ia baghavira iti. Kamaghin amizi, ki deraghvira ian ganti, Israelia ian dagher azenibar ingaram.

¹⁰ Ki Israelin ikizim bar moghira me damighti, me bar avirasemegh ian ikiam. Eghti me ua nguibar ekiaba ko danganir men apaniba asighasighizibar ingaram.

¹¹ Ki ian itir gumazamiziba ko asiziba bar dar amighti, dar dibobonim mavanangam. Ian dibobonim bar ghuavanaboghti, gumazamiziba bar avirasemegham. Ki ia damighti, gumazamiziba ian danganir mikebaba bar dar ikiam, mati ia fomira ikezi moghin ikiam. Eghti ian dabirabim bar deragham, egh ia fomira ikezi dabirabim bar a gafiragham. Eghti ia kamaghin fogh suam, ki Ikiavira Itir God.

¹² Egh Israelia, nan gumazamiziba, ki men aku mangiti me ia dapiagh, deravira ikiam. Egh me ian ghuaviba ikegham. Eghti ia men nguazibar

min ikiam. Egh ia ua men boribagh asighsighan kogham.

13 “Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki kamaghin migei: Gumazamizir maba ghaze, ‘En nguazir kam, a gumazamiziba api, egha a guizbangira en boribagh asighasisi.’

14 Ezi datirighin ikegh mangam, ia ua gumazamizibar aman kogham, egh ia uan boribagh asighsighan kogham. Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki kamaghin mikeme.

15 Eghti kantrin igharaziba, Israelin mighsiaba dipova akar kurabar ua ia mikiman kogham. Ia mighsiaba datirighin, ua men aghumsizir akaba baraghan kogham. Egh ia ua uan kantrin gumazamizibar amuti, me arazir kuram bangin irighan kogham. Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki kamaghin mikeme.”

*God Israelia gamizi,
me gumazamizir igiabar oto*

16 Egha Ikiavira Itir God uan akam isa na ganiga ghaze,

17 “Nguazir kamın gumazim, Israelin ikizim uan nguazimin itir dughiamın, me arazir bar mizirizibagh amua, nguazir kam gasighasiki. Me mati, amizim uan iakinir arimariabagh amua nan damazimin mize.

18 Me gumazir avirim misoghezi me ariaghire. Egha me marvir guabar ziaba fe, egha uan nguazim gamizima, a nan damazimin bar mize. Kamaghin amizi, ki uan aningagharim me gingegha, ivezir kuram isa bar me ganingi.

19 Ki men arazir kurar me amizir kaba tuisigha da ikarvaghera me batoghezi, me tintinibar kantrin igharazibar ghue.

20 Me tintinibar ghuezi, Kantrin Igharazibar Gumamaziziba men garima, me nan ziar bar zuezim gasighasigha ghaze, a pura ziar kinim. Ezi Kantrin Igharazibar Gumamaziziba ghaze, 'Kar Ikiavira Itir Godin adarasi. A me gamizi, me an nguazim ategha gifa.'

21 Ezi ki fo, Israelia ghuezir danganiba bar, kantrin kabar gumamazizibar tongin nan ziar bar zuezim dipovava a gasighasigha ghaze, a pura ziar kinim. Ezi ki uan ziam bagha osemi.

22 "Kamaghin amizi, ni akar kam Israelin ikizim daningh: Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki kamaghin ia migia ghaze: Ia kantribar gumamazizir igharazibar tongin itima, me ian gara nan ziar bar zuezim dipova a gasighasigha ghaze, a pura ziar kinim. Bizir gavgavir ki damuamin kaba, ia Israelin ikizim, ki ia ginighnigha dagh amir pu. Bar puvati. Ki uan ziar ekiam baghavira nighnigha dar amuasa.

23 Ki uabi Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki kamaghin ia migei, Ia Israelia, ia Kantrin Igharazibar Gumamazizibar tongin, nan ziar ekiam gasighasigha ghaze, a pura ziar kinim. Eghti ki Kantrin Igharazibar Gumamazizibar amighti, me ganigh fogh suam, ki uabi Ikiavira Itir God, ezi nan arazir ki ia gamiba, da bar moghira zue. Eghti me ziar ekiam na daningam.

24 "Bizir ki ia damuamin kam a kamakin, ki kantrin ia datirighin itibar, bar ia inigh izi ua ian

nguazimra ia arigham.

²⁵ Egh dipar dikiriam inigh, ian dapanibagh isin a kavamang ian arazir kuraba batueghti, ia nan damazimin bar zuegham. Egh ian arazir kurar ia marvir guaba fem bagh, ia rueghti ia zuegham.

²⁶ Egh ki ian navir averiabar amighti da ua igiabar otivigham. Egh duar igiam ia datigham. Ian naviba faragha dagiabar min gavgafi. Ki datirighin ian navir kuraba batuegh nighnizir igiam isi ian navir averiabar arigham.

²⁷ Egh ki uan duam isi ia daningam, eghti a ian navir averiabar ikiam. Egh ia fiti, ia deraghvira arazir ki ifongeziba ko bizir ki damuasa ia mikemezibar gin mangam.

²⁸ Egh ia nguazir ki fomira ian inazir afeziabagh aningizir kamın ikiam. Egh ia nan gumazamizibaram otoghti, ki ian Godin ikiam.

²⁹ “Ki ian akuragh ia damuti, ia ua nan damazimin arazir mizirizibar amuan kogham. Ki ian dagher azenibar amighti, da dagher aviriba ikiam. Eghti dagheba otevir dughiaba ua ia bativan kogham.

³⁰ Ki ian temer bebar amighti, da ovizir bar aviriba iki bar avirasemegham. Eghti dagheba otevir dughiaba ua ia bativan kogham. Eghti ia Kantrin Igharazibar Gumazamizibar damazimin uam aghumsighan kogham.

³¹ Egh ia uan arazir kurar ia amiziba ko arazir mizirizir ki aghuazibagh nighnigham. Egh arazir kurar kaba bangin, ia uari dar aghuaghiva bar aghumsigham.

32 “O Israelin ikizim, ia kamaghin fogh, ki ian akurvaghasa arazir kabagh amir pu. Puvati, ki uan ziar ekiam ginighnigha dagh ami. Ki kamagh-sua, ki arazir kabar amuti, ia uan arazir kurabagh nighnigh bar osemegh aghumsigham. Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki kamaghin mikeme.”

33 “Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki kamaghin migei: Ki ian arazir kuraba batueghti ia zueghamin dughiamin, ki ia ateghti ia ua uan nguibar ekiabar ikiva, ua danganir ian apaniba asighasighizibar ingaram.

34 Gumazamiziba faragha ian nguazir ikuvizibagh arua dar garima, da pura ikia bar mitemegha ruarir ekiabar min gari. Eghti ki dar amighti, ia ua dar ingariva operam.

35 Eghti me bar suam, manmagh amizi, nguazir kam faragha pura ikia ruarir ekiar mitiamin min gari, egha datirighin, a deraviram oto, mati Idenin azenim. Manmagh amizi, nguibar ekiar me akara asighasighizir bar ikuviziba, Israelia datirighin ua dar ingarigha, vaghvagha da avinigha divazir gavgavibar ingari. Ezi gumazamizir bar avirim vaghvagha uam adar aven iti.

36 Eghti kantrin ian boroghin ikiavira itiba fogh suam, ki Ikiavira Itir God, ki uabi nguibar ekiar ikuviziba, ki ua dar ingari. Egha nguazir pura itiba, kirara uam ada operi. Ki Ikiavira Itir God, ki kamaghin damuasa Akar Gavgavim gami. Guizbangira, ki dar amuam.

37 “Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki kamaghin migei: Ki Israelin ikizim ua men amamangatighti, me uarir akurvaghsi ua nan azangsigham. Eghti

ki me damighti, men gumazamiziba sipsipin okoruar mamın mın, bar avırasemegham.

³⁸ Me Jerusalemın ofa damuasa inigha izir sip-sipbar mın, me bar avırasemegham. Eghti Israelia ua ingaramin nguıbar ekiar kabagh izıvaghı. Eghti me kamaghın fogh suam, ki Ikiavıra Itir God.”

37

Esekiel gumazamizibar agharir avirimın gari

¹ Ikiavıra Itir Godın gavgavim nan izezi, an Duam na inigha ghua danganir zarir mamın na ati. Danganir kam, gumazamizibar agharir avırıba an iti.

² Egha a na inigha, ga ghua danganir zarir kam garua, agharir pozir bar avirimın garıma, agharir kaba bar misigha ireghav iti.

³ Ezi a kamaghın nan azara, “Nguazir kamın gumazim, ni manmaghın nıghnısi, agharir kaba, da ua gumazamizibar mın otivigh angamıra ikiam, o puvatıgham?”

Ezi ki a mıgıa ghaze, “O Ikiavıra Itir Godın Ekiam, ni uavıra fo, ki fozir puvatı.”

⁴ Ezi a kamaghın na mıgei, “Ni nan akar kam agharir kabav kım suam: Ia agharir mıdiariba, ki Ikiavıra Itir God, ia nan akam baragh.

⁵ Ki Ikiavıra Itir Godın Ekiam, ki kamaghın agharir kabav gei: Ki aminim ia danıngam, eghti ia ua gumazamizibar mın otivigh angamıra ikiam.

⁶ Ki ağıriba ko tuzıba ia darıgh, egh mıkarzir inimin ian ağıriba ko tuzir kaba avegham. Egh ki ia damighti ia gumazamizibar mın otivighti, ki

aminim ia danighti ia angamira ikiam. Eghti ia deraghvira fogh suam, ki uabi ki Ikiavira Itir God.”

⁷ Ezi ki a mikemezi moghin amua, akam akuravira ikia orazima, Maia! Niginir dafar kuram oto. Ki oraghavira itima, aghariba tingazi. Egha ki garima, aghariba uamategha uan danganibara ghua uariv tifi.

⁸ Egha gin ki agiriba ko tuzibar garima, da uam agharibar poke, ezi dar mikarziba otivigha da avara. Ezi me gumazamizibar min otifi, ezi aminim men aven ghuzir puvati.

⁹ Ezi Ikiavira Itir God kamaghin na migei, “Nguazir kamın gumazim, ni kamaghin aminim mikim suam: Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki Akar Gavgavim aminim ganiga ghaze: Ni nguazir kamın otevir 4pla bar dar ikegh izi mikarzir kinir kabar aven mangiti, me uamategh angamira ikiam.”

¹⁰ Ezi ki an akar kam akurima, aminim mikarzir kuar kabar aven zuima, me angamira itir ikirimirim inigha, bar moghira tuifi. Me gumazamizir bar avirim oto. Ezi men dibobonim bar ghuavanabo.

¹¹ Ezi a kamaghin na migei, “Nguazir kamın gumazim, Israelin ikizim, mati agharir misingizibar min aremezi moghin iti. Egha me zurara ghaze: En aghariba misigha gifa. E ua deraghvira ikian kogham. Egh e bar givagham.

¹² Kamaghin amizi, ni nan akam me mikinasa ki ifonge, egh kamaghin me mikim suam: O nan gumazamiziba, ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki ian gumazir kuaba afezir mozibagh kuigh, ia inigh

azenan izegh, egh ia inigh ua Israelian nguazimîn mangam, kar ian nguazim.

¹³ O nan gumazamiziba, dughiar ki ian mozibagh kuigh ia feghamimîn, ia deraghvîra fogh suam, ki uabi ki Ikiavîra Itir God.

¹⁴ Egh ki uan Duam ia danighti, ia angamîra ikiam. Eghti ki ua ian aku ian nguazimra mangam, eghti ia an iki deraghvîra ikiam. Eghti ki kamaghîn damuamin dughiamîn, ia deraghvîra fogh suam, ki Ikiavîra Itir God, ki kamaghîn damuasa Akar Gavgavim gami. Guizbangira, ki dar amuam.”

Israelia kantrin vamîran otogham

¹⁵ Ikiavîra Itir God ua na migia ghaze,

¹⁶ “O nguazir kamîn gumazim, ni ter araritam inigh akar kamîn an osirigh: ‘Kar Judan adarazi ko Israelian igharazir me ko itiba, men ter ararim.’ Egh ni ter ararir igharazitam inigh akar kamîn an osirigh, ‘Kar Josepîn adarasi, me Efraimîn anabamîn gumazamiziba ko Israelian me ko iti adarazir ter ararim.’

¹⁷ “Egh ni ter ararir kamningîn ruaghatevimning uaghara uan dafarimîn aningîn suiragh, egh aning isafuraghti, aning ter ararir vamîran mîn iki.

¹⁸ Eghti nîn gumazamiziba nîn azaragham, bizir kamîn mingarim manmakîn?

¹⁹ Eghti ni kamaghîn mikim: Ki Ikiavîra Itir Godin Ekiam, ki kamaghîn migei: Ia gan! Ter ararir kam, a Josepîn adarazir ababanim gami, me Efraimîn anabamîn gumazamizir Israelia ko itiba, men ter ararim, ki a inigh, Judabar ter ararim

sara isafuragham. Egh aning damighti aning nan dafarimin ter ararir vamiran min ikiam.

²⁰ “Ni uan dafarimin osizirim itir ter ararimning uaghara aningın suiraghti, gumazamiziba aningın ganam.

²¹ Eghti ni me mikim suam: Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki kamaghın migei: Israelia ghua kantrin igharazibar tongın itibar aven, ki me akuvagh, me inigh ua men nguazimin izam.

²² Ki me damighti me kantrin vamiran otogh uan nguazimin ikiam. Eghti Israelin mighsiabar pin, atrivir vamirara me gativagh men ganam, eghti me bighan kogh ua kantrin pumuningın ikian kogham.

²³ Me ua aseba ko bizir ki aghuazibar ziaba fan kogh, nan damazimin mizeghan kogham. Egh arazir kurabar amuan kogham. Ki men akuragh arazir kurar me amibar me firighti, me ua uarigh asighasighan kogham. Ki me damighti me nan damazimin zuegham. Dughiar kamın, me nan gumazamizibar ikiti, ki men Godin ikiam.

²⁴ Eghti nan ingangarir gumazim Devit, an ikizimin tongın gumazitam men atrivimin ikiam. Me bar uari inigh atrivir vamiran apengan ikiti, a uabira me geghuvam, mati sipsipba geghuvir gumazim deravira uan sipsipbagh eghufi. Dughiar kamın, me deraghvira arazir ki ifongeziba ko bizir ki damuasa me mikemezibar gin mangam.

²⁵ Me nguazir ki uan ingangarir gumazim Jekop ganingizimin aven ikiam. Kar nguazir men inazir afeziaba ikezim. Me uan boriba ko men gin otivamin ovavir boriba, me zurara nguazir kamın

iki mamaghira ikiam. Nan ingangarir gumazim, Atrivim Devit, an ikizimin gumazitam me gati-vagh men gan mamaghira ikiam.

²⁶ Ki me ko Akar Dikirizir Gavgavim damighti a iki mamaghira ikiam. Me Akar Dikirizir Gav-gavimin gin mangi navir amirizim ko dabirabir aghuim ikiam. Eghti ki deravira me damuam. Ki me damighti, me ekiva bar avirasemegham. Egh ki uan Dipenim men tongin anetighti, a iki mamaghira ikiam.

²⁷ Nan Dipenim men tongin ikiti, ki men Godin ikiti, me nan gumazamizibar ikiam.

²⁸ Nan Dipenim zurara men tongin ikiam, eghti kantriba bar kamaghin fogh suam, ki Ikiavira Itir God, ki Israelia ginaba, eghti me na baghvira ikiam.”

Atrivim Gokin Eghaghanim

38

(Sapta 38--39)

Ikiavira Itir God, migirigiam Atrivim Gokin iti

¹ Ikiavira Itir God kamagh na migia ghaze,

² “O nguazir kamın gumazim, ni Atrivim Gok mikim. Gok, a Magokin nguazimin gumazim. A Mesekin kantri ko Tubalin kantri, aningin atrivir faragha zuim. Ni ikuvighsi a mikim.

³ Ni kamaghin a mikim suam: Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki kamaghin ni migei: O Gok, ni Mesekin kantri ko Tubalin kantri, aningin atrivir faragha zuim. Ki nin apanim gami.

⁴ Ki ni damighti ni ighighiregham, eghti ni ko nin midorozir gumaziba bar, ki akezibar ian aghozibar aghuigh, ia gekuigh ia inigh mangigham. Nin hoziaba, ko hoziabagh isin apiaghiri gumaziba, ko midorozir gumazir uan midorozir biziba ateriba, ko midorozir gumazir oraba ko midorozir sabar itir bar avirim, ki bar ia gekuigh ia inigh mangam.

⁵ Ezi Persian kantri ko Itiopian kantri ko Libian kantrin midorozir gumaziba bar ia ko iti. Egha me bar oraba ko midorozimin dapanir asuaba iti.

⁶ Ezi kantri Gomerin midorozir gumaziba ko, kantri Bet Togarman notin amadaghan itir midorozir gumaziba, me uaghan ia ko iti. Ezi ikizir igharazir aviriba uaghan ia ko iti.

⁷ Atrivim Gok, ni midorozim bagh biziba akir. Egh midorozir gumazir ni ativaziba, me uari akuvagh uaghan midorozim bagh uari akir. Eghti ni deraghvira me geghuv.

⁸ Ni dughiar ruarimin mizuam mangiti, gin dughiar abuananamın ki nin diagh ni amadaghti, ni kantri Israel bagh mangam. Kantrin kam bar fomira midorozimin aven ikuvigha dughiar ruarimin gumazamiziba puvatizir danganimin min iti. Ezi ki an gumazamiziba kantrin igharazibar tongin me akuvagha me inigha uamategha men nguazimin izezi, me datirighin navir amirizimin uan nguazir mighsiabar iti. Gin izamin dughiam otoghti, ni mangi kantrin kam misogham.

⁹ Ni uan midorozir gumaziba ko, kantrin igharazibar midorozir gumaziba, ia nguazir kamın gumazamizir kabav soghsi mangam.

Ia amozir ekiam ko ghuariam mıtarmegha izi moghin, men nguazim avaragham.

¹⁰ “Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki kamaghin Gok migei: Dughiar kam otoghti, nighnizir taba ni bativti ni arazir kuratabar amusi nighnigh, dar amuamin tuaviba buriam.

¹¹ Ni suam: Kantrin kamın gumazamiziba navir amirizimın ikiava deravira iti. Men nguibar ekiaba bar, divazir gavgavir da aviniziba ko tiar akar gavgaviba puvati. Kamaghin amizi, ki pura aven mangi me korogham.

¹² Men nguibar ekiaba faragha ikuvizi, me kantrin igharazibar ikegha uari akuvagha uan nguazimın ize. Egha me datirighin, bulmakauba ko biziba ikiava nguazir kamın kantribar tongira iti. Eghti ni mangi me gasighasigh men biziba okemegh da inigh mangi.

¹³ Eghti kantri Seba ko kantri Dedanin gumazamiziba, ko kantri Spenin dagiaba bagha ingarir darazi ko, an midorozir gumazir igiaba bar, me izi kamaghin ni mikimam: Ni ti biziba okimasa ize. Ni ti uan midorozir gumazir aviriba akuvagh izi, egh me korogh men bizibagh asighasigh men silva ko gol ater, men bulmakauba ko men bizir aghuir aviriba inigh mangasa.

¹⁴ “Nguazir kamın gumazim, ni nan akam an gun Atrivim Gok mikim suam, ‘Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki kamaghin migei: Ni ganti, nan gumazamiziba Israelia deravira dapiagh ikiam. Eghti ni dughiar kamra dikavigh me bagh mangi.

¹⁵ Ni saghon notin amadaghan ikegh, uan midorozir gumazir gavgavir avirir dafam inigh Israelia misoghsi izam. Midorozir gumazir avirir

kaba, me kantrin igharazir aviribar tongin ikegh izi, egh me bar hoziabar apiagh ni ko izam.

¹⁶ Ni nan gumamaziziba Israelian apanim damusi izam, mati amozir ekiamin ghuariar pizim me avara. Dughiar abuananam otoghti, ki ni isi uan nguazim misoghsi ni amadagham. O Gok, ki kamaghsua, ni damighamin arazir kamın, ki uabi isi Kantrin Igharazibar Gumamazizibar akagham, eghti me na gifogh suam, ki Godin bar zuezim.

¹⁷ Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki kamaghın migei: Fomira nan ingangarir gumaziba, kar nan akam inigha izir gumaziba, ki me mikemezi, me ikiangsizir akaba Israelia ganiga ghaze: Ki gin izamin dughiatamin apaniba amadaghti me Israelia gasighasigham. Ezi Gok, ni apanir kam, ezi dughiar kam izi.’”

God pazavira Atrivim Gok damuam

¹⁸ “Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki kamaghın migei: Atrivim Gok Israelin nguazim misoghamin dughiamın, nan aningagharim puvira dikavigham.

¹⁹ Ki atariva navir kuram iki, nan aningagharim avimin min na dikavti, ki kamaghın mikim suam: Ki mikimkizir ekiam amadaghti, a Israelin nguazimin otogh a ginobaghnobagham.

²⁰ Ongarimin itir osiriba, ko overiamın itir kuaraziba, ko nguazimin itir asizir ekiaba ko doziba, ko gumamazizir nguazir kamın itiba, da bar nan damazimin puvira akongiva atiatingam. Mighsiaba iriti danganir kuraba bighiram, eghti nguibar ekiaba avinizir divaziba akarighiram.

²¹ Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki kamaghin migei: Ki midorozir ekiam damighti, a nan mighsiabar tongin Atrivim Gok gasighasigham. Eghti an midorozir gumaziba uan midorozir sababar uari uariv soghirarigham.

²² Ki Atrivim Gokin araziba tuisigh pazavira a damighti arimariar kuraba a giram. Eghti midorozimin aven an midorozir gumazir ovengezibar ghuziba emir ivemaram. Eghti ki amozir dafar kuraba, ko amozir ofizir ekiar dagiabar min gariba, ko avim, ko salfan dagiar avir bar puvira isim amadaghti, da a ko an midorozir gumaziba, ko gumazamizir an akurazibagh isin iram.

²³ Arazir kamın, ki uabi isi Kantrin Igharazibar Gumazamizibar akaghti me fogham, ki Godin bar zuezim, egha ki ziar ekiam iti. Eghti me fogh suam, ki Ikiavira Itir God.”

39

Ikiavira Itir God Atrivim Gok abira

¹ “O nguazir kamın gumazim, ni nan akamin gun Atrivim Gok mikim: Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki kamaghin migei: O Gok, ni Mesekin kantri ko Tubalin kantri, aningin atrivir faragha zuim, ni oragh! Ki nin apanim gami.

² Ki ni giraghti ni bar saghon mar notin amadagham ikegh izi, Israelin mighsiabar otoghiva Israelia misoghsi izam.

³ Eghti ki nin agharir kiriamin suirazir barir pim ko, nin agharir guvimin itir baribav sueghti da iregham.

⁴ Eghti Gok, ni uan midorozir gumaziba ko nin akurazir darasi, ia Israelin mighsiabar arighiregham. Eghti ian kuaba, kuarazir guar aviriba, ko asizir atiaba dar amam.

⁵ Ia arimighiregh azenara nguazim gireghiv ikiam. Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki kamaghin mikeme.

⁶ “Ki Magokin nguazim ko ongarir dadaribar deravira apiaghav itir gumazamiziba avim me datigham. Eghti me bar moghira fogh suam, ki Ikiavira Itir God.

⁷ “Ki kamaghin damightima, nan gumazamiziba Israelia, nan ziar bar zuezim gifogham. Ki ua uan ziar bar zuezim damighti, me uam aghumsizim na daningan kogh, egh kamaghin mikiman kogham, a pura bizim. Eghti Kantrin Igharazibar Gumazamiziba kamaghin fogh suam, ki Ikiavira Itir God, Israelian Godin bar zuezim.

⁸ “Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki ghaze: Dughiar ki mikemezim, a kiran oveghangin otogham. Bar guizbangira, dughiar kam zuamiram otoghti, ki bizir kabar amuam.

⁹ Gumazamizir Israelin nguibar ekiabar aven itiba, me uan nguibaba ategh mangi midorozir bizir apaniba pura taghizi itiba iniam. Kar men oraba ko, barir piba ko, barir afuziba ko, afuzir ruariba ko, midorozir ifaniba. Me dazibar min dar avibar arigh mangi 7plan azenibar tugham.

¹⁰ Egh me ua 7plan azenir kabar ua ruariba ko, tuzibar dazibar kuan kogham. Me avibar arighsi midorozir bizir kabar ikiziba ater mangi dar avibar arigham. Gumazir men biziba

okemeziba, Israelia kamaghira, me ikaragh men biziba okemegham. Apanir men bizibagh asighasighiziba, Israelia uaghan me ikaragh men bizibagh asighasigham. Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki kamaghin mikeme.”

Gokin midorozir gumaziba afamin nguazim

¹¹ Ikiavira Itir God kamaghin migei, “Bizir kaba bar otivightima, ki Israelin nguazimin Gok afisi nguazim a danigham. Danganir kam, Amangsizim Itir Dipar Akaremın aruem anadi naghin danganir zarimın ikiam, egh gumazamizir mangigh izegh gamibar tuavim apirigham. Me gin Gok uan midorozir gumaziba ko, danganir zarir kamın bar me afam. Egh me ziar kam a darigham, ‘Gokin Midorozir Gumazibar Danganir Zarim.’

¹² Israelin ikizim, 7plan iakinibar gumazir kuaba afir ingangarim damu mangi givaghti, nguazim ua deragh zuegham.

¹³ Israelin nguazimin itir gumazamiziba bar, gumazir kuar kabar afamin ingangarim damuam. Dughiar kamın, ki uan ziar ekiam ko gavgavim men akaghti me nan ziam fam. Egh me uaghan, uan kuabar afamin ingangarir kam bangin ziar ekiam iniam. Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki kamaghin mikeme.

¹⁴ Me gumaziba amiseveghti, me mangi nguazim daru gumazir kuar nguazimin ikiavira itiba buri, da isi mozibar afam. Me kamaghin damighti, nguazim ua zuegham. Me 7plan iakinibar kamaghin kuaba buriamin ingangarim damuam.

15 Me Israelian nguazimin averiam zurara manaboghin izighirigh damuva agharitabar apigh, egh ifevim damigh ababanimin min dar boroghin anesaragham. Eghti gumazir kuaba afiba izi, agharir kaba inigh mangi Gokin Midorozir Gumazibar Danganir Zarimin dar afam.

16 Eghti nguibar ekiar tam danganir kamin boroghin ikiam. Eghti me ziar kam a darigham, 'Midorozir Gumazir Bizir Ekiam.' Me kamaghin ingangarir kam damighti nguazim ua deragh zuegham.

17 "Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki kamaghin miqia ghaze: O nguazir kamin gumazim, ki kamaghsua, ni kuarazir guar aviriba ko, asizir atiar tintinibar itiba bar dar diaghti, me izi uari kuvagh ofan ki me bagh damuamin kam ami. Kar Israelin mighsiabar isar bar ekiam. Da iziva gumazir kuar kabar tuzibar amiva dar ghuzim dozam.

18 Ia iziva midorozir gumazir bar gavgavir kabar tuziba amiva, men ghuziba dozam, mati me Basanin Distrighin itir sipsipba ko, memeba ko, bulmakaun mikarziba sara itiba ofan min ada api.

19 Ki ofa damuasa ami moghin gumazir kabav soghirarighi, kuaraziba ko asiziba izi dar tuzibar amiva naviba bar izevegham, egh men ghuzibar ami mangi mati, me dipar onganiba apava ongani.

20 Me izi nan dagher dakozimin hoziaba ko, dagh apiaghirir gumaziba ko, midorozir gumazibar tuzibar ami mangi bar izevegham. Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki kamaghin mikeme."

Ikiavira Itir God, ua Israelia inigham

21 Ikiavira Itir God ua miġia ghaze, “Ki gumazamizibar arazir kuraba ikarvagh ivezir kuram me daningam. Eghti Kantrin Igharazibar Gumazamiziba dughiar kamın nan gavgavir ekiamın ganigh fogham, egh ziar ekiam na daningam.

22 Egh dughiar kamın ikegh mangi dughiaba bar, Israelin ikizim kamaghın deragh fogham, Ki Ikiavira Itir God, ki men God.

23 Eghti Kantrin Igharazibar Gumazamiziba, ki Israelin ikizim gamizir bizir mingarim gifogham. Dughiar kamın Israelia nan akam batuegha arazir kurabagh ami. Kamaghın amizi, me kantrin igharazimın kalabuziabar mın ghue. Ezi ki akirim ragha me gasaragha me ataghizima, apaniba me abira midorozibar me misoghariki.

24 Me arazir mizirizir bar kurabagh ami. Ezi ki akirim ragha me gasarazi, me uan arazir kurar kabar ivezim ini.

25 “Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki kamaghın miġei: Jekopin ovavir borir kantrin igharazibar kalabuziabar mın itiba, ki datirighın men apangkuvigh ua me inigh, men ikizim damighti me ua deragham. Egh ki uan ziar zuruzim deragh an ganti, gumazitam anebiraghan kogham.

26 Israelia ua deraghvira uan nguazimın ikiti, gumazitam ua me damuti, me atiatingan kogham. Egha me faragha akirim ragha na gasaragha amizir arazir kurabagh nighnigh, aghumsizir ekiam iniam.

27 Ki apanibar kantribar tongın ua uan gumazamiziba inigh izam. Eghti Kantrin Igharazibar

Gumazamiziba, ki Israelia gamizir bizir kamın ganigh fogh suam, nan araziba bar zuegha dera.

²⁸ Eghti Israelia ki me gamizir bizibagh niġhniġham. Ki me amadazi me ghua kantrin igharazibar kalabusin min itima, ki ua me akuvagha me inigha men nguazimin ize. Ki men tav ateghti, a kantrin kabar aven ikivira ikian kogham. Eghti me kamaghin fogham, ki Ikiavira Itir God, men God.

²⁹ Ki uan Duam isi Israelin ikizim gingegham, egh uam akirim ragh me gasaraghan kogham. Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki kamaghin mikeme.”

God, ġin kantri Israelin otivamin bizir aghuibar Esekielin akakasi

40

(Sapta 40--48)

Ikiavira Itir God Esekiel inigha Jerusalemın ghu

¹ E kalabuziabar min itima, azenir namba 25 otozi, an iakinir faragha zuimin, an dughiar namba 10in, Ikiavira Itir Godin gavgavim na avara. Kar apaniba Jerusalemın nguibar ekiam inigha ġivazi, an azenir namba 14in ġin otozi dughiam. Dughiar kamra Ikiavira Itir God uan Duamin aven na inigha Jerusalemın ghu.

² Ezi ki irebamin min garir bizimin garima, God na isa Israelin nguazimin ghua miġhsiar mamın bar pin na ati. Ezi ki garima bizir mam sautin amadaghan miġhsiar kamın ikia, mati nguibar ekiamın min gari.

³ A na inigha bar roghira ghuzi, ki garima gumazir mam brasin min taghtasi. A divazimin tiar akar mamın miriamın tughav ikia bizibar abarir aghorim ko, bizibar abarir benim, uan dafarimın aningın suiraghav iti.

⁴ Egha gumazir kam kamaghın na miġia ghaze, “Nguazir kamın gumazim, ni gan! Deraghvira kuarim atigh! Akar ki ni miġeiba baragh! God bizir kam bagha ni inigha ize, kamaghın amizi, ni deraghvira bizir ki nın akakaghamibar gan. Egh ni ġin mangi bizir kabar gun Israelian ikizim mikemegh.”

Esekiel aruem anadi naghın itir divazimin tiar akamın gani

⁵ Ki ganizir bizir kam, a Godın Dipenim, ezi divazir mam anevini. Gumazir kam uan bizibar abarir aghorim inigha divazimin abari. Aghorir kamın ruarim 3 mitan tu. Ezi divazir kamın tuirivimın ababanım a 3 mitan tu, ezi a mitemezir ababanım 3 mitan tu.

⁶ Egha a tiar akar aruem anadi naghın itimın ghu. A dagiar adiriziar itariba dika ghuanaga aven zuir danganimın tiar akamın gara an abari. Ezi aven zuir tuavimın ruarimın ababanım 3 mitan tu.

⁷ An aven ghua garima, gumazir divazimin garibar danganir mizuariba vong ko vongın sara iti. Egha dar aroziba ko ruariba bar moghira, 3 mita, 3 mitan tu. Ezi danganir kaba abighizir birim, an arozimın ababanım, 2 mita ko akuamın tu. Danganir kabagh itagh sıvagh mangi, aven

zuir tuavim iti, an tiar akam Godin Dipenim avinizir divazimin aven amadaghan gari. Gumazir kam danganir muziarir bar aven zuimin ruarimin abari, ezi an ababanim 3 mitan tu.

8-9 Ezi an aven zuir tuavir kamın azuarir dozimin abarima, an arozimin ababanim 4 mitan tu. Azuarir dozimin miriamningin birimning vong ko vongin ikia, aningın arozim 3 mitan tu. Azuarir dozimin vongin, tiar akar Godin Dipenim avinizir divazimin aven amadaghan gari. Gumazir kam ghua tiar akar kamın miriamın vong ko vongin itir guarir akinimningin arozimningin abarima, aningın ababanim uaghara 1 mitan tu.

10 Gumazir divazimin garibar danganir muziarir 6pla, da aven zuir tuavimin miriamningin iti. Ezi danganir kabar ababaniba vaghvagha magh ghue. 3pla vongin itima, 3pla vongin iti. Ezi guarir akinir dar tongira itibar ababaniba, uaghan uaghara ghu.

11 Egha gumazir kam gin uamategha ghua tiar akar aven mangamimin abari. Ezi tiar akamin arozim uabi 6 mita ko akuamin tu. Eghti me tiam kuamin dughiamin, an arozimin ababanim 5 mitan tu.

12 Ezi divazimin garir gumazibar danganir muziariba, da birir otevilla iti. Dar tuiriviba 50 sentimita, ezi dar aroziba uaghan 50 sentimita. Ezi danganir kabar ruariba ko aroziba uaghara magh ghuegha, 3 mitan tu.

13 Gumazir kam, divazimin garir gumazibar danganir mamın aven girakirangin ikegha, an abaragha ghua vongin itir danganir mamın

akirangin tu. Ababanir kam 12 mita ko akuamin tu. Ababanir kam, a dipenir siriamin, otevir mamın ikegha ghua vongin otevir mamın tuzimin ababanim, an mirara ghu.

¹⁴ Egha gumazir kam gin ghua azuarir dozimin abari. An tuirivim 10 mitan tu. Ezi tiar akar vongin azuarir dozimin itim, an miriamningin guarir akinir pumuning iti, egha a bar ghua Godin Dipenim avinizir divazimin aven ghua, uari akuvir danganim oto.*

¹⁵ Ezi Dipenim avinizir divazimin azenan itir tiar akamin ikegha, bar aven ghua azuarir dozimin vongin otozimin ruarim, 25 mitan tu.

¹⁶ Ghurir kaba bar moghira, winduan doziba iti. Ezi gumazir divazimin garibar danganibar biriba, da bar winduaba iti. Egha dar guarir akiniba, misizibar min garir temem detin nedaziba iti.

Esekiel, divazimin aven danganir ekiar uari kuvimin gari

¹⁷ Egha gumazir kam na inigha ga danganir kaba ategha, Godin Dipenim avinizir divazimin aven ghua 30plan danganir muziarir igharazibar garima, da divazir ekiar kamın pueghav iti. Me fomira dagiar aviriba isa nguazim gatigha daruamin danganimın ingari. Daruamin danganir kam, danganir muziarir kabar guamin ikia divazir ekiar kamın averiam bar an avini.

¹⁸ Egha daruamin danganir kam bar ghua Dipenim avinizir divazir tiar akaba itibar tu. Daruamin danganir kamın ruarimin ababanim,

---

* **40:14:** Me Hibrun akam kagh deragha a mingarim abighizir puvati.

tiar akabar arozibar ababaniba ko magh ghue. Ezi uari akuvir danganir ekiar kam vazim̄in itima, Godin D̄ipenim p̄in iti.

¹⁹ Danganir uari akuvir ekiar kam, bar moghira d̄ivazir namba 2 anev̄ini. D̄ivazir namba 2in kam, Godin D̄ipenim an aven iti. D̄ivazir namba 2in kam̄in aven, uari akuvir danganir igharazim ikia, egha a mong p̄in iti. Ezi namba 2in d̄ivazir kam̄in aruem anadi nagh̄in, tiar akar mam iti. Ezi gumazir kam nguazir d̄ivazir kamninḡin tizim̄in itim̄in abari. An azenan itir d̄ivazir ekiam̄in tiar akam̄in ikegha ghua, aven itir d̄ivazir namba 2in tiar kam̄in tu. Ezi nguazir kam̄in ababanim, 50 mitan tu.

Esekiel notin amadaghan itir tiar akam̄in gari

²⁰ Ezi gumazir kam d̄ivazir ekiar notin amadaghan itir tiar akam̄in abanasa zui. Egha tiar akam̄in ruarim ko arozim̄in abari.

²¹⁻²² Ezi notin amadaghan itir tiar akam, an danganir muziarir 6pla iti, 3pla vongin itima 3pla vongin iti. Tiar akar kam ko, an danganir muziariba ko, b̄iriba ko, azuarir dozim ko, win-duan doziba ko, temer aghuibar nedaziba, dar ababaniba aruem anadi nagh̄in itir tiar akam̄in danganiba ko magh ghue. Tiar akam̄in danganibar arozim̄in ababanim 12 mita ko akuam̄in tu. Ezi an ruarim̄in ababanim, 25 mitan tu. Ezi tiar akar kam̄in adiriziar dik̄i mavanangamim, ighuvir 7pla iti, eghti me da dik̄i p̄in mavanang an azuarir dozim̄in aven mangam.

²³ Ezi notin amadaghan itir d̄ivazir ekiam̄in tiar akam, an vongin, namba 2in d̄ivazim̄in tiar akar mam iti. Aning aruem anadi nagh̄in itir tiar

akamning ko magh ghu. Ezi gumazir kam tiar akar kamningin tizimningin itir nguazim in abari. An azenan itir divazir ekiamin tiar akamin ikegha ghua aven itir divazir namba 2in tiar kam in tu. Ezi nguazir kam in ababanim, 50 mitan tu.

Esekiel sautin amadaghan itir tiar akamin gari

²⁴⁻²⁶ Ezi gumazir kam na inigha sautin amadaghan ghu, egha ga ghua divazir ekiamin tiar akamin oto. Egha tiar akar kam in danganiba ko guarir akiniba ko azuarir dozim, dar ruarim ko arozim in abari. Ezi tiar akar kam in aven itir danganiba ko azuarir dozim, da winduan doziba ikia, da tiar akar igharazimning itir biziba ko bar moghira magh ghue. Ezi danganir kam in ruarim in ababanim, 25 mitan tu, ezi an arozim 12 mita ko akuamin tu. Ezi tiar akar kam in adiriziar diki mavanangamim, ighuvir 7pla iti, eghti me da diki pin mavanang an azuarir dozim in aven mangam. Egha adiriziam in borogh in itir guarir akinimning, vong ko vong in itima, aning misizim in min garir detin temer nedaziba iti.

²⁷ Ezi sautin amadaghan, namba 2in divazim, uaghan tiar akar mam iti. Gumazir kam ghua nguazir divazimning in tiar akar kamning in tizim in itim in abari, mati a faragha aruem anadi nagh in ababanim gamizi mok in. Nguazir kam in ababanim uaghan 50 mitan tu.

Esekiel namba 2in divazim in tiar akabar gari

²⁸ Ezi gumazir kam na inigha ga namba 2in divazim in tiar akamin aven ghua, danganir me uari akuvir igharazir God in Dipenim in guamin itim in oto. Ezi gumazir kam sautin amadaghan

itir tiar akamın danganibar abarima, an ababaniba, tiar akar igharazibar ababaniba ko uaghara ghu.

²⁹ An danganir muziariba, ko an guarir akiniba, ko azuarir dozim, da danganir igharazir a faragha abaraziba ko magh ghu. Danganir kam ko an azuarir dozim, uaghan winduan dozir aviriba iti. Ezi an ruarimın ababanım, 25 mitan tu, ezi an arozimın ababanım, 12 mita ko akuamın tu.

³⁰ Danganir kam, azuarir ekiaba an vong ko vong sara iti. Azuarir kabar ruarim 12 mita ko akuamın tu, ezi dar aroziba 2 mita ko akuamın tu.†

³¹ Azuarir kaba, me azenan uari akuvir danganir ekiam guam amisuegħa iti. Ezi azuarir dozimın guarir akinimning, misizimın mın garir detın temer nedaziba iti. Ezi an adiriziam, ighuvir 8pla iti.

³²⁻³⁴ Ezi gumazir kam na inigha ga aruem anadi naghın itir tiar akamın aven ghua, me uari akuvir danganir igharazir mamın oto. Egha aven mangamin tiar akamın danganibar abarima, an ababaniba tiar akar igharaziba ko magh ghu. An danganir muziariba, ko an guarir akiniba, ko azuarir dozim, da danganir igharazir a faragha abaraziba ko magh ghu. Danganir kam ko an azuarir dozim, da uaghan winduan dozir aviriba iti. Ezi an ruarimın ababanım, 25 mitan tu, ezi an arozimın ababanım, 12 mita ko akuamın tu. An azuarim, me azenan uari akuvir danganir ekiamın guam misuegħa iti. Ezi azuarir dozimın guarir akinimning, misizimın mın garir

---

† **40:30:** Hibrun akam vezin kam deragħa an mingarim abighizir puvati.

detin temer nedazir aghuiba iti. Ezi an adiriziam, ighuvir 8pla iti.

³⁵⁻³⁷ Ezi gumazir kam na inigha ga ghua notin amadaghan itir namba 2in divazimin tiar akamin oto. Egha aven mangamin tiar akamin danganibar abarima, an ababaniba tiar akar igharaziba ko magh ghu. An danganir muziariba, ko an guarir akiniba ko, azuarir dozim, da danganir igharazir a faragha abaraziba ko magh ghu. Danganir kam ko an azuarir dozim, da uaghan winduan dozir aviriba iti. Ezi an ruarimin abanim, 25 mitan tu, ezi an arozin abanim, 12 mita ko akuamin tu. An azuarir dozim, an azenan uari akuvir danganir ekiamin guam misuegha iti. Ezi azuarir dozimin guarir akinimning, misizimin min garir detin temer nedazir aghuiba iti. Ezi an adiriziam, ighuvir 8pla iti.

Esekiel danganir me ofabar amuamimin gari

³⁸ Ezi divazir namba 2in notin amadaghan itir tiar akamin azuarimin boroghin, danganir mam uaghan iti. Danganir kam tiar akam, azuarimin boroghin iti. Me ofan bar isia mighiriba bagh asiziba inigh izi, danganir kam aven da ruam.

³⁹ Tiar akar kam boroghin itir azuarir kam, an aven, 4plan dakoziba iti, pumuning vongin itima, pumuning vongin iti. Ezi me ofa damuamin asiziba isa dagh arigha dav sosi. Ofan kabanang, ofan avim bar isia mighiriziba, ko arazir kuraba gin amangamin ofaba, ko osimtiziba agivamin ofaba.

⁴⁰ Ezi notin amadaghan itir tiar akamin boroghin itir azuarir kam, an azenan, 4plan dakozir igharaziba ua iti. Da azuarir kam

ghuavanadir adiriziamin boroghin iti. Dakozir pumuning vongin itima, pumuning vongin iti.

⁴¹ Ezi datirighin ofa damuamin asizibav soghamin dakozir 8pla iti. 4plan dakoziba, azuarimin azenan itima, 4plan dakoziba, azuarimin aven iti.

⁴² Ezi dakozir 4plan igharaziba, ua iti, me dagiabar adar ingari. Dakozir kabar turivibar ababanim 50 sentimita, ezi dar ruariba ko arozibar ababanim 75 sentimitan tu. Me dakozir kabagh isin, afuaba ko bizir igharaziba arisi, kar asizibav sogh, ofan bar isi mighiramibar amuamin biziba.

⁴³ Ezi asiziba aguamin akeziba, me azuarir kamın aven itir biribar da dui. Akezir kabar ruaribar ababaniba, 7 sentimita ko akuamin tu. Ezi me ofa damuamin asizir tuziba dakozir kabar da arisi.

Esekiel ofa gamir gumazibar ghuriabar gari

⁴⁴ Ezi gumazir kam na inigha namba 2in divazimin aven ghua, uari akuvir danganimin aven otogha garima, God bagha ighiabagh amir gumazibar danganimning iti. Danganir mam, notin itir tiar akamin boroghin ikia guam sautin misoke. Ezi danganir igharazim, sautin amadaghan itir tiar akamin boroghin ikia, guam notin misoke.

⁴⁵ Ezi gumazir kam kamaghin na migei, "Danganir guam sautin misoghezim, kar ofa gamir gumazir Godin Dipenimin ingangaribar garibar danganim.

⁴⁶ Ezi danganir guam notin misoghezim, kar ofa gamir gumazir ofan dakozibar ingangaribagh amiba, men danganim. Me Livain an-

abamın ovavir boribar aven otivigha Sadokın ovavir boribar adarazira. Merara, Ikiavira Itir Godin boroghın mangı an ingangarim damuam.”

Aning Godin Dıpenimın oto

⁴⁷ Ezi gumazir kam Godin Dıpenimın uari akuvir danganımın abarima, an ruarim 50 mita, ezi an arozim uaghan 50 mita, egha aning uaghara ghu. Ezi ofa gamir dakozim, Godin Dıpenimın faragha iti.

⁴⁸ Ezi gumazir kam ua na inigha ghua Godin Dıpenimın otogha an azuarir mam nan aka. Egha an tiar akamın boroghın itir guarir akınir vong ko vongın itimningın abari, aningın ababanım uaghara ghugha, 2 mita ko akuamın tu. Ezi Godin Dıpenimın tiar akamın arozimın ababanım,‡ 7 mitan tu. Ezi birir otevir tiar akamın miriamningın itimning, aning uaghara ghugha 1 mita ko akuamın tu.

⁴⁹ Ezi azuarir kamın ruarımın ababanım 10 mitan tu. Ezi an arozimın ababanım 5 mita ko akuamın tu. Egha adırıziam, danganir me uari akuvimın ikegha azuarir kamın anabo. Ezi guarir akınir dafar pumuning azuarir kamın tiar akamın miriamningın mitıghav iti.

41

¹ Ezi gumazir kam na inigha Godin Dıpenimın aven ghu. Ga garima, Anogoroghezir Danganım iti. Egha a tiar akamın boroghın itir guarir

---

‡ **40:48:** Akar ababanır kamningın itim ua datırighın Hibrun akamın itir puvati. Akar kam fomıra ikia iza datırighın a itir puvati. Akar kam ikiavira itir dughiamın, gumazir maba Grikin akamın a gira, ezi akar kam akınafarir me Grikin akamın an osirizimın iti.

akınimning vong ko vong itimın abarima, aningın arozim 3 mitan tu.

² Ezi a tiar akamın arozimın abarima, an ababanım 5 mitan tu. Ezi tiar akamın miriamningın birir otevir vong ko vongın itimning virara voroghıra ghu. Aningın arozimın ababanım 2 mita ko akuamın tu. Egha gumazir kam Anogoroghezir Danganir kamın abarima, an ruarimın ababanım, 20 mita, ezi an arozimın ababanım 10 mitan tu.

³ Egha a bar aven ghua Danganir Bar Anogoroghezimın oto. Egha a tiar akamın boroghın itir guarir akınir vong ko vong itimningın abarima, aningın arozimning, 1 mitan tu. Ezi tiar akamın arozimın ababanım, 3 mitan tu. Ezi tiar akamın miriamningın birir otevir vong ko vongın itimning virara voroghıra ghu. Aningın arozimningın ababanım 3 mita ko akuamın tu.*

⁴ Egha a Danganir Bar Anogoroghezir kamın abarima, an ruarim ko arozim, aning uaghara ghua 10 mitan tu. Egha a kamaghın na miğei, “Danganir kam, a Danganir Bar Anogoroghezim.”

Esekiel Godın Dıpenimın poghezir ghuriabar gari

⁵ Ezi gumazir kam Godın Dıpenimın birir mitiamın abari, ezi an ababanım 3 mitan tu. Godın Dıpenim azenan danganir muziarir avırıba anevınigha iti. Egha danganir kabar arozimın ababanım, 2 mitan tu.

---

* **41:3:** Hibrun akam deragha miğirigiar kamın mingarım abıghızır puvati. Ezi akar kam, datırıghın itir Grıghın akamın gın zui.

⁶ Danganir muziarir kaba, da uari gisin ikia ghuava anaga 3plan ghuriaba iti, ezi 3plan ghuriar kaba, vaghvagha 30plan danganir muziarir kaba iti. Me dar ingarir dughiamin, me dipenir akiniba asegha akoriba dagh isin da arigha 3plan ghuriar danganir muziariba itiba, pin dar ingari. Eghti dar oteyiba izi Godin Dipenimin birim biraghan kogham.

⁷ Danganir muziarir Godin Dipenimin avinizir kaba, dar ghuriar dar itiba kamaghin iti: Danganir vanginan itiba, dar arozim 2 mitan tu. Ezi dar pin danganir muziarir ghuriar namba 2in itiba, dar ababaniba mong ekevegaha dar apengan itir danganibar ababanibagh afira. Ezi dar pin danganir muziarir ghuriar namba 3in itiba, dar ababaniba mong ekevegaha dar apengan itir danganibar ababanibagh afira. Ezi adiriziar mam, ghuriar vanginan itimin ikegha pin ghua namba 2in ghuriamin ghua bar pin namba 3in ghuriamin oto.[†]

⁸ Ki gari, Godin Dipenim ghuriar vazimin itim biragha azenan ghuzir daruamin tuavim, a ghuriar kabar apengan dar mingarimin min ikia, Dipenir miriaba bar da avini, egha a ghuriar pin itibar mingariba gavgaviba dagh anidi. Mingarir kam, nguazimin ikegha pin ghua daruamin tuavimin tu, an tuirivimin ababanim 3 mitan tu.

⁹ Danganir muziarir kabar azenan itir divazimin mitiamin ababanim, a 3 mita ko akuamin tu. Ezi vanginan itir nguazir pura itim,

---

[†] **41:7:** Hibrun akam deragha migirigiar kamin mingarim abighizir puvati.

a Godin Dipenim avinizir danganir mizuaribar ikegha ghua,

¹⁰ Godin Dipenim avinizir dipenir igharazir mabar oto. Danganir aruir kam, Dipenim bar anevinigha gumaziba daruamin tuavimin min iti, ezi an arozimin ababanim 10 mitan tu.

¹¹ Ezi danganir mizuarir kabar aven mangamin tiar akar pumuning iti, egha aningin azenan aruir tuavim guam a misuegha iti. Egha tiar akar mam a Godin Dipenimin sautin amadaghan itima, mam notin amadaghan iti. Ezi ki ua garima, pin itir tuavim, kar danganir muziariba avinizir tuavim, an arozimin ababanim, 2 mita ko akuamin tu.

Godin Dipenimin ababanim

¹² Godin Dipenimin akirangin aruem uaghiri naghin, dipenir ekiar mam iti. Egha Godin Dipenim avinizir nguazir pura itim, guam a misuegha iti. Dipenir kam in arozimin ababanim, a 35 mitan tu, ezi an ruarim 45 mitan tu. Dipenir kam in birir azenan ghuzim, an mitiamin ababanim a 2 mita ko akuamin tu.

¹³ Egha gumazim Godin Dipenimin ruarimin abarima, a 50 mitan tu. Egha a gin nguazir Godin Dipenim avinizim ko aruem uaghiri naghin itir dipenibar abari. A Godin Dipenimin tiamin mikebamin ikegha an abara ghua dipenir igharazir kam in girakirangin oto. Ezi an ababanim 50 mitan tu.

¹⁴ Egha a Godin Dipenimin guam ko nguazir kinir vong ko vong sara itimin ruaribar abari, dar ababanim bar moghira uaghan 50 mitan tu.

^{15a} Egha a ghua, Godin Dipenimin akirangin itir dipenimin abari, dipenir kam Godin Dipenim

avınızir nguazir kinim guam a misuegha iti. A dipenir kam ko an dipenir ruarir vuem ko vuemin itimning, dar ruaribar abarima, dar ababanim uaghan 50 mitan tu.

Esekiel Godin Dipenimin aven an biribar digiribar gari

15b-16 Godin Dipenimin aven zuir danganim, ko an azuarir faragha itimin birim ko Anogoroghezir Danganimin birim, ko winduan ruariba ko, 3plan birir tiar akamin boroghin itiba, me temer arariba isa, ghuriamin ikegha ghua winduabar otogha, birir kabar pogha da ariki. Egha uaghan temer arariba winduaba aven dagh ase.

17 Me Godin Dipenimin Anogoroghezir Danganim ko, Bar Anogoroghezir Danganimin biriba ko, tiar akam gisin danganir pin itimin biriba ko, Dipenimin aven zuir danganimin biriba nedazibar digiribar gin ghua da aghore.‡

18 Digirir kam kamakin: temer aghuir mamın nedazim iti, ezi an gin enselin bar gavgavir mamın nedazim iti, ezi an gin detin tememin nedazim iti, egha ghua dar nedaziba kamaghira uari aghoravkira ghua, danganir kam bar a ini. Enselin bar gavgavir kaba vaghvagha guar pumuning iti.

19 Mam gumazir guam iti, ezi igharazim laionin guam iti. Egha aningin guamning detin tememin gari, detin temer roghira itir vong ko vongin itimningin gari. Digirir kamaghira gariba, bar Dipenimin biribagh izifa.

---

‡ 41:17: Hibrun akam deragha migirigiar kamin mingarim abighizir puvati.

²⁰ Egħa da vangin an itir ghuriamin ikegħa uanaga tiar akabagh afiragħa isin tu.

^{21a} Anogoroghezir Danganimin guarir akinimning, 4plan miriaba iti. Egħa aning magħgari.

*Esekiel ofa gamir dakozimin gari,
a Ikiavira Itir Godin borogħin iti*

^{21b-22} Bar Anogoroghezir Danganimin aven mangamin tiar akamin borogħin, bizir mam iti, a ofa gamir dakozir mam in min gari. Ofa gamir dakozir kam, me temer araribar an ingari. An tuirivimin ababanim, 1 mita ko akuamin tu, ezi an arozimin ababanim, 1 mitan tu, ezi an ruarim 1 mitan tu. An mukebaba, ko an dikinim, § ko an miriaba, me temer araribar dar ingari. Ezi gumazir kam kamagħin na migei, “Ofa gamir dakozir kam, a zurara Ikiavira Itir Godin damazimin tughav iti.”

Godin Dipenimin tiar akaba

²³⁻²⁴ Danganir Anogoroghezimin aven zuir tiar akam, tiar pumuning iti. Tiar kamning vaghvagħa akuar pumuning iti, ezi me hinsbar da isav suiki. Pumuning vongin itima, pumuning vongin iti. Da kuamin dughiam, da sivagh sivagh mangi uarigh puegham. Ezi kamagħira Danganir Bar Anogoroghezim uaghan tiar pumuning iti.

²⁵ Ezi me Anogoroghezir Danganimin tiamningin, detin temeba ko enselin bar

---

§ **41:21b-22:** Hibrun akam, akar kam, “an dikinim,” a guizbangira ghaze, “an ruarim.” Fomira itir gumazir maba akinafarir kamin akam gira, egħa ghaze, akar kam ghaze, “an dikinim.”

gavgavibar nedazibar ghore, mati nedazir me Dïpenimîn aven itir biribar ghore. Ezi tiar akar azuarimîn aven mangamimningin azenan, me temer araribar dïpenir ivem, tiar akam gisin an ingari.

²⁶ Ezi aven mangamin azuarimîn birimningin, vong ko vong, winduan ruariba ko detin temebar nedaziba iti. Ezi Dïpenimîn miriaba avinizir danganir muziariba, dar biriba uaghan nedazir kabanang dar iti.

42

Ofa gamir gumazibar dïpenir pumuning

¹ Egha gumazir kam na inigha azenan itir danganir me uari akuvimîn aven otogha, Godin Dïpenimîn notin amadaghan dïpenir ruarir mamîn gari. Dïpenir kam, daruamin nguazir kinir Godin Dïpenim avinizimîn vongin iti, egha an mikebar mam Godin Dïpenimîn girakirangin itir dïpenir ekiam mong an boroghira iti.

² Dïpenir kamîn ruarim, 50 mitan tu, ezi an arozim, 25 mitan tu.

³ Dïpenir kamîn kuebam daruamin nguazir kinir Godin Dïpenim avinizim bira, egha azenan itir danganir me uari akuvir ekiamîn guam a misuegh iti. Me ghuruar 3pla dïpenir kamîn dar ingara ghuanabo.

⁴ Dïpenir kamningin tizimîn, daru aven mangamin tuavim iti. An arozimîn ababanim, 5 mitan tu. Ezi an aven zuir danganim notin amadaghan iti, an arozim, 50 sentimitan tu.

5 Dīpenir kamningin namba 3in ghuriamin danganir muziariba, da namba 2in ghuriam ko namba 1in itir ghuriamin danganir muziariba mong dar sufi. Me namba 3in ghuriamin ingarir dughiam, me mong anesuvagha an ingarizi, an danganir muziariba sufi.

6 Dīpenir kamningin ghuriaba me dīpenir akinibagh isin da arighizir puvati, mati me uari akuvir danganimin boroghin itir dīpenir igharazibar ingari. Puvati. Namba 1in ghuriam, a nguazim gaperagha namba 2in ghuriam ko namba 3in ghuriam gavgavim aning ganidi. Kamaghin amizi, pin itir ghuriamin danganir muziariba mong sufi.

7-8 Dīpenir namba 2in ruarimin ababanim, a 25 mitan tu. Ezi dīpenir ruarir faragha itimin ruarimin ababanim, a 50 mitan tu. Dīpenir ruarir faragha itim, me an guamin vongin divazir mamın ingari, ezi an ruarim, mati dīpenir ruarir namba 2in ruarimin min ikia, 25 mitan tu. Divazir kam, a danganir uari akuvamin azenan itimin miriamin iti.

9-10 Divazir kam, ko dīpenir ruarir faragha itir kam, aningın tizimin daruamin tuavim iti. Gumazitam dīpenir kamın aven mangisi, azenan ikia uari akuvir danganim ategh divazimin mīkebamin boroghın aven izi, aruem anadi naghın ikegh mangi, daruamin tuavir kamın aven mangam.*

Ezi dīpenir igharazir pumuning, aning uaghan

---

* **42:9-10:** Akar ves 3in ikegha ghua 10in tuziba, Hibrun akam deragha miğirigiar kabar mingarim abighizir puvati.

Godin Dïpenimîn vongîn, danganir uari akuvimîn boroghîn sautîn amadaghan iti.† Egha daruamin nguazir kinir Godin Dïpenim avinizimîn vongîn iti. Egha aningîn mîkebamning Godin Dïpenimîn girakirangîn itir dïpenir ekiam mong an boroghîra iti.

11 Dïpenir kamningîn ababaniba, dar aroz-iba ko ruariba ko tiar akaba, da bar moghîra notîn amadaghan itir dïpenimningîn ababaniba ko magh ghue. Ezi dïpenir kamningîn tizimîn, daruamin tuavir aven mangamim, aningîn tiamningîn iti.

12 Gumazitam sautîn itir dïpenimningîn aven mangîsi, divazimîn mîkebamîn boroghîn aven izî, aruem anadi naghîn ikegh izî, daruamin tuavir kamîn aven izam. Tuavir kam, a notîn amadaghan itir tuavimîn mîrara gari.

13 Ezi gumazir kam kamaghîn na mîgei, “Notîn itir dïpenir kamning ko sautîn itir dïpenir kamning, Godin Dïpenim avinizir nguazir kinimîn vongîn ikia, egha uaghan Godin danganibara, egha bar zue. Ofa gamir gumazir Ikiavîra Itir Godin boroghîn zuiba, me dar aven ikia ofan bar zueziba api. Kî dïpenir kabagh amizî da zue. Kamaghîn amizî, ofa gamir gumaziba ofan bar zueziba kagh dar arîgham. Kar witba tuamin ofaba, ko arazir kuraba gîn amangamin ofaba, ko osimtîziba agîvamin ofaba.

14 Ofa gamir gumaziba Godin Dïpenimîn aven

---

† 42:9-10: Hibrun akar datirighîn itim, ghaze, “aruem anadi naghîn.” Fomîra itir gumazir maba akînafarir kam akabagh iragha da osiri, egha me ghaze, akar kam, sautîn amadaghan itir naghîn mîgei.

ikegh, me azenan uari akuvir danganim mangisi, me korotiar zueziba suegh dipenir kabar danganir mizuarir kabar aven dar arigham. Korotiar zuezir kaba me Ikiavira Itir Godin ingangarim damuasa da azui. Egh korotiar igharaziba aghuigh azenan itir danganir gumazamiziba uari akuvimin mangam.”

Gumazir kam divazir ekiar Godin Dipenim avinizimin abari

¹⁵ Gumazir kam Godin Dipenimin aven tir danganibar abaragha givagha, na inigha ga ghua aruem anadi naghin itir tiar akamin azenan otogha, a Godin Dipenimin avinizir divazir ekiamin abari.

¹⁶ A bizibar abarir aghorim inigha aruem anadi naghin divazimin ababanim gamima, a 250 mitan tu.

¹⁷⁻¹⁹ Egha a ghua notin amadaghan ko, sautin amadaghan ko, aruem uaghiri naghin divazir kam in abarima, dar ababanibar ruariba vaghvagha 250 mitan tu.

²⁰ Godin Dipenim avinizir divazir kam, a 4plan miriaba iti, ezi dar ababaniba bar 250 mitan tu. Divazir kam, Godin bizir zueziba, ko nguazir kam in gumazamizibar bizir kiniba, tongira da abigha iti.

43

Ikiavira Itir God, uamategha uan Dipenimin ize

¹ Gumazir kam na inigha divazir tiar akar aruem anadi naghin garimin amadaghan ghu.

² Ezi ki garima, Israelian Godin angazangarir ekiam ko gavgavim aruem anadi naghin ikegha izi. Ezi angazangarir ekiam ko gavgavim izir dughiamin, ki niginir ekiam barazima, a mati ongarir ekiaba dipira tingazi. Ezi Godin angazangarim nguazim gamima a bar dafogha taghtasi.

³ Irebamin min garir bizir kam mati ki faragha irebamin min garir bizimningin min ghu. Irebamin min garir bizir mamın aven, God Jerusalem gasighasighasa ami. Ezi irebamin min garir bizir igharazim, ki Kebarin Fanemin miriamin ikia an gani. Irebar ki datirikin garir kam, aning ko magh ghu. Kamaghin amizi, ki uabi fegha nguazim mikinigha guam nguazim gati.

⁴ Ikiavira Itir Godin angazangarir ekiam ko gavgavim iza aruem anadi naghin amadaghan tiar akamin aven iza Godin Dipenimin aven ghu.

⁵ Ezi Ikiavira Itir Godin Duam na fegha na inigha bar aven itir danganir me uari akuvimin ghu. Ezi ki kagh garima, Ikiavira Itir Godin angazangarir ekiam Godin Dipenim gizifa.

⁶ Ezi gumazir kam nan boroghin tughav ikiavira iti, ezi ki orazima, gumazir mamın tiarim Godin Dipenimin aven ikia na migei.

⁷ A kamaghin na migei, “O nguazir kamın gumazim, dipenir kam kar nan atrivir dabirabimin danganim. Egha a uaghan nan dagarir onimning ikiamin danganim. Ki Israelin ikizim zurara men tongin kagh ikiva, me gativagh men gan iki mamaghira ikiam. Israelin ikizim ko men atriviba, me faragha nan ziar bar zuezim gasighasigha ghaze, a

pura ziar k̄nim. Egh ḡin izamin dughiam̄in, me ua kamagh̄in damuan kogham. Me faragha asebar ziaba fa arazir bar kurabagh amua mati amizim tuavir amizibar arazibar ḡin zui. Egh ḡin me ua kamagh̄in damuan kogham. Eghti men atrivibar kuaba, ua danganir kam̄in ikian kogham.

⁸ Men atriviba faragha uan dipeniba nan Dipenim̄in borogh̄in dar ingari. Ezi men dipenir tiar akaba nan Dipenim̄in tiar akam borogh̄ira iti. Ezi divazir vam̄ira me dipeniba ko na dipenim abigha iti. Ezi me arazir bar kurar k̄i aghuaziba me dagh ami. Ezi bizir kam̄in, me nan ziar zuruzim gamizi, a nan damazim̄in bar m̄ize. Bizir kam̄in banḡin, k̄i bar men aningaghegha me gasighasiki.

⁹ Me datirigh̄in ua asebar ziaba fan marki, mati tuavir amizim̄in arazir an amiba. Egh me uan atrivibar kuaba nan saghon da arikigh. Me kamagh̄in damighti, k̄i zurara men tonḡin iki mamagh̄ira ikiam.”

¹⁰ Egha Ikiavira Itir God ua kamagh̄in na m̄igei, “O nguazir kam̄in gumazim, ni Dipenim̄in ganiganir ḡin ikiamim̄in gun Israel̄in ikizim mikim me geghan. Eghti me uan arazir kurar me amiziba bagh aghumsigham.

¹¹ Me uan arazir kurar me amizibar aghumsigh ḡivaghti, ni God̄in Dipenim̄in digiriba ko gananim̄in gun me mikim. An ababaniba, ko tiar akar aven ghua azenan iziba ko, an averiam̄in itir biziba ko, an aven ingaramin araziba ko, an bizir k̄i damuasa mikemeziba, ni bizir kaba men damazibar bar ada osirighti, me bar nan akabar gan dar ḡin mangi dar amu.

12 “Kar Godin Dïpenimîn Akar Gavgavim: Mighsiar orazir Godin Dïpenim aperaghav itim, an danganiba bar anevinigha itir danganiba, da bar moghira zuegh na baghvira ikiam. Guizbangira, kar Godin Dïpenimîn Akar Gavgavim.”

Ofa gamir dakozimîn ababaniba

13 Ikiavira Itir God ua kamaghin miġei, “Kar ofa gamir dakozimîn ababanim. Ofa gamir dakozir kamîn mingarimîn povir nguazim gaperaghav itim, an tuirivimîn ababanim, 50 sentimitan tu. Ezi an povimîn miriamîn ikegha aven zuir danganimîn arozim, an ababanim, 50 sentimitan tu. Dïvazir dozir mam, an mingarir povir kamîn miriaba azenan isin ikia bar anevini, ezi an tuirivimîn ababanim, 25 sentimitan tu.

14-15 Ofa gamir dakozir kam a 3plan miġeba iti. An povim gisîn aperaghav itir miġer namba 1, an tuirivimîn ababanim 1 mitan tu. Ezi miġer kamîn miriamîn ikegha aven zuir danganimîn arozim, an ababanim, 50 sentimitan tu. Ezi miġer kam gisîn itir namba 2in miġem, an tuirivimîn ababanim, a 2 mitan tu. Ezi miġer kamîn miriamîn ikegha aven zuir danganimîn arozim, an ababanim, 50 sentimitan tu. Ezi miġer kam gisîn itir namba 3in miġem, an tuirivimîn ababanim 2 mitan tu. Miġer bar pin itir kam, kar ofaba tuer danganim. Ezi ofaba tuer danganim, bulmakaun kombar mîn garir biziba, an miġebar 4pla gaseghav iti.

16 “Ofa gamir dakozimîn ofaba tuer danganir kamîn siriam, an ruarimning ko, arozimningîn ababaniba uaghara ghuegha 6 mitan tu.

17 Ofaba tuer danganir kam, an apengan itir miter namba 2, an ruarimning ko arozimningîn ababaniba magh ghugha 7 mitan tu. Ezi miter namba 2în miriamîn ikegha aven zuir danganimîn arozim, an ababanim, 50 sentimitan tu. Ezi divazir dozir mam, a miter kamîn miriaba azenan isîn ikia bar anevîni, ezi an tuirivimîn ababanim, a 50 sentimitan tu. Ezi adîriziar mam, ofa gamir dakozim gasaraghav ikia, guam aruem anadi naghîn misuegha iti.”

*Ofa gamir dakozim,
me a isa God ganîdi*

18 Ikiavîra Itir God, kamaghîn na miġia ghaze, “Nguazir kamîn gumazim, kî Ikiavîra Itir Godîn Ekiam, kî kamaghîn miġei: Kar bizir kî damuasa mikemeziba, me ofa gamir dakozim gisîn asiziba tue da mighîrir ofabar amuva, ofan bar isi mighîramim damuamin asîzir ghuziba, a gisîn da kavamangî, ofa gamir dakozimîn ingarigh ġivaghti, dughîar kamra, nî arazir kabar ġîn mangî dar amu.

19 Nî bulmakaun apuritam inigh Livain anabamîn ofa gamir gumaziba, me Sadokîn ovavir boribar maba, me danîngigh. Merara izî nan boroghîn nan ingangarim damuam. Egh ofa gamir gumazir kaba bulmakaun apuritam misuegh gumazamizibar arazir kuraba ġîn

amangamin ofa damu. Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki Akar Gavgavir kam gami.

²⁰ Egh ni bulmakaun kamın ghuzitaba inighıva ofa gamir dakozimın, mıkebabar komın 4plan kabar aghuigh. Egh gumazamizibar arazir kuraba gın amangisi ofa gamir dakozir namba 2in mitemin mıkebabar aghuva, an divazir dozir bar anevinizim a daghuigh. Ni kamaghın damighti, ofa gamir dakozim nan damazimın zueghıva, na baghavira itir bizimın mın ikiam.

²¹ Ia bulmakaun apurim inigh, Godin Dipenim avınizir divazimın aven itir danganir God inabazimra mangi, arazir kuraba gın amangamin ofan mın, a misuegh an ofa damu. Danganir kam, a Anogoroghezir Danganimın azenan iti.

²² Egh amızaraghan, ia memen apurir duaba puvatızitam inigh, egh arazir kuraba gın amangamin ofan mın ofa damu. Eghti ofan kam ofa gamir dakozim damighti, a zuegham. Mati ia faragha bulmakaun apurimın ghuzim gamizi mokın.

²³ Ia kamaghın ofa gamir dakozim damighti a zuegh gıvaghti, ia bulmakaun apurir duaba puvatizi tam inighıva, sipsipın okoruamın tongın sipsipın apurir duaba puvatızitam inigh,

²⁴ Ikiavira Itir Godin damazimın izi. Eghti ofa gamir gumaziba amangsizim isi aning gisuagh-suegh, ofan bar isia mighirizimın mın, aning isi Ikiavira Itir God bagh ofa damu.

²⁵ Ia 7plan aruebar, ia vaghvagh aruer vamıran memen tam inigh izi arazir kuraba gın amangamin ofan mın a misuegh ofa damu. Egh uaghan bulmakaun apuritam ko sipsipın

okoruamın tongın sipsipın apuritam inigh izi. Eghti asizir kaba, duatam dar mikarzibar ikian marki.

²⁶ Ofa gamir gumaziba aruer 7plan ofa gamir dakozim damighti a zueghsi, ofan kabar amuam. Me kamaghın ofa gamir dakozim damighti, a nan bizimra an mın ikiam.

²⁷ Eghti 7plan aruer kaba gıvaghti, namba 8ın aruemın ikegh mangi, ofa gamir gumaziba, Israelia ia bagh ofa damuam. Me ofan tue bar isia mighiriziba ko, gumazamiziba God ko navir vamıran ikiamin ofabar amuam. Me kamaghın damighti, ki ofan kaba bagh bar akongegh da iniam. Ki Ikiavıra Itir Godın Ekiam, ki kamaghın mikemegha gifa.”

44

Aruem anadi naghın itir tiam dukuaghav iti

¹ Ezi gumazir kam na inigha, ga ua Godın Dıpenimın aruem anadi naghın amadaghan itir divazimın ghua ki gari, an tiam dukuaghavıra iti.

² Ezi Ikiavıra Itir God na migıa ghaze, “Tiar kam dukuaghvıra iki kuighirighan kogham. Gumazitam an aven mangan kogham. Ki Ikiavıra Itir God, Israelian God, kırara ki an aven ize. Kamaghın amizi, a kuighirighan kogh kamaghıra ikiam.

³ Atrivimın otarimra, Ikiavıra Itir Godın damazimın daghebar amisi tiar akamın aven izi Dıpenimın aven dapiam. A tiar akamın aven izıva, Dıpenimın aven mangamin azuarimın aven izam, egh gın a mangisi a kamaghıra tuavir kamra azenan mangam.”

Godin gumamazibara, Godin Dipenimin aven mangam

⁴ Egha gumazir kam na inigha ga notin amadaghan itir tiar akamin aven ghua, Godin Dipenimin tiamin oto. Ezi ki garima, Ikiavira Itir Godin angazangarir ekiam, Ikiavira Itir Godin Dipenim bar a gizifa. Kamaghin amizi, ki degiaghiriigha uan guam nguazim gati.

⁵ Ezi Ikiavira Itir God kamagh na migei, “O nguazir kamin gumazim, ni deravira ganigh. Bizir ni garava orazir kaba, ni deravira dagh nighnigh. Ki bizir Ikiavira Itir Godin Dipenimin aven damuamiba ko Akar Gavgaviba ni mikimasa. Eghti ni deravira fogham, tinara Godin Dipenimin aven mangigh uam azenan izam, eghti tina puvatigham.

⁶ “Ni Israelin ikizir akaba batozir kamin mikim suam: Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki kamaghin migei: O Israelin ikizim, ia amir arazir kurar ki bar aghuaziba, Ia da atakigh!

⁷ Ia na bagha ofabagh amua asizir aghuiba ko, oviba ko, ghuziba na ganidir dughiabar, ia Kantrin Igharazibar Gumamazibar amamangatizi me nan Dipenimin aven ize. Me uan mikarzir mogomebar iniba aghorezir puvati, egha uan navir averiabar aven nighnizir gavgavim nan itir puvati. Me nan Dipenimin aven ize, ezi tuavir kamin ia nan Dipenim gamizi, a nan damazimin mize. Ia arazir kurar ki bar aghuazir aviribagh ami. Kamaghin amizi, ia nan Akar Dikirizir Gavgavim abiki.

⁸ Ia nan bizir bar zuruziba deravira dar garir puvati. Egha ia Kantrin Igharazibar Gumazamiziba arizima, me ian danganim inigha nan Dipenimın ingangarir kabagh ami.

⁹ “Ki Ikiavira Itir Godın Ekiam, ki kamaghın ia miği: Kantrin Igharazibar Gumazamizir Israelin ikizimın tongın ititam, a uan mikarzir mogomemın inim atughan kogh, egh uan navir averiamın aven nighnizir gavgavim nan ikian kogh, gumazir kam, nan Dipenimın aven izan kogham. Bar puvatigham.”

Livaiba ofa damuamin ingangarim damuan kogham

¹⁰ Ikiavira Itir God na miğia ghaze, “Israelin ikizim akirim na gasaragha bar nan saghon zuima, Livain anabamın adarazi uaghan, nan aghuagha asebar ziaba fa nan saghon ghu. Kamaghın amizi, ki men arazir kuraba ikarvagh pazavira me damigham.

¹¹ Ki kamaghsua, me nan Dipenimın aven ingangaribar amuam, egh nan Dipenimın tiar akaba deraghvira dar ganam. Egh gumazamizibar akurvagh, ofan bar isia miğhiriba, ko ofan igharaziba bagh asizibav soghiva, ofabar amuva gumazamizibar damazimın tuiv, me bagh Godın ingangarim damuam.

¹² Ezi puvati, me ua Israelin ikizimın faragha ghua, asebar ziaba fe, egha me gamizi me asaghpورا ira arazir kuramın aven zui. Kamaghın amizi, ki Ikiavira Itir Godın Ekiam, ki akar dikirizim gamua guizbangira kamaghın me

migei, ki men arazir kuraba ikarvagh pazavira me damigham.

¹³ Eghti me nan boroghin izi ofa gamir gumazibar iki nan ingangarim damuan kogham. Me nan damazimin ofan zueziba ko anogoroghezir bizitamin boroghin mangan kogham. Me uan arazir kurabagh nighnigh bar aghumsigham. Egh arazir kurar ki bar aghuazir me amiziba bagh, ivezir kuram iniam.

¹⁴ Eghti ki me amiseveghti, me nan Dipenimin ganiva an aven damuamin ingangariba bar dar amuam.”

Ofa gamir gumazibar ingangariba

¹⁵ “Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki kamaghin migia ghaze: Ofa gamir gumazir Livain anabamin itiba, me Sadokin ovavir boriba, dughiar Israelin ikizim akirim ragha na gasarazimin, merara nan Dipenimin aven itir biziba deravira dar garava, nan ingangarim bagha gavgafi. Kamaghin amizi, merara nan ingangarim damusi nan boroghin izi, na bagh ofabar amusi asizibar oviba ko ghuziba isi ofabar min na daningam.

¹⁶ Merara nan Dipenimin aven izam. Merara nan ingangarim damusi nan dakozim boroghira izam. Merara nan bizibar ganam.

¹⁷ “Ofa gamir gumaziba, namba Zin divazir nan Dipenim avinizimin tiar akamin aven mangi uari akuvir danganimin otivsi, me ofa gamir gumazibar korotiar me inir ghurghuribar ingarizibar aghuigh. Me nan Dipenimin boroghin uari akuvir danganir kamın aven iki, nan ingangarim

damuamin dughiamin, me sipsipin arizibar ingarizir korotiabar aghuan marki.

¹⁸ Me inir ghurghurir avizir ruarir taba dapanir asuabar min uan dapanibagh ighuigh. Egh trausiziar oteviba isi uan korotiar ruaribar apengan dar aghuigh. Egh doriba men aghan koghsi me inir ruariba ikiva, miter gavgavibar uan ivariaba amighinan marki.

¹⁹ Me azenan ikia uari akuvir danganimin gumamaziba bagh mangisi, me Godin Dipenimin aven ingangarim damuasa aghuizir korotiaba suegh danganir muziarir zuezibar dar arikigh. Egh me korotiar igharazitabar aghuigh azenan mangi. Puvatightima, gumamazizir kiniba men korotiar bar zuegha anogoroghezibar suigh, egh me arimighiregham. Kamaghin amizi, me korotiar igharazitabar aghuigh azenan mangam.

²⁰ “Ofa gamir gumaziba uan dapanir ariziba apir, bar adagh isiti da dapanir tuziba ikian marki. Egh me uan dapanir ariziba ateghti da mangi ruarighan marki.

²¹ Ofa gamir gumaziba, aven ikia uari akuvir danganimin aven mangisi, wainin tam aman marki.

²² Ofa gamir gumazitam, amizir pam taghizir tammin ikian marki. A Israelin ikizimin amizir igiar gumazitam koma akuizir puvatizitamini ikiti deragham. Egh a uaghan ofa gamir gumazir aremezimin amuir odiarimin ikiti deragham. A gumazir kinir ovengezitamini amuir odiarimin ikian

---

44:19: Ofa Gami 16:23; Esekiel 42:13-14   **44:20:** Ofa Gami 21:5

44:21: Ofa Gami 10:9   **44:22:** Ofa Gami 21:7; 21:13-14

marki.

²³ “Ofa gamir gumaziba, bizir na baghavira itiba ko nguazir kamın bizir kıniba, nan gumazamizibar sure damu. Egh bizir manam, nan damazımın zue, ezi bizim manam nan damazımın mize, ni dar men sure damuam.

²⁴ Akam adaritam otoghti, ofa gamir gumaziba nan Akar Gavgavibagh ısın tugh men adarım tuisıgh. Me isar ekiabar Arazibar suıgh, dagh nıghnıgh dar gın mangı, arazir ki ifongezibar amuva, egh Sabatın dughiamın arazımın gın mangıti, a na baghvıra itir dughiamın mın ikiam.

²⁵ “Ofa gamir gumazitam, ovengezir gumazir kuamın boroghın mangı an suiragh, nan damazımın mizeghan marki. Egh an tavıra, mati an afeziam o amebam, o an borir tam, o an aveghbuatam, o an amızir patamın itir puvatızim aremeghti, a men kuabar suıgh dar afegh, egh a nan damazımın mizegham.

²⁶ Egh gın a ua nan damazımın zueghamin arazibar gın mangı ua nan damazımın zuegh gıvaghıva, gın a 7plan aruer ıgharazibar ua pura iki mızuamam.

²⁷ Aruer kaba gıvaghti, a gın Godın Dıpenim avınıgha uari akuvir danganimın mangı, ua bagh arazir kuram gın amangamin ofa damu. Egh a kamaghın, ua Godın Dıpenimın Anogoroghezir Danganımın aven mangı ua ingaram. Ki Ikiavıra Itir Godın Ekiam, ki kamaghın mikemegha gıfa.

²⁸ “Ofa gamir gumaziba, Israelın nguazımın aven nguazitam inian kogham. Me nan ingan-

garir kam ini, a mati men bizir aghuir ki me ganingizim. Kirara, ki bizir aghuir me inigh zurazurara suiragh ikiamin kam.

²⁹ Ofa gamir gumaziba, me wit tuamin ofa, ko arazir kuraba gin amangamin ofa ko, osimtiziba agivamin ofaba, dagher kaba kar ofa gamir gumazibar dagheba. Egh Israelin nguazimin aven, bizir gumazamiziba na bagha arighizi da na baghvira itiba bar, ofa gamir gumaziba da iniam.

³⁰ Gumazamiziba faragha anizir dagheba asighiva, dar tongin dagher bar aghuir faraghavira itiba inigh ofa gamir gumazibar aningam. Egh bizir igharazir gumazamiziba isa nan ingangarim bagha anidiba, ofa gamir gumaziba uaghan da iniam. Gumazamiziba dughiabar zurara bretba tuva, faraghivira tuamin bretba, me ofan min da isi ofa gamir gumazibar aningigh. Egh gumazamiziba kamaghin damuti, nan bizir aghuiba men dipeniba ko ikizibagh izivagham.

³¹ “Ofa gamir gumaziba, kuarazim o, asizir uabi aremezir tam aman marki. Egh asizir igharazim misuegha atizir asizim uaghan, me aneman marki.”

45

Israelia Ikiavira Itir God bagh nguazir tam gin-abagh

¹ Ikiavira Itir God ua na migia ghaze, “Ia uamategh uan kantrin mangegh, Israelia uan nguazim abigh, uan ikiziba vaghvagha me

daningiva, ki Ikiavira Itir God, na bagh nguazir ekiatam atigh. Eghti an ruarim, 12 kilomita ko akuamin tugham, eghti an arozim 10 kilomitan tugham.* Eghti danganir kam bar moghira zueghiva na baghvira ikiam.

² Nguazir kamın aven, ia Godın Dıpenimın ingarsi danganitam ginabagh. Nguazir kamın 4plan mırıabar ababaniba bar moghira 250 mitan tugham. Egh ia ua nguazir otevir igharazitam amiseveghti, a Godın Dıpenim ikiamın nguazir otevir kam avınighti, an arozim 25 mitan tughti, a pura ikiam.

³⁻⁵ Eghti ia nan nguazir ekiar kam, akuar pumuningın anebighti, akuar pumuning aning ababanir vamıran iki. Nguazir kamningın ababanımın ruarimning uaghara 12 kilomita ko akuamin tugh, eghti aningın arozim, 5 kilomitan tugh. Nguazir kamningın tam, ki ofa gamir gumaziba bagh a ginabagham, kar nguazir nan Dıpenim itir kam. Ofa gamir gumazir nan Dıpenimın aven ingangaribar amuasa nan boroghın iziba, me nguazir ki me bagha inabazir kamın uari bagh dıpenibar ingaram. Ezi nguazir kam a danganir bar zuruzim, egha a nan bizimra, nan Dıpenim uaghan danganir kamın aven ikiam. Eghti ki uan nguazir kamın otevir igharazim isi Livain adarazir aningam. Livaiba nan Dıpenimın ingangarir igharazibagh ami. Egh me nguazir

---

* **45:1:** Hibrun akar datırighın itim, akar kam kamaghın mıgei, “5plan kilomita.” Ezi gumazir fomıra itir maba, akar kam Grighın akamın kamaghın a gira, “10plan kilomita.”

kamın uan nguibar ekiabar ingaram.†

⁶ “Danganir zuruzir kamın miriam, danganir igharazir mam an boroghın ikiam. An ruarimın ababanım, 12 kilomita ko akuamın tughti an arozimın ababanım, 2 kilomita ko akuamın tugham. Nguazir kam a Israelın gumazamiziba bar men nguazim, eghti me an uan nguibar ekiamın ingaram.”

God atrivim bagha nguazim ginaba

⁷ Ikiavira Itir God ua kamaghın migei, “Ia nguazir otevir pumuning atrivim bagh aning ginabagh. Nguazir otevir faragha zuim, an aruem anadi naghın amadaghan nan nguazimın miriam ko nguazir ian nguibar ekiam itimın miriamın ikegh, mangi aruem anadi naghın amadaghan Israelın kantrin nguazibar mitaghniamın tugh. Eghti namba 2ın nguazir otevim, aruem uaghiri naghın amadaghan nan nguazim ko nguibar ekiam itir nguazimın miriamın ikegh, mangi aruem uaghiri naghın Israelın kantrin nguazir mitaghniamın tugh. Kamaghın amizi, nan nguazim ko nguibar ekiam itir nguazim, ko atrivimın nguazir otevimning, da Israelın kantrin danganir kam bar a iniam. Nguazir kam, aruem anadi naghın itir mitaghniamın ikegh, mangi aruem uaghiri naghın itir mitaghniamın tugham. Eghti nguazir kamın ekiamın ababanım, Israelian anababa vaghvagha ghuaviba ikiangizir nguazibar ababaniba ko magh mangigh.

---

† 45:3-5: Hibrun akar datirighın itim, akar kam kamakin, “20plan danganiba.” Egha gumazir fomira itir maba, akar kam Grighın akamın a gira, “Men nguibar ekiam.”

⁸ Israelin nguazimin aven, atrivim ua baghvira nguazim ikiam. Eghti gin atriviba, nan gumazamiziba abin ua men nguaziba inian kogham, mati atriviba faragha amizi mokin. Atriviba gin Israelin ikizimin anababa, vaghvagh men nguaziba me daningam.

⁹ “Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki kamaghin migei: Ia Israelian atriviba, ia bar dughiar ruarimin arazir kurabagh ami! Ia kuaba kurir arazim ko igharaz darazi abirir arazim atakigh. Bizir manam dera ia damu. Ia uamategh nan gumazamiziba, men nguazim me dama a inisi, me batoghan marki. Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki kamaghin ia migei.”

Ia guizin arazimin gintigh bizibar ababanibar amu

¹⁰ Ia bar guizin arazimin gintigh, bizibar osimtiziba ko ababanibar amu.

¹¹ Efa, a bizir midiariba tuisigh dar osimtizimin ganamin bizim. Ezi bat, a bizir dipamin itibar ababanim damuamin bizim. Aningin bizibar abarir ababaniba uaghara magh ghu. Kamaghin amizi, efan 10pla, a homan vamira ko magh ghu. Ezi batin 10pla, homan vamira, o korin vamira ko magh ghu. Bizir guar aviriba bar, me homan ababanimin gin ghua, dar osimtiziba ko ababanibar adagh ami.‡

45:10: Ofa Gami 19:36   ‡ **45:11:** Ababanir kamning, homa ko kor; aningin ababanim 175 litan ghu. Ezi ababanir kamning efa ko bat, aningin ababanim, 17 lita ko akuamin tu.

¹² Bizibar osimtizibar ababanim kamakin: 20plan gera, sekelin vamira. Ezi 60plan sekel, minan vamira. §

¹³ “Ia Israelia dagher biziba ofan min da inigha na bagha izi, ia kamaghin dar ababanibar amu. Ia witin 60plan efa iki, egh dar tongin efan vamira isi ofa damu. Egh balin 60plan efa iki, dar tongin efan vamira isi ofa damu.

¹⁴ Egh ia uan temer olivin borer 100plan batba iki, ia dar tongin batin vamiran isi ofa damu.

¹⁵ Egh sipsipin Israelin nguazimin dadaba apir 200pla iki, ia dar tongin sipsipin vamira isi ofa damu. Ia bizir kaba inigh izi, wit tuamin ofaba, ko ofan bar isia mighiriba, ko na ko navir vamira iki-amin ofaba, ia dar amu. Ia ofan kabar amutima, ki ian arazir kuraba gin amadagham. Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki kamaghin mikeme.

¹⁶ “Kantrin kamin gumazamiziba bar, bizir kaba inigh Israelian atrivim bagh mangiva ofabar amuam.

¹⁷ Kar atrivimin ingangarir a damuamim: ofan bar isia mighiriba, ko wit tuamin ofaba, ko wain ko olivin boremer inger ofaba ko, dughiar ekiabar isaba ko, iakinir igiabar dabirabiba ko, Sabatin dughiaba ko, Israelin ikizimin dughiar ekiar igharazir God inabaziba. Atrivim, Israelin ikizimin arazir kuraba agivsi, ofan kabar amuam. Ofan kabanang: arazir kuraba gin amadir ofaba ko, wit tuamin ofaba ko, ofan isia bar mighiriba

---

§ 45:12: Sekelin osimtizim, 11 gremin tu, ezi minan osimtizim, 648 gremin tu. Hibrun akam vezin kamin aven, “60plan sekel,” a migeir puvati. A ghaze, “20plan sekel, ko 25plan sekel, ko 15plan sekel.” Ezi kar 60plan sekel.

ko, God gumamaziziba ko navir vamiran ikiamin ofaba.”

Godin ziam famin dughiar ekiaba

¹⁸ “Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki kamaghin migei: Azeniba vaghvagha dar iakinir faragha itimin, an aruer farazimin, ia Godin Dipenim damighti a zueghsi, bulmakaun apurir igiar duba puvatizitam inigh an ofa damu.

¹⁹ Eghti ofa gamir gumazim arazir kuraba gin amangamin ofan kamın ghuzitaba inigh, Godin Dipenimin guarir akinir tiar akamin boroghin itibar aghuva, ofa gamir dakozir namba 2in mitemin mikebar 4pla daghuva, aven itir danganir me uari akuvimin tiar akabar boroghin itir guarir akinibar aghu.

²⁰ Iakinir kamın, an namba 7in aruemin, tina deraghvira fozir puvatigha atamakuigha arazir kurar manam gami, ia a bagh ofan kabar amu. Egh tuavir kamın, ia Godin Dipenim damuti a zuegham.

²¹ “Iakinir faragha zuimin, an namba 14in aruemin, ia God Israelia Gitazir Dughiam bagh Isar Ekiam damu. Egh aruer 7plan, ia yis puvatizir bret amam.

²² Isar ekiamin dughiar faragha zuimin, atrivim uan arazir kuraba ko kantrin kamın itir gumamazizibar arazir kuraba gin amangisi, arazir kuram gin amangamin ofa damusi bulmakaun apurir igiatam isi ofa gamir gumazibar anighti, me an ofa damu.

²³ Isar kamın arueba vaghvagh, atrivim Ikiavira Itir God bagh ofan bar isia mighiribar amusi, gumamaziba inigha izir bulmakaun apurir igiar 7pla, ko 7plan sipsipin apurir duaba puvatiziba isi ofabar amu. Egh 7plan dughiar kabar vaghvagh a uaghan memen apurim isi arazir kuraba gin amangamin ofabar amuam.

²⁴ “Egh atrivim bulmakaun apurir kaba ko sipsipin apurir kaba iniva vaghvagh 14 kilogrem wit ko 3 lita olivin borem sara inigh izi. Eghti ofa gamir gumaziba, bulmakauba ko sipsipin kaba isi ofa damuva, wit ko olivin borem sara ofa damuam.

²⁵ “Eghti iakinir namba 7in, an aruer namba 15in, Averpenibar Ikiamin Dughiar Ekiam ko Dagher Abuananaba Asiamin Dughiam otogh mangi 7plan aruebar tugham. Eghti atrivim 7plan aruer kabar vaghvagh da inigh izi ofa gamir gumazibar aningam. Ofan kaba, arazir kuraba gin amangamin ofaba ko, avimin bar isia mighirir ofaba ko, wit tuamin ofaba ko, olivin boremin ofaba. Asizir kaba ko, witba ko, olivin borebar dibobonim, da God Israelia Gitazir Dughiamin ofabar dibobonim ko magh ghu.”

46

God, atrivim damuamin ofabav gei

¹ “Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki kamaghin migei: Aven itir danganir me uari akuvimin tiar akar aruem anadi naghin itim, wighba vaghvagh, dar 6plan ingangarir aruebar, tiam dukuagh

iki mamaghira iki. Egh Sabatin dughiam ko iakinir igiamin isar ekiamin dughiamin, tiam kuighirigham.

² Godin ziam famin dughiam otoghti, atrivim azenan itir me uari akuvir danganimin ikegh, izi azuarir dozir aven mangamimin mangi namba 2in divazimin aven otogh, an tiar akamin guarir akinimin boroghin tughiv ikiam. A ganti, ofa gamir gumaziba izi, an ofan bar isi mighiramim ko, gumazamiziba God ko navir vamiran iki-amin ofabar amigh givaghti, atrivim tiar akamin boroghira ikiva tevimming apirigh, dapanim aviragh, Godin ziam fam. Egh gin uamategh azenan mangam. Eghti me tiar akam asaraghan kogh iki mangi guaratizimin tugham.

³ Sabatin dughiaba ko iakinir igiabar isaba bar, kantrin kamın gumazamiziba uaghan tiar akar kamın azenan Ikiavira Itir Godin damazimin iki, an ziam fi teviba apirigh dapaniba avigham.

⁴ “Sabatin dughiaba bar, atrivim izi Ikiavira Itir God bagh ofan bar isia mighiribar amusi, 6plan sipsipin nguzir duaba puvatiziba ko sipsipin apurir duaba puvatizir tam inigh izi.

⁵ A sipsipin apurir kam iniva 14 kilogrem wit sara inigh izam. A sipsipin nguziba iniva, a uan ifongiamin gin mangi witin aviritaba sara inigh izam. A witin avirir kaba bagh olivin borer da ko voroghira mangamiba inigh izi. Dar ababanim kamakin: a 14 kilogrem wit iniva, a 3 litan olivin borem sara inigh izi.

⁶ “Egh atrivim iakinir igiamin isam bagh, a bulmakaun apurir igiatam ko 6plan sipsipin

igiaba, ko sipsipin apurir ekiar vamira, duaba dar mikarzipar puvatiziba, ana da inigh izam.

⁷ A bulmakaun apurir kam iniva 14 kilogrem wit sara inigh izi. A sipsipin apurir kam iniva 14 kilogrem plaua sara inigh izi. A sipsipin igiaba iniva, a uan ifongiamin gin mangi witin aviritaba sara inigh izi. Egh witin avirir kaba bagh olivin borer da ko voroghira mangamiba inigh izi. Dar ababanim kamakin: a 14 kilogrem wit iniva, a 3plan litan olivin borem sara inigh izi.

⁸ Atrivim nan ziam fisi, an azenan itir me uari akuvir danganimin ikegh, izi azuarir dozir aven mangamimin mangi namba 2in divazimin tiar akamin aven otogham. Egh a nan izam fegh givagh ua mangisi, a izezi moghin ua mangi azenan itir me uari akuvir danganimin otogham.

⁹ "Isar ekiabar dughiabar, kantrin kam in gu-mazamiziba Ikiavira Itir Godin ziam fisi izi, tina notin amadaghan itir tiar akamin aven izegh, a uamategh mangisi, a sautin amadaghan itir tiar akamin azenan mangi. Eghti tina sautin amadaghan itir tiar akamin aven izegh, a uamategh azenan mangisi notin itir tiar akamin azenan mangi. Tav aven izezir tiar akam moghin uam azenan mangan kogham, a vongin itir tiar akamin otogh azenan mangi.

¹⁰ Gumazamiziba aven izisi, atrivim uaghan me ko aven izam. Eghti me azenan mangisi, atrivim uaghan me ko azenan mangam.

¹¹ Isar ekiabar dughiaba ko ofa gamir dughiar ekiabar, gumazitam ofa damusi a bulmakaun apurir tam iniva, 14 kilogrem wit sara inigh izi. A sipsipin apurir ekiar tam iniva, 14 kilogrem plaua

sara inigh izi. A sipsipin igiataba iniva, a uan ifongiamin gin mangi witin aviritaba sara inigh izi. Egh witin avirir kaba bagh olivin borer da ko voroghira mangamiba inigh izi. Dar ababanim kamakin: a 14 kilogrem wit iniva, 3plan litan olivin borem sara inigh izi.

¹² “Atrivim uabi, Ikiavira Itir God bagha, uan ifongiamin gin mangamin ofa a daningam, kar ofan bar isia mighirim ko, God ko navir vamiran ikiamin ofaba, a da isi a uan ifongiamin gin mangamin ofabar min, da inigh izi. Dughiar kamın, me a bagh namba 2in divazimin aruem anadi naghin itir tiar akam kuighti, an aven mangigham. Egh a uan ofan bar isia mighirim ko, God ko navir vamiran ikiamin ofabar amuam, mati a zurara Sabatin dughiabar ofa gami moghira, an ofabar amuam. Egh a uam azenan mangiti, me tiam dukuagh.”

God, me dughiabar vaghvagh ofan damuamibav gei

¹³ Ikiavira Itir God ua kamaghin migei, “Mizarazibar zurara, ia sipsipin igiar azenir vamira ikia duaba puvatizitam inigh izi, Ikiavira Itir God bagh ofan bar isia mighirimin min ofa damu. Ofan kamaghin amizim, ia dughiabar zurara a damu.

¹⁴ Egh uaghan mizarazibar zurara, ia ofan bar isia mighiramim damusi asizim iniva, witin aghuir kilogremın pumuning ko olivin borer litan tam sara inigh izi aning veregh. Kar wit tuamin ofa. Arazir mizarazibar Ikiavira Itir God bagh ofa damuamin kam, a iki mamaghira ikiam.

¹⁵ Ia kamaghira sipsipin igiam ko wit ko olivin borem inigh izi, mizarazibar zurazurara Ikiavira Itir God bagh ofan bar isia mighiribar amu mamaghira iki.”

Atrivimın nguazim

¹⁶ “Ki Ikiavira Itir Godın Ekiam, ki kamaghın migei: Atrivim nguazir otevir tam isi, bizir aghuimın mın uan otarim danigham, eghti nguazir kam, an an ghuavim ikegham. Nguazir kam zurara an otarimın adarazir nguazimra.

¹⁷ Eghti atrivim uan nguazir otevir mam isi, uan ingangarir gumazir mam danighti, azenir namba 50 otoghti, a nguazir inizir kam uam atrivim danıngam. 50plan azenibar zurara, Judaba ua biziba ikarvaghamin arazir kam damuam. Dughiar kam otoghti, nguazir kam uam atrivimın nguazim gavagham. Kar an bizimra, ezi a uan otariba ko uan ovavir boriba, me zurara an ghuavim ikegham.

¹⁸ “Eghti atrivim gumazamizibar nguazitam me dama a inian kogham. A nguazir manam isi uan otaritam danıngisi, a uan nguazimra isi a danıngam. Eghti nguazir kam an otarimın bizimra. A gumazamiziba abiniva men nguaziba me dama da inian kogham. Kamaghın amizi, nan gumazamiziba uan nguazibar iki deraghvira dapiagham. Me aghamsigh tintinibar nguazir igharazibar mangan kogham.”

Esekiel Godın Dipenimın ofa tuer danganibar gari

¹⁹ Gumazir kam na inigha, namba 2in divazimin tiar akamin aven ghua, daruamin nguazir kinir Godin Dipenim avinizimin otogha notin itir dipenimin oto. Dipenir kamın danganir doziba, da Godin danganibara, egha da bar zue. Dar aven, ofa gamir gumazir Ikiavira Itir Godin boroghın zuiba dar iti. Ezi gumazir kam aruem uaghiri naghın itir danganim nan aka.

²⁰ Egha kamaghın na migei, “Danganir kamın aven, ofa gamir gumaziba, osımtıziba agıvamin ofaba ko arazir kuraba gın amangamin ofabar asızir tuziba inigh izi da avigham. Egh me uaghan wit tuamin ofaba inigh izi danganir kamra da tuam. Ofa gamir gumaziba bizir zuezı taba inigh, azenan gumaziba uari akuvir danganımın mangam koghām. Puvatıghtıma, gumazir kınıba bizir bar zuegha anogoroghezir kabar suıghıva me ovengam. Kamaghın amızı, bizir zuezir kaba bar men saghon ikiam.”

²¹ Egha gumazir kam na inigha azenan ghua, me uari akuvir danganımın otogha an mıkebar 4pla nan akakasi. Kı garıma, an mıkebar 4pla vaghvagha ua danganir muzıarır maba iti.

²² Danganir muzıarır kaba, dar ababanıba magh ghı. Dar ruarıbar ababanım, 20 mitan tu, ezi dar arozıbar ababanım, 15 mitan tu.

²³ Da vaghvagha bıırır dagıabar ingarızır mam iti. Ezi avım arıghamın danganım dar bıırıbar poroghav iti.

²⁴ Ezi gumazir kam kamaghın na migei, “Kar ofan dagheba tuamin danganım. Godın Dipenımın ingangarır gumazıba, gumazamızıba ofa damuasa inigha ızır asızıba inigh, me kagh

adar tuziba avigham.”

47

Dipam Godin Dipenimin ikegha emira ghuaghiri

¹ Egha Esekiel ghaze, gumazir kam ua na inigha Godin Dipenimin tiar akamin ize. E fo, Godin Dipenim aruem anadi naghin gari. Dughiar kamın, ki garima, Ame! Dipam tiar akar aruem anadi naghin itimin apengan otogha emira ghuaghiri. Ezi sautin amadaghan itir tiar akam uaghan dipam an otogha sautin amadaghan itir ofa gamir dakozimin boroghin emira ghuaghira, ofa gamir dakozim gita.

² Ezi a na inigha ghua tiar akar notin amadaghan itimin azenan ghugha, ga divazir ekiar Godin Dipenim avinizimin azenan ghu. Egha ga arua divazimin miriamin azenan ghua tiar akar aruem anadi naghin itimin oto. Egha ki dipamin garima, a sautin amadaghan itir divazimin tiar akamin apengan otogha emira zui.

³ Ezi gumazir kam uan ababanir benim inigha dipamin miriamin ghua an ruarimin abari, a aruem anadi naghin ghuaghira 500 mitan tu. Ezi a na migia ghaze: Ga dipam girigh mangam. Ezi ki an gin ghua dipam girigha vongin zuima, dipam nan duiamningin tu.

⁴ Ezi a ua dipamin miriamin sivagha ghua an abarima, a 500 mitan tu. Ezi a nan akua dipam girigha vongin zuima, dipam nan itevimningin tu. Ezi a ua dipamin miriamin sivagha an abarima,

a 500 mitan tu. Ezi a ua nan akua dipam girigha vongin zuima, dipam nan ivariamın tu.

⁵ Ezi a ua dipamın miriamın sıvagha an abarima, a 500 mitan tu. Dipam kagh faner ekiamın otogha bar kone. Ezi ki an aven daru vongin mangan ibura. Gumazir uabi afozofogh damuan fozitam, a ti tong an aven mangam. Kar faner ekiar gumazitam vongin mangan koghamim.

⁶ Ezi gumazir kam kamaghın na migei, “O nguazir kamın gumazim, ni ti bizir kaba deravira dar gari?” Egha gumazir kam ua na inigha faner dadarimın miriamın ghu.

⁷ Ki kagh otozir dughiamın, ki garima temer bar avırım, faner miriamningın uaghara bar izıvagha iti.

⁸ Ezi a kamaghın na migei, “Dıpar aruem anadi naghın ikegha ivemarim, a Jordanın Fanemın ghua Araban danganir zarimın ghuaghiri, egha bar ghua Amangsızim Itir Dipamın tu. E fo, ongarir kam, amangsızim bar a gizifa. Eghti faner kam a damuti, a dipar aghuimın otogh amangsızim puvatıgham.

⁹ Eghti faner kam zuir danganiba, asızir igharagha gariba izi an boroghın ikiam. Eghti osirir avırıba an ikiam. Guızbangıra, faner kam Amangsızim Itir Dipam damuti a deragham. Egh faner kam ivemara ghuaghirir naghın, bizıba bar angamıra ikiam.

¹⁰ Eghti osirıba ısır gumazıba, Amangsızim Itir Dipamın miriamın boroghın tughıv iki, Engedin dipam emırava otivi naghın ikegh, bar mangı Eneklamın dipam emırava otivi naghın tugh, osirıba buriam. Egh me danganir kamın uan

iveba aruemin da onegh da kirkiram. Eghti Mediterenianin Ongarir Ekiamin itir osirir guar aviriba iti moghin, da kagh ikiam.

¹¹ Eghti danganir kamın boroghin itir dipar muziarir beghneazim izivaziba, dar dipaba deraghviram otivan kogham. Puvatigham, amangsizim dagh izivagham.

¹² Ezi Godin Dipenimin otozir faner kamın miriamningin, temer igharagha garir aghuiba otiv bivira ikiam. Temer kabar dafariba da misingan kogham. Temer kaba, dipar iza Godin Dipenimin otozimin boroghin iti, kamaghin amizi, da iakinibar zurara bivira ikiam. Eghti gumazamiziba temer kabar ovizibar amiva, dar dafariba iniva uan duaba ko arimariaba akiram.”

Kantri Israelin nguazir mitaghniaba

¹³⁻¹⁴ Ikiavira Itir Godin Ekiam kamaghin migei, “Ki bar fomira akar dikirizim ian inazir afeziaba bagha a gamua ghaze, ki Israelin nguazir kam isi ia danighti, a zurara ian nguazimra ikiam. Kamaghin amizi, ia nguazir kam deraghvira a tuisigh bar uari romegh Israelian anabar 12pla bagh anebigh me daning. Anababa bar, da vaghvagh nguazir otevir tam iniam, eghti Josepin anabam, a nguazir otevir pumuning iniam. Nguazir kamın mitaghniabar, kara.

¹⁵⁻¹⁶ “Nguazir kamın mitaghniam, a Notin amadaghan Mediterenianin Ongarir Ekiamin miriamin ikegh, mangi aruem anadi naghin mangi nguibar ekiam Hetlonin otogh mangi, nguibar ekiam Hamatin mangamin tuavir akar ekiamin otogh mangi, nguibar ekiam Sedatin

mangi, Berota ko Sibraimin nguibar ekiamningin otogham. Sibraim, a nguibar ekiam Damaskus ko nguibar ekiam Hamat, aningin mitaghniamin tizimin iti. Eghti ian mitaghniam bar mangi nguibar ekiam Tikonin tugham. Tikon, a Hauranin Distrighin mitaghniamin iti.

¹⁷ Kamaghin amizi, Israelin nguazimin mitaghniar notin itim, a Mediterenianin Ongarir Ekiamin ikegh, bar vongin mangi aruem anadi naghin amadaghan mangi, nguibar ekiam Enonin otogham. Nguibar kam, Damaskusin nguazim ko Hamatin nguazimin mitaghniamin iti. Kar Israelin nguazir notin amadaghan itir mitaghniam.

¹⁸ “Eghti aruem anadi naghin nguazir mitaghniam, a nguibar ekiam Damaskus ko Hauran Distrighin tizimin ikegh mangi, Jordanin Fanemin magari sautin amadaghan mangi, Gileatin Distrik ko Israelin nguazimin tizim abighiva bar sautin mangi, Amangsizim Itir Dipamin tugham. Kar Israelin nguazir aruem anadi naghin amadaghan itir mitaghniam.

¹⁹ “Eghti sautin itir nguazir mitaghniam, a nguibar ekiam Tamarin ikegh mangi, aruem uaghiri naghin amadaghan bar mangi, dipam itir danganim, Kades Meriban otogham. Egh mangi Isipin nguazir mitaghniamin itir fanemin magari, Mediterenianin Ongarir Ekiamin otogham. Kar Israelin nguazir sautin amadaghan itir mitaghniam.

²⁰ “Eghti aruem ghuaghiri naghin itir nguazir mitaghniam, a Mediterenianin Ongarir Ekiam. A sautin ikegh ongarimin dadarimin mangi, bar

notin amadaghan mangi nguibar ekiam Hamatin otogham. Kar Israelin nguazir aruem ghuaghiri naghin amadaghan itir mitaghniam.

²¹ “Ia arazir kamın gin mangi nguazir kam, uari bagh uan anababa ko, anebigh vaghvagh uari daningam.

²² Nguazir kam, a zurara ia ko ian ovavir boribar bizimra min ikiam. Kantrin igharazibar gumamazir ian tongin itiba, ko tina ian tongin ikia boriba isi, ia nguazir kam abigha uari ganidir dughiam, ia uaghan nguazir asizitaba me bagh da abigh me daningigh. Me mati bar Israelian gumamazibar min, ia arazir aghuibar me damu. Eghti me uaghan Israelian anababar tongin, nguazir otevíba ia ko da inighti, da zurara me ko men ovavir boribar nguazibara ikiam.

²³ Kantrin igharazibar gumamazir iza ia ko ian gumamazibar tongin apiaziba, me uaghan uari bagh danganir me itibar nguazir otevitaba iniam. Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki kamaghin mikemegha gifa.”

48

Me notin itir nguazim abigha Israelian anababa vaghvagha me ganidi

¹ Ikiavira Itir God ua kamaghin migei, “Israelian anababar ziabar kara:

“Kantri Israelin nguazir mitaghniar notin itim, a Mediterenianin Ongarir Ekiamin miriamin ikegh mangi, aruem anadi naghin mangi nguibar ekiam Hetlonin otogham, kar nguibar ekiam Hamatin zuir tuavir akam. Egh an mitaghniam mangi nguibar ekiam Enonin otogh mangi, nguibar

ekiamning Damaskus ko Hamatin mitaghniamin tugham. Eghti Danin anabamin adarasi, notin amadaghan itir nguazir kamın, nguazir otevir kam iniam. Men nguazimin mitaghniyam, kantrin kamın aruem anadi naghın itir mitaghniyam ikegh, ua izi aruem uaghiri naghın amadaghan mangi, Mediterenianin Ongarir Ekiamin tugham.

²⁻⁷ “Ezi Aserin anabamin nguazim Danin anabamin nguazir otevimin akuighav iti. Ezi Naptalin anabamin nguazim, Aserin anabamin nguazir otevimin akuighav iti. Ezi Manasen anabamin nguazim, Naptalin anabamin nguazir otevimin akuighav iti. Ezi Efraimin anabamin nguazim, Manasen anabamin nguazir otevimin akuighav iti. Ezi Rubenin anabamin nguazim, Efraimin anabamin nguazir otevimin akuighav iti. Ezi Judan anabamin nguazim, Rubenin anabamin nguazir otevimin akuighav iti. Nguazir mitaghniyar kaba bar aruem anadi naghın ikegha, ghua aruem uaghiri naghın tu.”

*God ghaze, Israelin kantrin tongira, nguazir ekiar mam ikiam
(Esekiel 45:1-8)*

⁸ Ikiavira Itir God ua kamaghın migei, “Judan anabamin nguazimin mitaghniamin, sautin amadaghan nguazir otevir ekiar mam ikiam. Ia an ingangarir bar igharazim bagh anebigh igharaghvira anetigh. An arozimin ababanim, 12 kilomita ko akuamin tugham, kar arozir notin ikegh mangi sautin otoghamim. Eghti nguazir otevir kam, aruem anadi naghın ikegh mangi aruem uaghiri naghın Mediterenianin Ongarir Ekiamin otogham, an ruarimin ababanim mati

Israelin anababar nguazibar ruarimin abanim. Eghti Godin Dipenim nguazir otevir kamın tongira ikiam.

9-10 “Nguazir kamın tongira, ia nguazir otevir tam isi Ikiavira Itir God bagh anetigh. An mitaghniar notin itim ko mitaghniar sautin itim, aningın abanimning uaghara mangi, 12 kilomita ko akuamin tugham. Eghti an mitaghniar aruem anadi naghın itim ko mitaghniar aruem ghuaghiri naghın itim, aningın abanimning uaghara mangi, 5 kilomitan tugham. Nguazir otevir kam, a ofa gamir gumazibar nguazimra. Eghti Ikiavira Itir Godin Dipenim, nguazir otevir kamın tongira ikiam.

11 Nguazir kam bar zuegh na baghvira iki. Egh ofa gamir gumazibar tongın, Sadokın ovavir boriba, me na baghvira ikiamin gumaziba, a men nguazimra. Sadokın ovavir boriba, dughiar Israelin ikizim akirim ragha na gasarazimin, merara nan Dipenimin aven itir biziba deravira dar garava nan ingangarim bagha gavgafi. Mati Livain anabamin adarazir marazi amizi moghin, me amizir puvati. Kamaghın amizi, na baghvira ikiamin nguazir kam, ia me baghvira anetigh.

12 Kamaghın amizima, ki nguazir otevir kam isi me daningam. A bar moghira anogoregh, bar zuezir nguazimin ikiam. Nguazir kamın mitaghniar, a Livain anabamin nguazir mitaghniar ko poroghiv ikiam.

13 “Eghti Livain anabamin adarasi, men nguazim, ofa gamir gumazir kabar nguazimin miriamin mitaghniar ko poroghiv ikiam. Eghti an ruarimin abanim, 12 kilomita ko akuamin

tugham, eghti an arozimin ababanim, 5 kilomitan tugham.

¹⁴ Nguazir me bigha Ikiavira Itir God baghvira ikiamim, a nguazir bar aghuir nguazir igharaziba bar dagh afiraghamim. Eghti ofa gamir gumaziba an akua tam isi dagiaba bagh anemangan kogham. Me bizir igharaziba bagh a ikarvaghan kogham. Me gumazir igharazitamin amamangatiighti, an a inian kogham. Bar guizbangira, a Ikiavira Itir Godin nguazimra, egh bar anogoregham.

¹⁵ “Nguazir zuruzir kamın akuigha itir danganir igharazim, a pura nguazir kinim. An ruarimin ababanim, 12 kilomita ko akuamin tughti, an arozimin ababanim, 2 kilomita ko akuamin tugham. Nguazir kamın, nguibar ekiam an tongin iki, eghti nguibar ekiamın gumazamiziba, an uan dipenibar ingaram. Eghti an danganir maba pura ikiam.

¹⁶ Eghti nguibar ekiam avınizir divazimin miriar 4pla, dar ababaniba uaghara mangi, 2,250 mitan tugham.

¹⁷ Nguibar ekiam avınizir nguazir azenan itim, a pura ikiam. Eghti an arozimin ababanim, 125 mitan tugham.

¹⁸ Men nguibar ekiam, gumazamizibar nguazimin tongin an ingarigh givaghti, nguibar ekiam nguazim abighti nguazir otevir pumuning otogh, vong ko vong iki pura ikiam. Nguazir otevir tam, aruem anadi naghin ikiti, nguazir otevir igharazim aruem ghuaghiri naghin ikiam. Eghti aningın ruarimningın ababanimning uaghara 5 kilomitan tugham. Nguazir otevir

kamning, gumazamizir nguibar ekiamin aven ingar ikiamiba, aningin ingariva opar aningin daghebar amam.

¹⁹ Israelin gumazamiziba nguibar ekiamin kamaven ikiamiba, me nguazir kamningin azenibar ingariva oparam.

²⁰ “Eghti nguazir ekiamin otevir kam, anaven, nguazir me God bagh datighamim ko ofa gamir gumazibar nguazim, ko Livain anabamin adarazir nguazim, ko gumazamizir nguibar ekiamin itibar nguazim, da bar nguazir ekiamin ikiam. Eghti an ruarimning ko arozimningin ababaniba, uaghara mangi 12 kilomita ko akuamin tugham.

²¹⁻²² “Nguazir na baghvira ikiamin kam, ko gumazamiziba itir nguibar ekiamin nguazir kam, aning nguazir bar ekiamin tongira iti. Eghti ki nguazir bar ekiamin isi, ingangarir igharazim bagh anetigham. Nguazir an vong ko vongin itimning, aning atrivimin nguazimningra. Nguazir otevir mam, na baghvira ikiamin nguazimin ikegh mangi aruem anadi naghin Jordanin Fanemin tugham. Eghti nguazir otevir igharazim, na baghvira ikiamin nguazimin ikegh mangi aruem ghuaghiri naghin Mediterenianin Ongarir Ekiamin tugham. Eghti nguazir otevir nan Dipenim an torimin ikiamim, ko gumazamizibar nguazir men nguibar ekiamin ikiamim ko Livaibar nguazim, da bar atrivimin nguazimin torimra ikiam. Egh mangi notin amadaghan Judan anabamin nguazir mitaghniamin otogham. Egh mangi sautin amadaghan, Benjaminin anabamin nguazir mitaghniamin tugham.”

Anabar igharazibar nguazir otevíba

²³⁻²⁷ Ikiavira Itir God ua kamaghin miġei, “Israelin anabar igharazibar nguaziba, ia me bagh nguazir otevir kaba isi me daningam:

“Nguazir me bigha God bagh datighamimin mitaghniám, sautin amadaghan itir nguazim, a Benjaminin anabamin adarazir nguazir otevim. Men nguazimin mitaghniám, kantrin kamín aruem anadi naghin itir mitaghniámin ikegh, ua izi aruem uaghiri naghin amadaghan mangi, Mediterenianin Ongarir Ekiamin tugham.

“Ezi Simeonin anabamin nguazim, a Benjaminin nguazir otevimin akuighav iti. Ezi Isakarín anabamin nguazim, a Simeonin nguazir otevimin akuighav iti. Ezi Sebulunin anabamin nguazim, a Isakarín nguazir otevimin akuighav iti. Ezi Gatín anabamin nguazim, a Sebulunin nguazir otevimin akuighav iti. Nguazir mitaghniar kaba bar aruem anadi naghin ikegha ghua, aruem uaghiri naghin tu.

²⁸ “Nguazir me bigh Gatín anabamin adarazi daningamim, kantrin kamín sautin itir nguazir mitaghniámin iti. A nguibar ekiam Tamarin ikegh mangi aruem uaghiri naghin amadaghan bar mangi, dipaba itir danganim, Kades Meriban otogham. Egh mangi Isipin nguazir mitaghniámin itir fanemin magari bar mangi Mediterenianin Ongarir Ekiamin otogham. Kar Israelin kantrin sautin amadaghan itir mitaghniám.

²⁹ Ia arazir kamín ġin mangi nguazim abigh Israelin anababar aningighti, me dar iki uari bagh da iniam. Ki Ikiavira Itir Godin Ekiam, ki kamaghin mikemegha ġifa.”

God Jerusalemın tiar akabar gun migei

³⁰⁻³⁴ İkiavıra İtir God ua kamaghın migei, “Gın otivamin nguıbar ekiam avınamin divazim, an azenan mangamin tiar akar 12pla iki. Eghti divazir kamın 4plan miriaba vaghvagh dar ababanıba, uaghara mangı, 2,250 mitan tugham. Egh divazımın miriar 4plan kaba vaghvagh, 3plan tiar akaba iki. Tiar akaba, İsrailin anababar ziaba vaghvagh dar iki. Tiar akar notın amadaghan ikiamıbar ziabar kara: Ruben, Juda, ko Livai. Ezi tiar akar aruem anadi naghın ikiamıbar ziabar kara: Josep, Benjamin, ko Dan. Ezi tiar akar sautın ikiamıbar ziabar kara: Simeon, İsakar, ko Sebulun. Ezi tiar akar aruem uaghiri naghın ikiamıbar ziabar kara: Gat, Aser, ko Naptali.

³⁵ Kamaghın amizi, nguıbar ekiam avınızir divazımın 4plan miriaba, dar ababanım bar moghıra 9,000 mitan tugham. Eghti dughiar kamın ikegh mangı zurazurara ikiamın dughiamın, me nguıbar ekiar kamın ziam dipon suam, ‘İkiavıra İtir God Kagh İti.’”

CCXXV

**Godin Eghaghanim: Akar Gavgavir Dikirizir
Ghurim ko Igiam**

**The Holy Bible in the Aruamu language of Madang
Province, Papua New Guinea, 2020 Edition
Buk Baibel long tokples Aruamu long Madang Provins
long Niugini long 2020**

copyright © 2020 Pioneer Bible Translators

Language: Aruamu

Translation by: Pioneer Bible Translators

Contributor: The Seed Company

GOD'S STORY in the Aruamu Language of Papua New Guinea

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-06-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 28 Dec 2024 from source files dated 29 Jan 2022

8f6beb37-6783-55d5-91ed-8321cc3f5eea